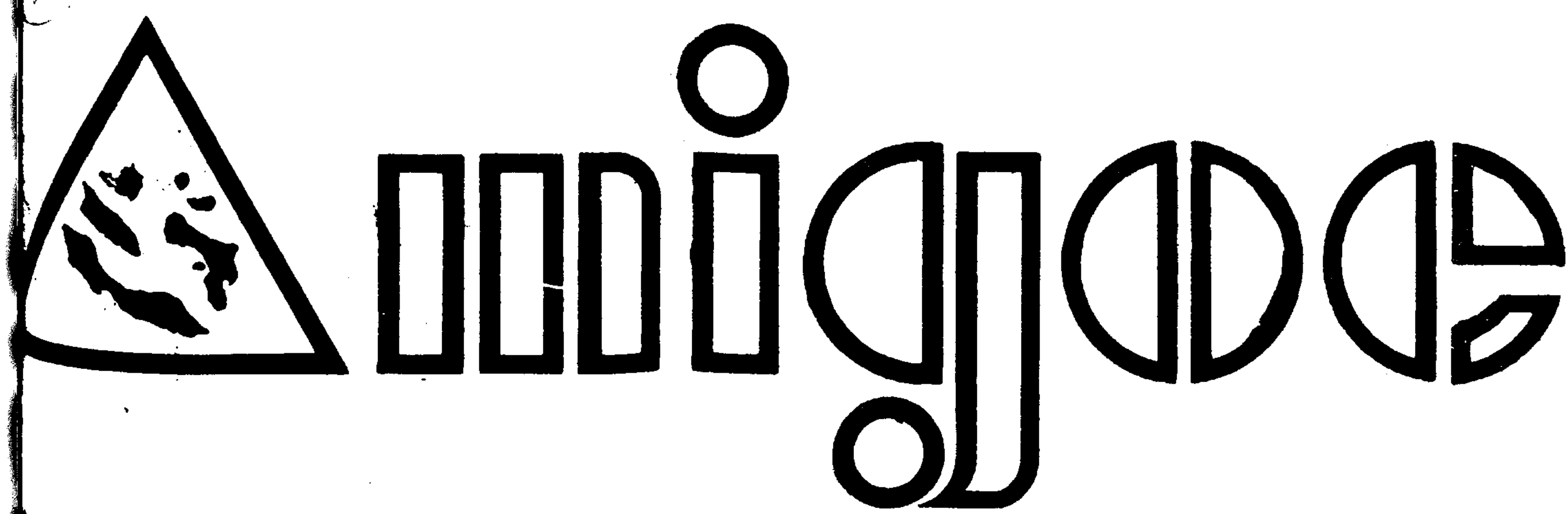

Vandaag

R. DE VOS (SHELL) ..... terug naar normaal.....

STE JAARGANG – No.: 60 VRIJDAG 13 MAART 1981

S ONTKENNEN UITOEFENEN VAN PRESSIE

Zestal uit te wisselen gevangenen spoorloos

Pakistan zwicht voor eisen vliegtuigkapers

DAMASCUS — Pakistan heeft gisteren toegegeven aan de eisen van de drie kapers van een Pakistaans lijntoestel, dat sinds het weekeinde staat op het vliegveld van de Syrische hoofdstad Damascus. Vlak voor het verstrijken van het ultimatum dat de kapers hadden gesteld, liet de Pakistaanse regering weten dat zij bereid was te voldoen aan de eis tot vrijlating van 55 Pakistaanse politieke gevangenen. De kapers hebben nog niet gereageerd op het Pakistaanse antwoord. De kapers hadden gedreigd de drie Amerikanen onder hun gijzelaars te doden als niet aan hun eis werd voldaan. Pas enige minuten vóór het verstrijken van het ultimatum werd bekend dat Pakistan bereid was de eis in te willigen.

Het toegeven van Pakistan aan de eisen van de kapers werd later bevestigd in een officiele Syrische verklaring. Daarin werd bekendgemaakt dat de Pakistaanse president, Zia Ul-Haq, zijn Syrische collega, Hafez Al-Assad, eerder op de dag ervan had verwittigd dat hij bereid was aan de eisen te voldoen. Deze boodschap werd meteen, aldus de verklaring, doorgegeven aan de kapers.

Daarop riep de Syrische regering dezen op onderwijl niets te ondernemen tegen de gijzelaars. Een officiele Syrische woordvoerder liet weten dat de Syrische regering contact zou blijven onderhouden met zowel de Pakistaanse regering als de kapers.

Pakistan liet gisteravond weten dat het akkoord was gegaan met de vrijlating van 55 politieke gevangenen op voorwaarde dat er geen verdere eisen meer zullen worden gesteld en dat de thans 103 gegijzelde inzittenden van de gekaapte Boeing onmiddellijk worden vrijgelaten. Volgens een verklaring van de regering in Islamabad zal de overeenkomst meteen vervallen als er een haar wordt gekrenkt van de gijzelaars.

In de verklaring staat verder dat de Pakistaanse regering slechts 49 van de 55 politieke gevangenen wier namen de kapers hadden opgegeven, heeft kunnen identificeren. De overige zes waren niet terug te vinden in de gevangenisregisters, aldus de verklaring. "Hun namen zijn echter toegespeeld aan de Syrische autoriteiten en als zij kunnen worden thuisgebracht, zullen deze gevangenen in vrijheid worden gesteld", voegt de verklaring eraan toe.

Pakistan nam zijn besluit om gehoor te geven [illegible] eisen van de kapers na een langdurige kabinetszitting, die slechts enige uren vóór het verstrijken van het ultimatum werd beeindigd. In de boodschap die Zia Ul-Haq vervolgens aan zijn Syrische ambtgenoot Assad zond, werd meegedeeld dat de geeiste vrijlating van de politieke gevangenen zou worden uitgevoerd. Tevens stond erin dat een akkoord over de vrijlating van de gijzelaars later uitgewerkt zou kunnen worden.

Volgens de ambassadeur van Pakistan in Syrie, Sarfaraz Khan zou de uitwisseling van de politieke gevangenen en de gegijzelde inzittenden van het gekaapte vliegtuig "een paar dagen" in beslag kunnen gaan nemen, omdat alle in hechtenis verblijvende politieke activisten verspreid over heel Pakistan gevangen zitten. Sarfaraz Khan ontkende dat de kapers met nieuwe eisen op de proppen gekomen zouden zijn.

In Washington liet het Witte Huis weten dat het geen enkele druk heeft uitgeoefend op de Pakistaanse regering om tegemoet te komen aan de eisen van de kapers vanwege het dreigement van dezen om drie gegijzelde Amerikanen te executeren. President Reagan verklaarde dat men geen zaken kan doen met terroristen. Waarnemend perssecretaris van het Witte Huis, mevrouw Karna Small, zei dat de Verenigde Staten "geen partij" waren in de onderhandelingen.

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van het dertig-jarig bestaan van de Stichting Jeugdzorg was het gisteren feest in het Casa Cuna te Berg Altena. De kleintjes amuseerden zich kostelijk en dat leverde de fotograaf dit vertederende plaatje op.

M-19 ontkent moord op Bitterman

BOGOTA — De dissidentengroepering van de Colombiaanse beweging M-19, bekend onder de naam ,,nationale coordinatie van de basis" heeft gisteren tegengesproken verantwoordelijk te zijn voor de moord op de Amerikaanse taalkundige Charles Bitterman, wiens lijk zaterdag in Bogota werd gevonden.

De leider van de dissidentengroep, Hebert Bustamente, noemde de moord in een persverklaring ,,een lage en terroristische daad". M-19 had Bustamente en zijn groepering woensdag verantwoordelijk gesteld voor de moord op Bitterman. M-19 gaf toen ook te kennen te hebben gebroken met de harde lijn van de ,,nationale coordinatie van de basis".

Charles Bitterman, een onderzoeker aan een taalinstituut dat samenwerkte met de VS, werd doodgeschoten 48 dagen nadat hij was ontvoerd.

Ontspanning in Paramaribo

PARAMARIBO — Het overleg tussen president Chin A Sen met de legerleiding is gistermiddag verder voortgezet. Na afloop van dit gesprek werden geen mededelingen gedaan, maar wel wilden officiele woordvoerders tegenover het SNA kwijt dat "er enkele lichtpuntjes waren gekomen", en "dat het de goede kant op schijnt te gaan".

Gisteravond informeerde president Chin A Sen de leden van zijn regering over dit overleg. Deze gang van zaken leidde tot verdere ontspanning in de Surinaamse hoofdstad, waar na de "verzoeningspersconferentie" grote nervositeit onder de bevolking was ontstaan.

Maar al onmiddellijk na de verklaring van het militair gezag dinsdagavond met de kernachtige uitspraak "geen paniek", er is niets aan de hand" bleek een geruststelling, terwijl men bovendien van oordeel was, dat de verklaring van de legerleiding op zeer vele punten overeenkomt met de regeringsverklaring van president Chin A Sen, zoals die op het Onafhankelijkheidsplein op 1 mei 1980 werd geproclameerd.

Vakbond legt 19 eisen voor

Polen hangt opnieuw staking boven hoofd

WARSCHAU — In het Poolse Radom dreigt een nieuwe waarschuwingsstaking voor woensdag 18 maart in weerwil van een tussen regering en [illegible] overeengekomen actiestop van drie maanden. In Radom dreigde men gisteren met een waarschuwingsstaking van twee uur voor woensdag as., te volgen door een algemene staking in het gebied, als de regering niet uiterlijk dinsdag aan de onderhandelingstafel verschijnt om te praten over 19 eisen.

Deze houden o.m. een onderzoek in naar de bloedige gebeurtenissen in Ursus en Radom in februari 1976 en in verband daarmee het ontslag van een eerste secretaris van een plaatselijke partij-afdeling, van de woiwode of hoofd van het districtsbestuur en van het hoofd der politie. Ook zou een voor de politie in aanbouw zijnd groot complex een ,,sociale" bestemming moeten krijgen en zou er een einde moeten komen aan repressie jegens leden van Solidariteit en medestanders.

De dreiging van een nieuwe staking in Radom volgt kort op de regeling van het conflict in Lodz, dat de eerste bedreiging van het actiebestand vormde.

In Radom is men vooral nog steeds gebeten op eerste secretaris Janusz Prokopiak en hoofd van de politie Stefan Mozgawa vanwege hun felle optreden tijdens de voedselrellen in 1976. Vele arbeiders werden toen veroordeeld en gevangen gezet, wat leidde tot de oprichting van een comite voor sociale zelfverdediging (KOR), dat samen met de rk-kerk hun vrijlating eiste, wat na een serie van nieuwe processen lukte.

raanexport EG naar ovjet-Unie neemt toe

nkrijk dringt aan heffing embargo

RUSSEL — De Europese eenschap heeft de enigde Staten in januari het vorige jaar beloofd misbruik van het rikaanse embargo op de ring van graan aan de jet-Unie te maken door export naar dat land te groten. De ,,normale" export van de EG naar Sovjet-Unie ligt tussen .000 en 400.000 ton per . In de eerste helft van voerde de gemeenschap .000 ton naar de Sovjet- uit. Dit staat in een heim" rapport van de opese commissie dat eren aan de permanente egenwoordigers van de -landen in Brussel is gelegd.

EG voerde in de eerste van het afgelopen jaar vendien 93.000 ton dvlees, 31.000 ton nveevlees, 380.000 ton er en 130.000 ton boter de Sovjet-Unie uit. De ring van boter aan de jet-Unie werd later beperkt er druk van West- land en Engeland.

t de exportcijfers over het jaar 1980, die nog geheim den gehouden, blijkt ens zegslieden in Brussel de steun van de EG aan Amerikaanse graan- bargo niets te betekenen ft gehad. Al eerder was ken dat de Sovjet-Unie de bouwprodukten die ze niet meer in de Verenigde Staten kon kopen uit de EG betrok, maar cijfers daarover waren niet bekend.

Frankrijk, dat al enige maanden op opheffing van het graanembargo jegens de Sovjet-Unie aandringt, kan zich nu op het ,,geheime" rapport van de Europese commissie beroepen om zijn pleidooi kracht bij te zetten, aldus de zegslieden in Brussel.

De Franse boeren, die verleden jaar een recordgraanoogst hebben binnengehaald, vinden dat het verbod op de export naar de Sovjet-Unie moet worden opgeheven. De Russische graanoogst is verleden jaar met 179 miljoen ton zo'n zestig miljoen ton kleiner uitgevallen dan Moskou had voorzien.

De beperking van de Amerikaanse graanleveranties aan de Sovjet-Unie, waarbij Argentinie en Australie zich niet en Canada zich maar half heeft aangesloten, heeft intussen volgens de zegslieden wel degelijk een nadelige invloed op de Russische voedselvoorziening. Dat betekent dat de afzetmogelijkheden voor de Europese graanexporteurs in de Sovjet-Unie bijzonder gunstig zijn.

De ministers van Buitenlandse Zaken van de EG moeten volgende week beslissen of het Franse verzoek zal worden ingewilligd. Sommige landen steunen Frankrijk maar het is nog lang niet zeker dat het exportverbod zal worden opgeheven, zo meent men in Brussel.

Heathrow plat dit weekeinde

LONDEN — Vertragingen en lange wachttijden worden voor het komende weekeinde op het Londense vliegveld Heathrow en de Schotse verwacht als gevolg van een stiptheidsactie van douane- en immigratiepersoneel van vrijdag tot en met zondag. Deze vormt een onderdeel van selectieve stakingen door de bonden van het 530.000 man tellende Britse overheidspersoneel, dat na het succes van de mijnwerkers en het waterleidingpersoneel ook meer in het loonzakje wil.

De douaniers eisen evenals hun collega's een salarisverhoging van 15 procent, terwijl de regering niet verder wil gaan dan zeven. Overigens dreigt het waterleidingpersoneel, dat een bod van 12,3 procent heeft gekregen, met een nationale staking als dit niet wordt verhoogd.

ROME — De Italiaanse politie heeft deze week ongeveer 20 vermoedelijke neo-fascisten aangehouden en 40 geweren in beslag genomen tijdens invallen in en nabij Rome. Dit heeft de politie bekendgemaakt.

Binnen het openbaar ministerie is vernomen dat de gearresteerden beschuldigd worden van ondermijning, het vormen van gewapende bendes, overvallen en verboden wapenbezit. In het afgelopen jaar heeft zich een opleving voorgedaan in het neo-fascistische geweld in Italie. Hoogtepunt was de bomaanslag op het station van Bologna op 2 augustus vorig jaar waarbij 85 mensen om het leven kwamen.

WILLEMSTAD — Tijdens de wekelijkse lunch van de Rotary Club Curaçao in het Penthouse van het Curaçao Plaza hotel werd gisteren een 'award' uitgereikt aan Mau Willem van de APHAFI (Asosashon pa Personanan ku Handikap Fisiko).

ssen lanceren nieuwe Sojoez

OSKOU — In de Sovjet- is gisteren een ruimte- uig gelanceerd, de Sojoez . Aan boord bevinden zich Wladimir Vovaljonok, held van de Sovjet-Unie het commando voert, en werktuigkundige Viktor ykh.

Sojoez T-4 moet ppeld worden aan het ruimtestation Saljoet-6 dat al sinds 29 september 1977 rond de aarde draait.

De bemanning van de Sojoez T-4 moet aan boord van het ruimtestation herstel- en onderhoudswerkzaamheden verrichten en wetenschappelijk-technisch onderzoek doen.

Voordelig saldo lager dan in '79

Koninklijke/Shell boekt opnieuw miljardenwinst

DEN HAAG — De maatschappijen van de Koninklijke-Shell groep hebben over 1980 een nettoresultaat behaald van 2.225 mln pond sterling tegen 3.051 mln pond in 1979.

De winstcijfers laten zich volgens de groep echter beter vergelijken als het effect van de door de meeste Shell-maatschappijen toegepast ,,first-in first-out" (FIFO)-methode van voorraadwaardering en dat van valuta-omrekeningen en koersverschillen buiten beschouwing wordt gelaten. Aldus gecorrigeerd daalde het nettoresultaat met ca. 13 pct van 1.755 mln pond in 1979 tot 1.520 mln pond in 1980.

De groepsresultaten werden over het algemeen ongunstig beinvloed door de recessie en door het feit dat de in lokale valuta behaalde resultaten worden gerapporteerd in ponden die in waarde zijn gestegen. Zo bedroeg een belangrijke verbetering van ca. 37 pct in de resultaten op dollarbasis van zowel Shell Oil Company in de V.S. als Shell Canada op sterlingbasis slechts 15 pct.

De resultaten in de olie- en gassector van andere groepsmaatschappijen gaven enige verbetering te zien, maar het concurrentievoordeel van maatschappijen die toegang hebben tot goedkopere ruwe olie maakte het voor groepsmaatschappijen moeilijker de gestegen kosten op de markt te verhalen. De chemische sector in West-Europa leed aanzienlijke verliezen.

Het nettoresultaat van 2.225 mln pond werd voorts beinvloed door een belastingstijging van 2.591 mln pond in 1979 tot 3.061 mln pond, dit ondanks het lagere resultaat voor belastingen. Deze stijging was voornamelijk een gevolg van hogere belastingen in de olie- en gasproduktiesector.

Wat de vooruitzichten betreft zegt Shell dat de recessie, die het geleid tot een geringere vraag, een schaduw werpt op de vooruitzichten voor de oliemarkten. De geleidelijke afneming van de hoge voorraden en de nog steeds opgevoerde produktie van bepaalde landen betekenen dat zonder moeite aan deze vraag kan worden voldaan. De hervatting van de export door Iran, en Irak, zij het op een veel lager niveau, wijst erop dat olie in voldoende mate beschikbaar is, tenzij andere producenten hun produktie gaan beperken.

Bepaalde afnemers blijven echter aanzienlijke kostenvoordelen genieten. De druk op de marges die in het vierde kwartaal van 1980 ontstond, houdt aan en is nog vergroot door verdere prijsverhogingen voor ruwe olie. Voor de West-europese chemische industrie zijn er vooralsnog geen tekenen die wijzen op een opleving, aldus Shell.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Ivar de Crasto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren **vóór** 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag **vóór 12** uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J.A. Abrahamblvd z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, tel.: 2283 - 3040 kantoor; 3072 huis.
SABA:
Correspondent: Vernol Hassell, tel.: 2258.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curacao,
Districo n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDE-DIENST Eilandsgeneeskundigen 14 maart 1981 vanaf 08.00 uur t/m 16 maart 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter R.Pattinaja, spreekkamer: Salinja Abao z/n, tel.: 54751; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 54751.

13 maart 1981 vanaf 18.00 uur t/m 16 maart 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter S.Concession, spreekkamer Brievengat, tel.: 77244; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 36173.
Derde distrikt Banda Abao: dokter R.Vonhogen, spreekkamer Barber, tel.: 641658.

★★★

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft zuster Marsden, tel.: 614607/43647; ook te bereiken op pageboy 027-585 of via zuster V/d Loo, tel.: 53746.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

★★★

BOTICA'S BANDA BAO
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur. Zaterdag gesloten.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur *The queen hustler* (Chinese action, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50); 24.00 uur *The heroe Kwang-Tung* (Chinese action, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50).

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Murder in the Orient Express* (suspense, drama, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 en 24.00 uur *Urban cowboy* (musical, Engels, fl. 5,-).

★★★

CINE-TRUCK: Hedenavond te Montagne en morgenavond te Koraal Specht.

★★★

TELECURACAO: 16.30 lone ranger; 17.30 cultuur en opvoeding; 18.00 Harvey cartoons; 18.15 gym-les; 18.30 telenovela: Los ricos tambièn lloran; 19.15 deporte tele-8; 19.30 public relations; 20.00 notisiero tele-8; 20.20 VIS-nieuws; 20.30 fin di siman; 20.45 tales of the unexpected; 21.15 centennial; 22.00 show di Job; 23.00 tempu pa Dios; 23.05 big movie; 24.00 sluiting.

BOTICA'S (nachtdienst): Otrabanda: Curaçao, tel.: 23575; Punda: Juliana, tel.: 54500.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS
14 maart: E.R. van der Horst, Kanarieweg 3.
15 maart: R.M.E.Penso, Pallasstraat 7.

★★★

DIVERSEN
LEZINGENCYCLUS: 20.30 uur: Derde De la Try Ellis - aula UNA, Jan Noorduynweg (spreker: drs E.R.Lopez Ramirez; ond.: Keuze van de huwelijkspartner en de huwelijksproblemen).

ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK EN LEESZAAL
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeckplein 13) (Afd. volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

DE TEMPEL: Voorstelling (Images of Curacao) om 10.00 uur, 11.00 uur en 12.00 uur.

CHRISTOFFELPARK: tot nader order gesloten voor het publiek.

TENTOONSTELLINGEN
CURACAOS MUSEUM: openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand); momenteel tentoonstelling van werken van Ant. kunstenaars, die in Ned. woonachtig zijn.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00 - 16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BON. MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00 - 13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak tel.: 8472

POSTSLUITING: (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00 - 12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00 - 21.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Hotel Bonaire om 19.30 uur;
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks ook zondag 19.30 uur.

PROTESTANTSE KERK
Kralendijk: 09.00 uur; Rincon 08.00 uur.

Bonaire's idee over zelf-beschikking

KRALENDIJK — Tijdens de RTC-vergaderingen is er door de onderscheiden delegaties op een aantal punten een consensus bereikt, hoewel het mogelijk was, dat de vertegenwoordigers van de eilandgebieden daar hun specifieke wensen aan toe zouden voegen. Het standpunt ten aanzien van het zelfbeschikkingsrecht werd door het lid van Bonaire aanvaard om met alle overige eilanden van de Antillen een zo hecht mogelijk staatsrechtelijk samenwerkingsverband te vormen. In ieder geval gaf de vertegenwoordiger van Bonaire echter de voorkeur aan het behouden van de staatsrechtelijke banden tussen Bonaire en Nederland en het eilandgebied beschouwt dit eveneens als uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht. Wel wordt van Nederlandse zijde gesteld, dat Nederland het recht heeft mede te beslissen over de verhoudingen tot die eilanden die de voorkeur geven aan het behouden van staatsrechtelijke banden met Nederland.

Heer Bommel en de Grootdoener

MARTEN TOONDER

5101

5101 - Heer Bommel vluchtte dwars over de heide; maar hij slaagde er niet in de robot kwijt te raken. Met grote toewijding volgde de bulderende figuur hem door het landschap; ook toen het terrein moerassig werd. "Hoe vreselijk is dit alles," prevelde de vervolgde. "Laat die akelige machine toch weggaan!" Deze woorden hadden onmiddellijk uitwerking. "Ontzettend verschrikkelijk is alles," loeide de stem achter hem. „De vreselijke, ellendige robot moet weggaan." Heer Ollie kromp samen maar een vreemd soppend geluid deed hem omkijken. "Hij zakt in het moeras!" zei heer Bommel verrast. "Natuurlijk! Hij is zwaar en hij volgt het pad niet omdat hij rechtdoor achter mij aan loopt! Hij zal.......eh......ik moest eigenlijk......hm!" Hij zweeg en er verscheen een vreemd lichtje in zijn ogen toen hij de stalen gestalte, die dapper voortstapte, langzaam in de modder zag verdwijnen. "Net goed", fluisterde heer Ollie. "Het is naar, natuurlijk, maar het werd tijd, dat er iets gebeurde!" "Het is tijd, dat er iets gaat gebeuren", dacht Tom Poes terwijl hij zich op weg begaf naar de schaapskooi waar professor Sickbock zijn werk verrichtte. Hij was trouwens niet de enige die iets tegen de robot wilde doen, want van de andere kant naderde commissaris Bas het laboratorium.

Na eerste RTC-vergadering

Overleg UPB-DPB mislukt

KRALENDIJK — De eerste vergadering die na de Ronde tafel conferentie (RTC) gehouden werd door de vertegenwoordigers van de politieke partijen Union Patriotico Boneriano (UPB) van de heer Ellis en de Partido Democratico Boneriano (PDB) van de heer Abraham is op een complete mislukking uitgelopen. De vertegenwoordigers van de PDB hebben de vergadering voortijdig verlaten omdat de beide partijen niet tot overeenstemming konden komen over de manier waarop het Bonaireaanse publiek voorgelicht zou worden.

Tijdens een persconferentie woensdagavond stelde de heer Ellis, dat bij het begin van de vergadering hij al onaangenaam getroffen werd door de manier waarop de voorzitter van de PDB vroeg, waarom er geen notulen van de vergaderingen van de commissie waren gemaakt. Vanzelfsprekend, aldus de heer Ellis heeft Jopie Abraham het recht om deze notulen te vragen, maar de toon waarop dat geschiedde was duidelijk om moeilijkheden te veroorzaken. Bovendien moeten we er rekening mee houden, dat de secretaris een drukbezet man is en er nauwelijks verwacht kan worden, dat al dit extra werk zo vlug gedaan kan worden. Ofschoon de heer Ellis tijdens de vergadering beloofde, dat hij met de secretaris zo snel mogelijk voor de volledige notulen zou zorgen, was de sfeer nog niet opgehelderd.

De PDB, aldus de heer Rudy Ellis stelde, dat zij alleen dan in de commissie zouden blijven samenwerken, als er aan bepaalde voorwaarden voldaan zou worden, waarbij van de zijde van de PDB geeist werd, dat er voor de PDB kolommen in het door de overheid uitgegeven maandelijkse publicatieblad Informa beschikbaar zouden zijn; daarnaast zou de PDB ook door het Bestuurscollege (BC) betaalde radiozendtijd wensen om de bevolking voor te lichten.

De heer Ellis, noch de gedeputeerde Humphrey Wout wensten op deze eisen in te gaan, vooral, zo stelde de heer Ellis omdat de P.D.B. telkens naar voren bracht, dat de verantwoordelijkheid voor voorlichting bij de grootste en tevens in het BC vertegenwoordigde partij lag. Bovendien, aldus de heer Ellis tijdens de persconferentie heeft de heer Abraham van de PDB al enkele malen eerder blijk gegeven van het misbruik van vertrouwen en zijn uitgegeven verklaringen blijken ook nu weer niet van goede trouw.

VOORLICHTING

De heer Ellis deelde mede, dat de voorlichting zoals die tot nu toe gegeven was, niet voldoende was, maar stelde dat mede dank zij adviezen van drs Lesley Rosenberg de voorlichting van de Bonaireaanse bevolking nu wel goed zou zijn. Dat de delegatie zelf niet goed gefundeerd naar de RTC ging, zoals de heer Abraham stelde, ontkent de heer Ellis ten ene male. Rudy Ellis: "Wij hebben voor de vergaderingen van de RTC diverse personen en instanties geraadpleegd en we waren goed op de hoogte. Bovendien hadden wij eveneens vergaderd met de vakbonden en de Kamer van Koophandel."

Desgevraagd verklaarde de heer Ellis, dat het BC de noodzakelijke voorlichting aan de bevolking zal gaan geven.

Daarnaast zal er een kleine commissie kunnen bestaan die diverse zaken kan uitzoeken. Deze commissie zal worden gevormd door de heren mr George Soliano, Victor Winklaar (UPB) en Monchin Soliano (PDB). Tot slot deelde de heer Ellis mede, dat zijn partij het standpunt in zou nemen, dat uitstel van de tweede RTC noodzakelijk was, maar dat het eilandgebied toch akkoord zou gaan met de datum die door het merendeel van de eilanden van de Antillen geaccepteerd zou worden. Op de persconferentie waren van de UPB de heer Ellis, de heer H. Wout en gedeputeerde Julio Angela aanwezig. De heer Victor Winklaar die wel deel uit maakte van de delegatie was niet aanwezig.

KRALENDIJK — Op de foto de stand van Bonaire op de internationale toeristenbeurs van Berlijn. Met het gezicht naar de camera, de delegatieleider Niki Tromp. De deelname van het Flamingo eiland aan de beurs werd onder meer mogelijk gemaakt door de medewerking van de EEG, het BC, de KLM, de Bonaireaanse hotels, de duikscholen en de autoverhuurbedrijven van Avis, Boncar en Budget. Ook Bonaire Trading Company gaf medewerking alsdus een communique van de EVD.

Vier gegadigden voor koop van Hotel Bonaire

KRALENDIJK — Tijdens de persconferentie van de heer Ch.R.L. Ellis deelde deze mede, dat er inderdaad vier gegadigden waren die de minister van Financien drs M. de Castro een verzoek hebben gedaan om in aanmerking te komen voor de koop van Hotel Bonaire.

De heer Ellis deelde mede, dat van de zijde van Bonaire er in ieder geval geen intentie bestaat om het grootste hotel van Bonaire en het daarnaast gelegen Aquahabitat te verkopen. Er zijn, aldus de heer Ellis, ook nog geen onderhandelingen dienaangaande gevoerd, maar toch zal hij in zijn functie van directeur van Bonantil aan de minister van Financien voorstellen om op korte termijn een vergadering te beleggen tussen minister De Castro, het Bestuurscollege en de directie van Bonantil, om de zaken rond het hotel te bespreken. Nu leeft er, aldus Ellis een ongerustheid bij de negentig werknemers omdat het hotel volgens geruchten weer in andere handen overgaat.

Rudy Ellis: "Als een van deze vier gegadigden inderdaad een serieuze koper zou zijn, die bereid is om het hotel eventueel uit te breiden en die ons garanties kan geven over de toekomst van het hotel en de werknemers, dan kan er inderdaad over verkoop gesproken worden". De heer Ellis deelde mede, dat momenteel onder management van Executive House het hotel bijzonder goed draait, maar dat er noodzakelijk verbeteringen aan de keuken uitgevoerd moeten worden, want het eten is slecht in Hotel Bonaire.

Voor zover bekend is het een Nederlandse koper die bereid en in staat is om acht miljoen voor Hotel Bonaire op tafel te leggen hetgeen de minimale verkoopprijs zal zijn.

Drs Leito-jeugd-beker

KRALENDIJK — Het ligt in de bedoeling, dat personen of instanties die in aanmerking komen voor de Gouverneur drs B.M. Leito-beker opgegeven worden bij de voorzitter van de jury, de heer R.P. Saleh. De beker wordt beschikbaar gesteld aan diegene of groep, die gedurende de afgelopen 12 maanden opgevallen is in de culturele, de sociale of de sportieve sector en beneden de leeftijd van 18 jaar valt. Voor april kan men de kandidaten waaraan men de voorkeur geeft bij de jury aanmelden met omschreven reden van aanmelding. Nadat de jury beslist heeft wie de beker zal krijgen, zal deze op Koninginnedag door de gezaghebber van Bonaire worden uitgereikt.

PDB wil openbare raadsvergadering over RTC en voorlichting

KRALENDIJK — Ingevolge artikel 28 van de ERNA verzoeken de fractieleden van de Partido Democratico Bonairiano (PDB) van de Bonaireaanse eilandsraad om een openbare vergadering. De punten van de agenda zullen zijn: de bespreking van de eerste RTC die onlangs in Den Haag werd gehouden en het tweede punt zal zijn de volksvoorlichting in verband met de toekomstige staatkundige structuur. De aanvrage voor de raadsvergadering was ondertekend door de heren F.D. Crestian, A. Cicilia, J. Winklaar en S.G. Soliano.

Ziekte onder citrus-bomen

WILLEMSTAD — Een nieuwe ziekte is vastgesteld door de dienst Landbouw, visserij en veeteelt (LVV) op Curacao onder de citrusbomen. Aan de bladeren kan men weinig zien van deze ziekte, aan de vruchten des te meer: de schil krijgt een roestige kleur of een chocolade kleur of wordt grijs. De schil kan ook grof worden. Mocht men denken dat de ziekte zijn citrus-aanplant heeft aangetast, dan kan men opbellen naar LVV: tel: 34288 (R.A. van Aerde en B. Fernandez). Dit blijkt uit het blad Agronotica.

Na rechterlijke uitspraak:

Shell blijft geloven in overleg over COT

WILLEMSTAD — **De toezegging in de brief aan het BC dat de Shell/COT gedurende het (eventueel) overleg met het BC geen stappen zullen nemen om de terugbetaling van de COT-belasting of de rente daarop te eisen, moet gezien worden als geruststelling dat de Shell niet meteen de 80 miljoen gulden zal opeisen van het eilandgebied.**

Dit valt op te maken uit verklaringen van general manager van Shell Curacao nv ir Rob de Vos, die verder niet veel losliet over het schrijven van de Shell en de COT aan het BC. Zoals de Amigoe eerder deze week publiceerde, hebben de maatschappijen aan het BC om overleg verzocht vanwege het in het voordeel van de maatschappijen uitgevallen vonnis inzake de zogenaamde COT-belasting.

De heer De Vos ontkende dat de maatschappijen geschrokken zouden zijn van de aankondiging van de overheden, dat andere heffingen in de maak zijn om COT toch te laten betalen. In het kader daarvan haalde hij de pleitnotities aan van Shell-zijde waarin uitdrukkelijk werd gesteld dat een vrijwillige bijdrage niet wordt geschuwd door de maatschappijen, maar dat dat slechts in overleg kan worden geregeld en niet eenzijdig kan worden opgelegd. De heer De Vos gaf de morele verplichting van de maatschappij aan de gemeenschap ook grif toe, en zei dat er al voldoende aangetoond is dat de maatschappijen vrijwillige bijdragen verlenen aan de Curacaose gemeenschap.

Desgevraagd noemde hij als voorbeeld het vrijwillig afzien van een prijsverhoging van de benzineprodukten op de lokale markt zoals het vorig jaar op verzoek van de centrale regering is gebeurd.

De heer De Vos liet weten, te kunnen begrijpen dat het BC eerst met de deskundigen wil overleggen alvorens te reageren op de brieven van Shell en COT. Hij wilde dan ook niet verder ingaan op dat onderwerp.

Misdaadpreventie

WILLEMSTAD — Radioaktief via Radio Hoyer 2 komt morgenochtend in zaterdagmorgen-goeiemorgen te vervallen omdat Jac Visser een paar dagen buitenlands is. Daarvoor in de plaats kan men luisteren naar gevarieerde muziek. Om kwart over 9 heeft Anneke in haar programma "Wat zegt hij ervan" inspecteur van politie L.E.Rasmijn op bezoek. Het onderwerp van gesprek: Misdaadpreventie.

Jeugdwerk hervat

H 70 BEGINT MET SPEELSCHOOL

WILLEMSTAD — Hubentut 70 gaat een speelschool beginnen voor peuters van twee tot vier jaar wier ouders wonen in de Oranjestraat, Penstraat, Koronet, Monte Verde, Steenrijk of Cher Asile. De ouders kunnen hun kind inschrijven voor 20 april. Wanneer men met de speelschool begint wordt aan de ouders meegedeeld als zij zich op komen geven. Voor inlichtingen en inschrijving: Penstraat 55; tel.: 54801 of 55170.

Uit een ander communique blijkt dat men na een reorganisatie zijn activiteiten hervat voor de jeugd van zes tot achttien jaar. In de nieuwe aanpak gaat men meer nadruk leggen op groepsdiscipline en commissieregels en op het nakomen van de contributie-verplichtingen. De jongelui moeten zich geuniformeerd melden en krijgen dan meer inlichtingen. Vanaf 1 april kan men zich ook al opgeven voor het Vakantieplan. Alleen de kinderen die aan de groepsactiviteiten deelnemen kunnen dit jaar op kamp gaan. Meer inlichtingen worden gegeven door de commissie voor Groepsactiviteiten op de reeds genoemde telefoonnummers.

H70 ZOEKT VRIJWILLIGERS

WILLEMSTAD — Hubentut '70 (Penstraat 55) heeft behoefte aan nieuw kader. Allen die wat tijd over hebben en die willen gebruiken in het belang van de jeugd kunnen zich in verbinding stellen met H'70. Men heeft namelijk vrijwilligers nodig voor zijn verschillende activiteiten op het gebied van vrijetijdsbesteding. De betrokkenen zullen een voorbereiding moeten ondergaan. Het gaat hierbij om degenen die in de namiddag en avond tijd hebben. Zij kunnen dan ook dit jaar meewerken aan het jaarlijks vakantieplan van H'70. Voor aanmeldingen en inlichtingen: Otti Augusta (tel.: 54801 of 55170)

SHELL-WINST 140 MILJOEN GULDEN

R. De Vos: terug naar normaal

Dit jaar nieuw contract van Shell met Maraven

WILLEMSTAD — Medio dit jaar zullen wederom besprekingen moeten worden gevoerd tussen Shell Curaçao nv en de Venezolaanse oliemaatschappij Maraven, over een nieuw oliecontract. Daarbij zal ongetwijfeld de vermindering van de Shell-winst met 65 procent over 1980, vergeleken met het jaar daarvoor een rol spelen. Na de uitzonderlijke winst van 400 miljoen gulden in 1979, bedroeg het positief resultaat van het bedrijf het vorig jaar 140 miljoen gulden. "Dat is min of meer terug naar normaal", zei general-manager ir Rob de Vos.

Door de Shell-directie werd gisteren aan de pers een uitleg gegeven van de winstcijfers van de maatschappij. Zoals reeds gedurende het vorig jaar was voorspeld, werden de winstcijfers over 1979 toen de Shell 400 miljoen gulden winst boekte, bij lange na niet gehaald. Dat er toch 140 miljoen gulden winst kon worden geboekt over 1980, was op de eerste plaats te wijten aan de bijzonder positieve ontwikkeling in de tweede helft van 1979 die zich voortzette gedurende het eerste kwartaal van 1980. Daarna was een daling te zien, hoewel in het laatste kwartaal van 1980 weer een vooruitgang te constateren viel door de oorlog tussen Iran en Irak.

Ondanks de verslechterende financieringsvoorwaarden op de oliemarkt waar een reductie is ingevoerd van het financieringscrediet van 60 naar 30 dagen, heeft de Shell geen beroep hoeven te doen op de aandeelhouders voor nieuwe middelen. Het bereikte resultaat is toereikend gebleken om de toename van het werkkapitaal van 141 miljoen gulden te financieren. Bovendien heeft de maatschappij uit andere middelen investeringen tot een totaal bedrag van 33 miljoen gulden, gefinancieerd.

Vanaf begin 1980 bleven de ruwe olieprijzen stijgen vanwege de maatregelen van de OPEC-landen en de onzekerheid dat de olie ook in de toekomst beschikbaar zou blijven. Daarnaast trad een terugloop in de vraag naar olie-producten op, vanwege de energiebesparende maatregelen die door diverse regeringen werden genomen. In Europa en de Verenigde Staten is het verbruik dan ook teruggelopen met 7 procent, terwijl in Japan het totaal verbruik reeds is teruggelopen met 7 1/2 procent.

Door al die omstandigheden werd de verkoop van Shell Curaçao negatief beinvloed en een teruggang in de verkoop en daardoor ook de doorzet van de raffinaderij met 9 procent was dan ook te constateren.

De belasting van de raffinagecapaciteit van SCNV is dan ook verder afgenomen en naar de general-manager gisteren meedeelde, zit een verdere uitbreiding er ook niet in.

De Shell probeert een samenwerking met de Mexicaanse oliemaatschappij Pemex te bewerkstelligen voor het verwerken van voor het Caribisch gebied bestemde Mexicaanse olie.

De bedrijfskosten zijn in 1980 met 27 procent gestegen, meldt SCNV wat wordt toegeschreven aan de inflatie, vanwege de hogere kosten van brandstof.

De positieve resultaten bij het Curaçaos bedrijf zijn bereikt ondanks het Maraven-contract dat is afgedwongen door de Venezolaanse oliemaatschappij van de Shell nadat de Shell-winst over 1979 van 400 miljoen gulden bekend werd. Volgens Venezuela kon de Shell die winstcijfers behalen dankzij de Venezolaanse olie, waarvan per dag 140 duizend barrels naar Curaçao worden verscheept. Het contract komt er op neer dat de Shell boven de door de regering vastgestelde GSP-prijs moet betalen voor ruwe Venezolaanse olie wanneer het de Shell, gezien de situatie op de wereldmarkt goed gaat. Bij een verslechtering van die markt moet de Shell echter toch het minimum van de GSP-prijs betalen voor de Venezolaanse olie. Op die wijze zou Maraven een groot deel van de Shell-winst controleren en eventueel afromen.

Gisteren gaf de general-manager De Vos ook toe dat dit contract van invloed is geweest op de Shell-cijfers. Over enkele maanden zal echter weer moeten worden overlegd met Venezuela over een nieuw contract voor de levering van Venezolaanse olie aan de Curaçaose raffinaderij. Hij wilde niet vooruitlopen op die besprekingen en verzuchtte op de vraag of de Shell zal aandringen op wijziging van dat contract: "Zij hebben de ruwe olie die wij nodig hebben".

De onderhandelingen tussen Shell Curacao nv met de Venezolaanse maatschappij Petroven en Maraven over een eventuele participatie in de Curaçaose raffinaderij, zijn voorlopig opgeschort "omdat wij andere zaken te bespreken hebben", aldus de heer De Vos die daar niet verder op in wilde gaan. Hij zei dat de Shell blijft geloven in Venezolaanse participatie om de levering van ruwe olie te kunnen garanderen.

WILLEMSTAD — Tijdens een persconferentie gistermiddag in het hoofdkantoor van de Shell, gaf general manager ir Rob de Vos een uitslag van de winstcijfers van het bedrijf over 1980. Op bijgaande foto wordt hij geflankeerd door de heren Ruben La Cruz (links) en Nils de Paula pr-officier van de Shell (rechts)

"REDENERINGEN HOF WEINIG STEEKHOUDEND"

Prof. Degenkamp in analyse:

COT-vonnis uitholling bevoegdheden eilanden

WILLEMSTAD — De uitspraak van het Hof van Justitie, dat het Eilandgebied Curacao niet het recht had de oliebedrijven Shell Curacao NV en COT (Curacao Oil Terminal) de Bullenbaai-heffing en de Tankbelasting op te leggen, is een uitholling van de bevoegdheden van de eilandgebieden. Het is derhalve een uitspraak met belangrijke politieke implicaties". Dit is de mening van Prof. Mr. Dr.J.Th. Degenkamp, de Groningse hoogleraar, die vorig jaar op de Antillen was om de regering te adviseren inzake de modernisering van de economische wetgeving. Het ging daarbij speciaal om de economische wetgeving aangaande economische machtsposities en nog specifieker om de zogeheten 'leveringsplicht' van de Shell.

Prof. Degenkamp heeft een analyse gemaakt van de kernpunten van het vonnis in het hoger beroep van de Shell/COT-zaak. Als leidraad bij zijn kritische kanttekeningen neemt hij zijn overtuiging, dat in belastingzaken een strikte interpretatie van in verordeningen vastgelegde regels de enig aanvaardbare is. Deze stelregel toepassend op de voorgeschiedenis van de Shell/COT zaak, is hij van mening, dat het Eilandgebied Curacao correct gehandeld heeft, toen het de Bullenbaai-heffing en de Tankbelasting instelde. Het Eilandgebied maakte daarmee gebruik van fiscale bevoegdheden, die het krachtens de Eilandenregeling heeft. "Er is exact vastgelegd", zegt Prof. Degenkamp, "welke belastingen het Land kan vastleggen en van welke het Land vrijstelling kan verlenen. In alle andere gevallen zijn de eilandgebieden de bevoegde autoriteit". COT en Shell vonden, dat het Eilandgebied met de verordeningen teniet deed wat het Land hen had gegeven. Ze spanden een procedure aan, die ze, zoals bekend, wonnen in hoger beroep. Maar op merkwaardige argumenten, meent Prof. Degenkamp, in zijn analyse van het vonnis.

Om te beginnen, is het hem niet duidelijk, wanneer het Hof een bepaalde stelling van de ene partij door de andere ontkend acht. Shell en COT beweerden, dat de verordeningen in feite alleen hen troffen. Volgens het Hof heeft het Eilandgebied hiertegenin gebracht, dat er ook andere belastingplichtigen zijn. Desalniettemin acht ditzelfde Hof de bewering van Shell/COT niet ondubbelzinning en gemotiveerd ontkend. Hoe zou dat dán moeten gebeuren, vraagt Degenkamp zich af.

Hij vindt ook, dat het Hof merkwaardig omspringt met het begrip "overleg". Volgens het Hof is er over de belastingvrijstelling aan COT "van tevoren overleg" gepleegd tussen Land en Eiland. Dit zou ook verplicht zijn geweest volgens de Landsverordening op grond waarvan de vrijstelling werd verleend. Maar in feite heeft de regering COT de vrijstelling toegezegd, maanden voordat het Eilandgebied daarvan in kennis werd gesteld. Prof. Degenkamp vindt dat er dan bezwaarlijk kan worden gesproken van "overleg tevoren".

Ook de taalkundige analyse van het Hof van het effect van de heffingen schept, zo meent Degenkamp, problemen. Volgens het Hof doet dat effect de 'winst' van de vrijstelling teniet. Op grond van de stelling van COT dat de winst "aanzienlijk" is meent het Hof dat de heffingen van zeventien miljoen dat winstpotentieel "in aanmerkelijke mate" aantasten. Volgens Degenkamp wordt bij het gebruik van deze termen uit het oog verloren tegen welke schaal ze moeten worden uitgezet. "Voor een gewone burger is zeventien miljoen ongetwijfeld een groot bedrag, maar in verhouding tot bijvoorbeeld honderd miljoen is het aanzienlijk minder "aanzienlijk".

De mening van het Hof op (bedrijfs) technisch terrein vindt Prof Degenkamp ook nogal merkwaardig. Als voorbeeld daarvan neemt hij wat het Hof opmerkt over de Bullenbaaiheffing. Het Hof erkent, dat het merendeel van die heffing. niet door COT betaald wordt, maar door de merende schepen. Terecht stelt het Hof, dat dit klanten van COT zijn. Maar de conclusie die het Hof daaruit trekt, namelijk "dat rechten op deze schepen geheven daarom de winst van COT negatief zullen beinvloeden en daardoor de belastingvrijstelling aantasten" vindt Degenkamp als econoom onbegrijpelijk.

Volgens hem neemt het Hof zijn toevlucht tot dit soort weinig steekhoudende redeneringen, omdat het in zijn vonnis eigenlijk aan wil tonen, dat er sprake is van feitelijke discriminatie van COT, dat de heffingen alleen op COT drukken. Dat valt echter moeilijk te combineren met het niet te weerleggen feit, dat de Bullenbaaiheffing juist niet op COT alleen rust. Het Hof probeert dit lastige feit weg te werken met een drogredenering.

De kern van het arrest is de toetsing van de eilandsverordeningen inzake de Bullenbaai-heffing en de Tankbelasting aan de Landsverordening waarin de belasting-vrijstelling is vastgelegd. Volgens het Hof botsen deze met elkaar. Maar wettelijk zouden de eilandsverordeningen alleen maar in strijd zijn met de landsverordening als ze op een of andere manier winstbelasting of gebruiksbelasting zouden zijn.

En dat stelt het Hof niet, omdat het dat niet hard kan maken. Desalniettemin noemt het Hof de eilandsverordeningen "rechtstreeks in strijd" met de Landsverordening. "Het gevolg van die uitspraak is", zegt Prof Degenkamp, "dat de ruimte die de Eilandenregeling de eilandgebieden biedt voor zelfstandig beleid, geheel teniet wordt gedaan". Zodra het Land op zijn terrein iets regelt, dienen de eilanden zich op hun eigen terrein van alle maatregelen te onthouden die tot tegenstrijdige effecten - zo die er al zijn in dit geval - kunnen leiden, ook al zouden de eilandgebieden tot die maatregelen bevoegd zijn. Prof. Degenkamp noemt dit "het model van de centralistische eenheidsstaat in optima forma".

Hij meent dat er maar weinig staatkundige modellen zijn, die meer in strijd zijn met de huidige en toekomstige constitutionele realiteit op de Antillen. Vooral van een Antilliaans rechter had hij meer begrip en eerbied voor de al gerealiseerde decentralisatie verwacht.

Aan het slot van zijn analyse merkt Prof. Degenkamp op, dat regering en bedrijfsleven moeten beseffen, dat ze elkaars belangen op vooral langere termijn in het oog moeten houden. Ze hebben elkaar nodig. "De huidige economische situatie vraagt om een wederzijds constructief beleid op langere termijn, niet om juridische gevechten op de vierkante meter. Als alle betrokkenen economisch verliezen, is de uitkomst van het juridische gevecht niet erg relevant".

Eilandsraad beslist pas eind maart over RTC-datum

WILLEMSTAD — Tijdens de vergadering van de centrale commissie van de Eilandsraad hebben vrijwel alle politieke partijen gisteren toegegeven dat juni niet haalbaar is voor de tweede zitting van de Ronde Tafel Conferentie. Een alternatieve datum voor die tweede zitting zal waarschijnlijk pas eind deze maand worden genoemd wanneer de gisteren ingestelde Stuurgroep het Draaiboek van de mediadeskundige Roosberg zal invullen.

Zoals de Amigoe al eerder publiceerde, moet de eilandsdelegatie van Curaçao nog vóór zondag 15 maart reageren op het voorstel van de Nederlandse minister voor Antilliaanse Zaken, Van der Stee, om in juni de tweede zitting te houden van de Ronde Tafel Conferentie die eigenlijk al in april had moeten plaatshebben op Bonaire.

Op verzoek van Curaçao, is afgestapt van die datum om de Curaçaose delegatie de tijd te gunnen alsnog een voorlichtingscampagne op touw te zetten.

Daartoe is de media-deskundige Lesley Roosberg ingeschakeld die eerder deze week een raamwerk indiende bij gedeputeerde Rozendal van Staatkundige structuur, welk raamwerk gisteren in de centrale commissie van de eilandsraad werd besproken.

Volgens die voorlopige plannen zal een eerste voorlichtingscampagne over de onderwerpen die gedurende de Ronde Tafel Conferentie besproken worden, omstreeks eind augustus afgerond kunnen zijn. De tweede RTC-zitting zou dus op z'n vroegst pas begin september kunnen plaatshebben.

Tijdens de centrale commissie-vergadering van gisteren zou de fractie van de NVP zich niet helemaal gelukkig voelen met die datum. Volgens de groene partij zou er nog meer tijd moeten worden besteed aan de voorlichting van de Curaçaose bevolking. Wilson (Papa) Godett vond dat er met flink werken nog voor juni voldoende informatie kan worden verschaft aan de bevolking.

Vrijwel unaniem vonden de partijen dat juni in ieder geval niet haalbaar is. Dit standpunt zal vandaag hoogstwaarschijnlijk vanmiddag worden geformuleerd in een motie die vanmiddag zal worden aangeboden aan de eilandsraad tijdens de openbare vergadering over de RTC. Die vergadering is aangevraagd door de NVP-fractie.

Een alternatieve datum is nog niet genoemd. Gisteren is besloten een zogenaamde Stuurgroep in te stellen waarin alle Curaçaose partijen zijn vertegenwoordigd en tezamen met het bureau van Roosberg, welke stuurgroep het voorlopig schema (zoals beschreven in het raamwerk van Roosberg) verder zal invullen.

Uit het rapport van Roosberg kan de conclusie worden getrokken dat de volgende RTC-zitting zonder al te veel moeite in september kan plaatshebben. De meeste partijen op de Antillen zouden zich in eerste instantie daartegen niet verzetten. Echter is gisterenmiddag door de Arubaanse raadscommissie een telegram gezonden aan minister V.d. Stee waarin wordt verklaard dat een uitstel tot september van de tweede RTC-zitting, vanwege de door V.D. Stee geuite bezwaren tegen september, ongewenst is. V.d. Stee had al tijdens de eerste zitting van de RTC in Nederland laten weten dat in de maand september de begroting moet worden ingediend bij het Nederlands Parlement, terwijl tevens in verband met Prinsjesdag een reis naar de Antillen in die periode moeilijk zal vallen. Als derde alternatief werd toen eind dit jaar genoemd, wat voor de Arubaanse delegatie een al te lang en dus volstrekt onaanvaardbaar uitstel is.

Tijdens een vergadering van de Arubaanse raadscommissie gisteren zou echter wel zijn verklaard dat men geen principiele bezwaren heeft tegen september, maar dat de bezwaren van V.d. Stee uit de weg geruimd moeten worden. Op die wijze zou ook het telegram aan de bewindsman geinterpreteerd moeten worden. Het is de Amigoe niet gelukt om MEP-leider Betico Croes hierover om nader commentaar te vragen.

Tweede Kamer deze maand bijeen over RTC

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — Nog deze maand zal de Tweede Kamer zich bezighouden met de resultaten van de eerste zitting van de Ronde Tafel Conferentie over de staatkundige toekomst van de Antillen.

Dit heeft de Kamercommissie voor Antilliaanse Zaken gisteren op voorstel van het CDA-Kamerlid Piet van Zeil besloten. Minister Fons van der Stee van Antilliaanse Zaken zal, zo is de bedoeling, aan dit overleg deelnemen. Waarschijnlijk vindt het plaats op 31 maart, zo zei Van Zeil gistermiddag.

De Kamercommissie beschouwt deze gedachtenwisseling tegelijk als een voorbereiding op de tweede ronde van de RTC, die op de Antillen zal worden gehouden en waarbij Kamerleden als waarnemers aanwezig zullen zijn.

Kritiek Abvo op sanerings-plan van BC

WILLEMSTAD — De ABVO is teleurgesteld over het reorganisatieproject zoals aan de overheidsbonden is gepresenteerd door het BC van Curaçao. ABVO-woordvoerder Shon Ma Scoop verklaarde gisteren tijdens het wekelijks radioprogramma van de bond, dat het aan de bond aangeboden plan, zeer oppervlakkig is. Hij ging daar niet verder op in, maar liet wel weten dat de bonden consequent zullen blijven bij de beoordeling van reorganisatieplannen.

Zoals bekend hebben de overheidsbonden een compleet nieuwe aanpak voorgesteld van het saneringsplan van de centrale overheid, omdat het huidige VNG-plan niet zou voldoen en te veel een Nederlandse aanpak zou zijn van Antilliaanse problemen. Volgens de bonden wordt er vanuit Nederland, met name door minister V.d. Stee, druk uitgeoefend op de Antilliaanse overheid om het overheidsapparaat op zeer korte termijn te saneren.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Licht tot half bewolkt met voornamelijk in de nacht- en ochtenduren kans op plaatselijk een lichte bui. Matige tot vrij krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht: In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die voor het weer op de Benedenwindse eilanden van betekenis zijn. In de komende 24 uur wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

WILLEMSTAD — Vakbondsleiders van vrijwel alle bonden van Curacao kwamen gisterenavond bijeen in het Horecaf-gebouw te Otrobanda om van gedachten te wisselen over het vonnis in de COT-zaak. Afgesproken werd dat de volgende week woensdag een manifestatie zal worden gehouden, waarschijnlijk in het AVVC-gebouw, om blijk te geven van het ongenoegen over dat vonnis. Op de foto een overzicht van de gisterenavond aanwezige vakbondsleiders.

Inschrijving studiedag VLC

WILLEMSTAD — De telefoon van het VLC-kantoor heeft het al bijna een week geleden begeven. Bondsleden, die zich willen opgeven voor de studiedag van de VLC, die zondag wordt gehouden, kunnen zich daarom het beste wenden tot één van de bestuursleden of het nummer 79530 bellen. Dit staat in een mededeling van het VLC-bestuur, ondertekend door secretaris R.Lauffer.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

2 EENPERSOON antiekbedden met nachtkasje f. 1650,—, dekenkist f. 150,— Inl. tel.: 78716

ZEEWAARDIG kajuit zeiljacht 21 ft, 4 slaapplaatsen, onderwatertoilet hulpmotor, complete set uitstekende zeilen tel.: 36338

13 CUBIC feet ijskast f. 800,— cash tel.: 671538 na 15.00 uur

INBOEDEL (ged. antiek) Dr Eykmanweg 8 zaterdag 9-12 uur

1 VOLAUT. wasmachine Maytag, 1 stove en oven (Caloric) inbouw. Pimpiriweg 13

WEGENS vertrek Amana airco (7 mnd) Akai taperecorder met speakers, 2 power speakers Goetoeweg 4

ZEEWAARDIG zeilschip (21 FT) 4 slaapplaatsen, onderwatertoilet, hulpmotor, complete set goede zeilen tel.: 36338

2 PRACHTIG gelegen bouwterreinen met blijvend vrij uitzicht op zee etc. Telemonstraat 970 m2, Socratesstraat 920 m2, f. 45,— per m. inclusief 2 waterputten elk. Tel.: 611710-23928.

CHEVROLET sportvan 1977 V-8 automatic, airco-powersteering - power brakes-mac wheels + extra's, tel.: 84168.

CLASSIC!! porsche 356A met zéér veel reserve onderdelen hoogste bod boven 10.000, tel.: 614530 tussen 17.00 en 19.00

VOLVO 121 Amazone automatic motorisch in zeer goede konditie. Voor onderdelen of om op te knappen. Vrijdag na 4 uur: tel.: 43586

OLDSMOBILE Vista Cruiser '74. In goede staat. Prijs: hoogste bod, telefoon vrijdag en zaterdag tot 14,00 uur: 43586

FORD Escort 1978, f. 3500,— tel.: 673330

1 GROOT klerenkast z.g.a.n., 1 ijskast, 1 zitkamerset. Te bezichtigen na 6 uur Janwestraat 25

1979 FORD Mustang, latest model fully equipped, 3 G.E. aircos, G.E. automatic washing machine, frigidaire no frost fridge/freezer. For further information tel.: 9-4274

1 SET sala (mahok), 1 set comedor (eiken), 2 set di camber pa mucha, 1 lampi, 1 mesa color oro tel.: 54744 Araratwijk 45

VW KEVER 1981, f. 6.750,— incl. belasting 1981 tel.: 53462

TOYOTA Corolla '76 4 drs i.z.g.st. f 4600,— tel.: 44898 Scheldestr. 9 Suffi.

MEUBEL-buffet, massief hout (met spiegel), redelijke prijs, tel.: 37110.

ZITKAMERSTEL nieuw z.g.a.n. donkerbruin ribfluweel f. 1750,— Inl. tel.: 613721-54608

VEGA '74 motor 307 transmission 350, mac wheels radio cassette Equalizer stoel di filpa, den bon condicion, Montagne Rey 339 patras di santana, un cas berde

TOYOTA 1000 bouwjaar '77 prijs f. 4700,— cash, adres: Zuid Bonam 67 Kaja Misa Alegre

EEN Pony 1978 financiering mogelijk tel.: 673917 na 6.00 uur

SIMCA 1974 tel.: 55316

WOONHUISJE, een slaapkamer, zit-eet-keuken, terras, eigendomsterrein 350m2, direct leeg te betrekken f. 68.000,— Chevrolet Malibu 1972, full-equipped, f. 2300,—, fischer-techniek bouwdoos, meisjeskleren 6-10 jr., babymandwieg, tel.: 37956

FORD Torino, bouwj. '70 6 cylinder standaard, tel.: 83377 kant. 83325

DODGE Lancer 2drs, 1976 f. 2500,— Pto. Riscoweg 133

4 WITTE Thonet stoelen Sch.b.n. Doormanweg 10 tel.: 36195

11 VOET speedboat + 40 P.K. motor (Evinrude) + trailer, tel.: 79439 Totolicaweg 16

WANDMEUBEL, 1 jaar oud, kleurbruin, adres Zuiderzeestraat 50 tel.: 43527 na 8 uur s' avonds.

AUDI 50 1976 inlichtingen V. Sprang Asthestweg 35 Goede Hoop.

MONTE Carlo '73 i.z.g.s. tel.: 40784

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

2E HANDS electrische naaimachine tel.: 35511

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

GEMEUBILEERD huis Paradijs 2

PER 1 april gemeubileerd tuinhuisje met airco, fl. 300,- per maand exclusief electriciteit en telefoon, 6 maanden vooruitbetaling, Eroseweg 105.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ECHTPAAR met een kind zoekt woning van f 200,—f. 250,— p.m. tel.: 43772 na 5 uur

DIVERSEN CURACAO

GEZOCHT een teefje West Highland white terrier om te dekken tel.: 79506

NED. student (26 j) zoekt oppashuis voor periode 7 april of eerder tot 7 mei of langer, tel.: 78894.

DAME van middelbare leeftijd biedt zich aan als gezelschapsdame, bij echtpaar of alleenstaande dame. Brieven aan E.V. p/a Suffisantweg 521

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

1979 FORD Fairmont Stationwagen with airco, f. 10.000 phone 9-3206-92407

GARAGE sale march 14 9-am-5 p.m. baby and household items Bungalo 167, Seroe Colorado

VOLKSWAGEN pick-up 750,— Marnixstr. 25 San Nicolas na 19.00 uur

MIELE stofzuiger 220 volt, Hooiberg 68-D of via 24300 toestel 168.

'75 CHEVELLE Malibu Classic+Marantz cas week, Marantz receiver, Savaneta 532.

DATSUN 180B 1973 i.z.g.s. f. 3000,— tel.: 22504 na kantooruren

SUZUKI 750, ... staat tel.: 24028

AUT. wasmachine Jupiterstr. 4 tel.: 23121-26765 kantooruren tel.: thuis 23910

WEGENS vertrek Pioneer RT 102 OL stereo tape deck 10,5 inch reel to reel f. 1450,— plus Technics 612 stereo cassette deck f. 325,— beide in zeer goede staat tel.: 21881

GEHELE inboedel + Dodge Dart 1970 Savaneta 332, tel.: 47109

STROLLER zo goed als nieuw R. Arendsstraat 39

GEHEEL nieuw woonhuis met vier slaapkamers en vier badkamers, direct te betrekken. Gelegen te Mahuma, nadere inlichtingen tel.: 22719-28609

TOYOTA Mark merk II '73 fl. 2.600,-, tv bl.&wh. 200,-, Kashustraat 3, tel.: 24861.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

UN cas muebla Sabana Grandi 17 tel.: 28185 entre 6-8 p.m.

FOR rent/ 2 bedroom house Barcadera furnished, bedrooms airconditioned phone 45454

APPARTEMENT te huur omgeving O'stad, tel.: 21745

RUIME gemeubileerde kamer voor alleenstaande dame, met gebruik van keuken, tel.: 21035.

RUIME slaapk. met bad, eigen ingang, inclusief water en licht, te bevr. Sta. Cruz 176 tel.: 28218 na 3 uur

APPARTEMENT omgeving San Nicolaas tel.: 93657

ONGEM. woonhuis met airco en vloerbedekking Savaneta 332 tel.: 47109

ZEER ruim gem. appartement voor 1 of 2 volwassen personen, tel.: 26352.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

WANTED live-in maid call: after 2 p.m. tel.: 21940

WANTED maid to sleep-in. Please call: 25905

DIVERSEN ARUBA

HOLL. gezin, 4 pers. prov. 0. zoekt ruil oppashuis voor 4 weken in juni, juli contact Caracasbaaiw. 285 Curacao tel.: 671714.

AMSTEL BIER

Antilliaanse Brouwerij N.V.

Ingevolge besluit van de op 7 maart 1981 gehouden Algemene Vergadering van Aandeelhouders is het dividend over het boekjaar 1979/1980 vastgesteld op 14½%.

Met ingang van 17 maart 1981 zal het dividendbewijs nr. 23 betaalbaar zijn met NAf. 14,50 bij de kantoren van
Maduro & Curiel's Bank N.V. op Curaçao, van de Algemene Bank Nederland N.V. op Curaçao en Aruba, van de Caribbean Mercantile Bank N.V. op Aruba en van de Hollandsche Bank Unie N.V. in Nederland.

Curaçao, 13 maart 1981 De Direktie

Geen schot in cao-onderhandelingen

Continental Milling dreigt met tijdelijke sluiting

WILLEMSTAD — De cao-onderhandelingen tussen de vakbond Boneco en Continental Milling zijn ook gisteren weer op niets uitgelopen, toen de vakbond een voorstel van de landsbemiddelaar afwees. Continental Milling heeft in een communique gewaarschuwd voor tijdelijke sluiting van de fabriek indien het protocol niet wordt nageleefd. De directie verzet zich echter tegen het opengooien van de markt door de overheid, die in die richting aan het werken is.

Tijdens de cao-besprekingen gisteren onder leiding van de landsbemiddelaar wees de vakbond een loonsverhoging af van 14 procent in het eerste cao-jaar, en twee procent in het tweede en derde cao-jaar. De bond stelde voor dat in het tweede en derde cao-jaar vier procent verhoging moest worden gegeven terwijl de indexering 100 procent moest blijven. Daar ging de directie van het bedrijf niet mee accoord.

De twee partijen schijnen het op de eerste plaats niet eens te zijn met elkaar over de lonen bij het bedrijf. In tegenstelling tot de directie, vindt de bond dat er sprake is van abominabele lonen die er worden betaald. De directie gaat er echter van uit dat niet alleen het basissalaris maar ook de diverse premies in acht moeten worden genomen. Naar verluidt zal er een onderzoek worden gehouden bij het bedrijf door de Loontechnische Dienst van de overheid.

Vanmorgen zouden de onderhandelingen worden voortgezet onder leiding van de landsbemiddelaar. Tegelijkertijd zou de overheid overwegen toestemming te verlenen aan alle betrokkenen om zelf meel en veevoer te importeren uit het buitenland, om schaarste te voorkomen indien er definitief een staking uitbreekt bij de fabriek. Continental Milling die een marktbescherming geniet, heeft daar bezwaren tegen ... volgens de directie de marktbescherming niet meer kan worden ingevoerd na een eventuele staking.

In een perscommunique dat gisteren werd uitgegeven dreigt de directie van Continental Milling, de fabriek tijdelijk te sluiten voor de veiligheid van alle betrokkenen. Slechts als de vakbond Boneco zich aan het de vorige week ondertekend protocol houdt en

er normaal geproduceerd ... bij het bedrijf, kan er ... ring komen in die situat...

De directie van Con... Milling stelt in het co... que te twijfelen aan de ... trouw van Boneco van... houding van de bond te... zien van de situatie ... bedrijf en omdat onda... ondertekening van een ... de Boneco-leden weiger... het werk normaal te he... Volgens de directie we... structies van de sup... niet opgevolgd door het ... neel na de beeindiging ... staking maandagmorgen ... gedreigd werd met ont... de produktie gedaald ... procent van het norm... veau, aldus het commun...

Deze aktie van Boneco ... alleen een schending ... Protocol maar brengt ... rust teweeg onder de ... die ervan uitgingen da... wel normaal geleverd ... den, vindt de directie ... communique wordt de ... gewezen op de uitbarsti... één van de klanten die ... vernielde van het kanto... Continental Milling.

Ruilmiddagen-programma

WILLEMSTAD — ... loop van dit jaar wor... ruilmiddagen georganis... samenwerking tusse... Curacaose postzegel ve... en de Vereniging Numi... Curacao op 9 mei, 27 ... augustus, 3 oktober ... november. De ... ruilmiddag van 198... afgelopen zaterdag ... ruilmiddagen zijn steeds ... zaterdagmiddag en dur... drie tot zes uur en zij ... steeds gehouden in ... Tamarijn-jeugdcentru... blijkt uit het ... mededelingenblad v... Postzegel verenigi...

Accountansbu...

WILLEMSTAD — ... register-accountant en tw... tenten worden dit jaar ... uit Nederland om het ... lijke Accountantsbureau ... sterken. Inclusief het ... de dienst, zal het bu... beschikken over vier re... countants.

Wanneer met de hulp ... verificatiebureau van ... de achterstand is inge... de opstelling van de ... hingen, zal het Accou... reau zich beter kunne... van zijn taak, namelijk ... troleren van alle eiland... en het adviseren voor ... functioneren van het ... apparaat. Dit meldt ... de begroting van 1981.

AGENDA ARUBA

[...]SE NUMMERS OP [...], dagelijks verkrijgbaar

[...]ANJESTAD: Zepp [...],Refresqueria La Fama, [...]Soda Fountain.

[...] NICOLAS: Nicolas

[...]ELS: De Wit Stores in [...] Caribbean- en [...]tonhotel, Van Dorp in [...]icana en Holiday Inn [...]ore.

[...]ooruren: 08.00-[...]14.00-17.30 uur; zater-[...]esloten.

[...]n: 24333 (drie lijnen).

[...] spoedgevallen na [...]rtijd: 21639, 22316,

[...]y: 027-774.

[...] nr. 248-1 Barclays

[...]ntrale: 24 uur per dag, [...]116 of 21604.

[...]TE: 100

[...]MCENTRALE: 115.

[...]OPEN

[...]JESTAD [...]: 20.30 *Halloween* (18 [...]) 1941 (14 jr). Rialto: *The hunter* (14 jr); 22.30 [...] (18 jr)

[...]HI [...]inn: 20.30 en 24.00 [...] goes bananas (all)

[...]NICOLAAS [...]: 20.30 en 24.00 [...] (18 jr)

[...] GELE KRUIS: [...]: tel.: 28168; Noord: [...]; Santa Cruz en [...]: tel.: [...]288; [...] en Brasil: tel.: [...] San Nicolas: tel.: 45906 [...] kantooruren: Dakota [...] 27, tel.: [...]

[...]CA'S: Oranjestad: del [...] tel.: 21253; [...] San Nicolas, tel.: [illegible]

[...]HTREGELING [...]OREN: [...]stad, Sta. Cruz, [...] en Noord: dokter [...] Lo, Noord 66, tel.: [illegible]

[...] Nicolas en Savaneta [...] E. Westraat; Spaans [...] 25, tel.: 47290.

[...]KEINDEDIENST [...]: van zaterdag om [...] uur t/m maandag om [...] uur, gelieve [...] Oduber ziekenhuis [...]llen.

[...]SEN [...]T INFORMATION [...]ER: [illegible]

[...] geopend van 07.00-[...] uur; na 20.00 uur [...] via verkeerstoren.

[...]DAG [illegible]

[...] San Nicolas vs [...] Uruteksbey.

[...]ARUBA: 17.00 Woody [...]pecker Show; 17.30 [illegible] 18.30 [illegible]

[illegible]

Vergadering verdaagd op voorstel oppositie

Raadscommissie beraadt zich over referendum

ORANJESTAD — De raadscommissie onafhankelijkheid Aruba hield zich gistermorgen geruime tijd bezig met het referendum dat MEP-leider Betico Croes aan de vooravond van de tweede RTC heeft aangekondigd. De afdeling wetgeving en constitutionele zaken had voor dit referendum reeds een gedocumenteerd "working paper" opgesteld dat ter sprake kwam. Het werd door mr. Ter Weme toegelicht. Uit de discussie bleek wel dat de MEP de indirecte verkiezingen niet in dit referendum wenst opgenomen te zien en wil proberen met de oppositie tot overeenstemming hierover te komen. De oppositie zou hiervoor weinig voelen omdat men meent dat het volk hierover zelf moet beslissen. Op voorstel van de oppositie werd de vergadering verdaagd omdat deze het onverantwoord vond om over dergelijk belangrijk onderwerp, waarover men staande de vergadering een idee kreeg aangeboden, zomaar ineens te gaan spreken.

In het working paper komen drie punten aan bod: De vorm van het referendum, de inhoud van het referendum en de uitwerking van het referendum. Het uitgangspunt is dat de eilandsraad zal besluiten tot het houden van een referendum. Ter discussie wordt in verband hiermee gesteld dat de inhoud daarvan zoveel mogelijk aangesloten zal worden bij de tekst van het Eilandsbesluit voor het referendum van 25 maart 1977.

Voorts zal moeten worden besloten wie aan het referendum kan deelnemen. Wat de inhoud van het referendum betreft wordt er in het working paper van uitgegaan dat alle partijen vertegenwoordigd in de eilandsraad zich in de vraagstelling moeten kunnen vinden, dat wil zeggen zullen (tenminste) een vraag met "ja" moeten kunnen beantwoorden. Voorgesteld wordt ook een vraag over federatie op te nemen, dat [illegible] alle partijen deze staatsvorm niet meer steunen, een [illegible] voor Aruba zal blijken bij de verdere onderhandelingen. Het voorkomt aantijgingen – zoals enige maanden geleden door Van der Stee gedaan – als zou onafhankelijkheid een streven van politici en niet van de bevolking zijn.

Ter overweging wordt gegeven de vraagstelling bondig te houden en op de biljetten een beknopte toelichting te geven en aan alle deelnemers bij de oproep om te komen stemmen een uitgebreide toelichting in drie talen te geven. Hierin doel van het referendum en de consequenties van de alternatieven. De uitgebreide toelichting zou ook door de verschillende politieke partijen zelf opgesteld kunnen worden waarbij een ieder een zelfde hoeveelheid regels ter beschikking krijgt.

Als uitgangspunt voor de discussie over de vraagstelling wordt voorgesteld als hoofdvraag te stellen: Bent u er voorstander van dat Aruba na een overgangsperiode een onafhankelijke staat wordt? Zo ja bent u dan van mening:—

— De overgangsperiode maximaal tien jaar mag duren waarin decentralisatie en daarna herstructurering zullen plaats moeten vinden;

— De overgangsperiode zo lang dient te duren als nodig is voor een planmatige decentralisatie en herstructurering?

— In de overgangsperiode alleen gedecentraliseerd moet worden en na afsluiten daarvan een fundamentele Statuutwijziging moet plaatsvinden?

Indien u de hoofdvraag met "nee" hebt beantwoord bent u voorstander van

A. een onafhankelijke federatie van zes eilanden na afloop van de overgangsperiode?

B. continuering van de huidige situatie?

Bovenstaande dient alleen gezien te worden als een eerste aanzet tot de vraagstelling.

Tijdens de discussie kwam gistermorgen duidelijk naar voren dat de MEP bij voorbaat uitsluit dat gevraagd wordt of het volk wijziging van het Statuut wenst en of het volk handhaving wenst van staatsrechtelijke banden met Nederland buiten Antilliaans verband. Zoals bekend voelt Nederland hiervoor weinig. De oppositie keerde zich fel tegen deze stellingname omdat niet Nederland maar het Arubaanse volk dient uit te maken wat het wenst.

Ontslag-brief Bareno terecht:

Hoopvol opgehouden door Betico Croes

ORANJESTAD — Tijdens de gisteravond gehouden openbare vergadering van de Arubaanse eilandsraad verklaarde voorzitter [illegible] D Figaroa dat hij woensdagmiddag tien voor vijf de ontslag-brief van gedeputeerde Grace Bareño had ontvangen. Het was dus voor hem onmogelijk om deze brief nog op de agenda van de vergadering te zetten, aangezien de oproep toen reeds uit was. Uit een interview voor Tele-Aruba bleek dat de algemene adviseur van het Bestuurscollege Betico Croes de ontslagbrief van gedeputeerde Bareño, die deze reeds zaterdag naar de gezaghebber had gestuurd, had aangehouden. "We hoopten dat ze aan zou blijven", aldus de heer Croes.

Op de vraag of [illegible] de gedeputeerde [illegible] heeft laten weten niet aan te blijven al nieuwe kandidaten zijn, verklaarde de heer Croes dat de partijraad zich daarover nog niet gebogen heeft. Hij voegde [illegible]

[illegible]

gekomen vond dit geen excuus omdat in het verleden wel meer stukken tijdens de vergadering met instemming van de raad op de agenda werden geplaatst. Met negen stemmen tegen (MEP) zonder Nelson Oduber, Pedro Bislip en Frank Croes en zeven vóór (oppositie zonder Vos en Virgilio Kock) werd het voorstel verworpen.

In een gesprek met ex-gedeputeerde Grace Bareño bevestigde deze dat de brief terecht was. Op de vraag of zij nog in politiek gaat, wilde zij voorlopig niet antwoorden. Zij begint met een vakantie en gaat dan wel zien waar zij aan de slag kan. Voordat zij gedeputeerde werd was zij coordinatrice van de stichting Geestelijk gehandicapten, waarvoor inmiddels een opvolger werd benoemd. Zij wil wel als het enigszins kan weer onder de gehandicapten gaan werken. Ex-gedeputeerde Bareño, die nummer dertien staat op de eilandsraadsverkiezingslijst, was [illegible]

[illegible]

Aruba voor tweede RTC in periode medio juni

ORANJESTAD — De voorzitter van de raadscommissie onafhankelijkheid Aruba Betico Croes heeft namens deze commissie een telegram gezonden aan de voorzitter van de Ronde-tafelconferentie minister mr. Koos van der Stee, waarin gesteld wordt dat Aruba voorstander blijft om de tweede RTC in de periode van 10 tot 15 juni te houden. In het telegram van de commissie waarin de geestelijkheid, handel en alle politieke partijen van Aruba vertegenwoordigd zijn, zegt de heer Croes dat de commissie unaniem van oordeel is [illegible] op de door minister Van der Stee naar voren gebrachte bezwaren tegen uitstel van de tweede zitting van de RTC" dat een dergelijk uitstel vanwege de daaraan verbonden [illegible] consequenties [illegible] is.

Aldus het telegram. Afschriften van dit telegram werden gezonden aan de Eerste en Tweede Kamer, Staten van de Nederlandse Antillen, regering van de Nederlandse Antillen, eilandsbesturen van de Antilliaanse eilanden en de persmedia.

In de raadscommissie werd gistermorgen uitvoerig over de datum van deze tweede RTC-vergadering gesproken, waarbij men in principe geen bezwaren tegen september had, maar omdat minister Van der Stee bij de RTC in Den Haag had gesteld, dat september onmogelijk was in verband met Prinsjesdag en het indienen [illegible]

[illegible]

Eilandsraad bijeen over RTC

MEP EN AVP LEIDERS ALS KEMPHANEN TEGENOVER ELKAAR

ORANJESTAD — De gisteravond op verzoek van de oppositie [illegible] AVP-leider mr Henny Eman en MEP-leider Betico Croes [illegible] Figaroa [illegible]

[illegible]

Saba krijgt ook nieuwe administrateur

[illegible]

AHATA-protest wegens komst van premier Bishop

ORANJESTAD — Ook de Aruba hotel and tourist association (AHATA) heeft in een telegram aan MEP-leider Betico Croes zijn ernstige bezorgdheid geuit dat uit persberichten vernomen werd dat premier Bishop uit Grenada volgende week naar het MEP-congres komt en daar het woord zal voeren. De Ahata betreurt deze gang van zaken en is ervan overtuigd dat hierdoor schade zal worden toegebracht aan het toerisme op Aruba. Verzocht wordt de uitnodiging alsnog ongedaan te maken. Op verzoek van Betico Croes wordt vanmiddag in het gebouw van de Kamer van Koophandel een gesprek met de handel gehouden over het komende congres. Voor Telenoticias deed de MEP-leider gisteravond reeds een felle aanval op bepaalde bestuursleden van Kamer en ATIA, die hij kortzichtig noemde.

Consuls uitgenodigd door Betico Croes

ORANJESTAD — Namens de MEP heeft voorzitter Betico Croes voor vandaag de consuls op Aruba uitgenodigd voor een lunch in Talk of the Town. Tijdens de lunch zal de MEP voorzitter [illegible] van het internationale congres dat volgende week [illegible] van de MEP [illegible] gehouden. Uit kringen van de consul [illegible] de Amigoe dat [illegible] tijdens deze lunch over "politiek" wordt gesproken zij hieraan niet verder zullen deelnemen.

Beveiligings-team gevormd voor MEP congres

ORANJESTAD — Op [illegible]

[illegible]

Viering van Dag van vlag en volkslied

ORANJESTAD — Het eerste lustrum van de inauguratie van vlag en volkslied van Aruba zal op 18 maart gevierd worden met een aubade van schoolkinderen voor het Bestuurskantoor [illegible]

[illegible]

Simar: welk belang gediend door MEP-congres?

[illegible]

Officieel bezoek aan Dominicaanse Republiek

[illegible]

NAZB buiten organisatie gelaten

Venezuela-reis Arubaanse zwemploeg gaat niet door

ORANJESTAD — De nodige deining is ontstaan over de afvaardiging van een Arubaanse ploeg naar internationale zwemwedstrijden die dit weekend in de Venezolaanse staat Aragua worden gehouden. Deze ploeg kan niet gaan, omdat de internationale contacten en de samenstelling van de ploeg niet gegaan zijn via de Nederlands Antilliaanse Zwembond (NAZB), de nationale bond die aangesloten is bij de internationale federatie voor amateurzwemmen (FINA). Gebeurt dit wel dan gaat men tegen de FINA-regels in, waarbij schorsingen van tenminste 3 maanden en ten hoogste 2 jaar opgelegd kunnen worden aan zowel het uitzendende (Antillen/Aruba) als het ontvangende land (Venezuela), die beide lid van de FINA zijn.

Via de Venezolaanse consul heeft de gedeputeerde van Sportzaken, Remie Zaandam, van de regering en het nationale sportinstituut van Venezuela een uitnodiging ontvangen om een Arubaanse ploeg te laten deelnemen aan bovengenoemde internationale zwemwedstrijden. De gedeputeerde zond deze uitnodiging door naar het overheidsinstituut IDEFRE, die op haar beurt deze uitnodiging in handen stelde van de Arubaanse Zwem Bond (AZB). De NAZB zelf werd buiten deze uitnodiging gehouden.

De voorzitter van de NAZB, Jan Bastiaanse, stelde tegenover dat door publicaties en uitlatingen van de Sportgedeputeerde de indruk is gewekt dat zijn persoon een en ander in de weg zou staan, terwijl hij niet anders handelde dan als voorzitter van de NAZB, de nationale bond die als lid van de FINA de reglementen van deze internationale federatie moet naleven. Gewezen werd op het feit dat een andere uitnodiging voor afvaardiging van een ploeg van 18 Arubaanse zwemmers naar internationale wedstrijden volgende maand in Cali, wel gegaan is via de NAZB, die zijn goedkeuring gaf, de clubs verzochten de ploeg samen te stellen en een verzoek voor subsidie bij het eilandsbestuur indiende. De heer Bastiaanse zei verder dat de Sportgedeputeerde hem om opheldering had gevraagd over de Venezuela-afvaardiging, waarbij hij de gedeputeerde mededeelde dat het samenstellen van een delegatie van Arubaanse zwemmers en het afvaardigen daarvan door NAZB had moeten geschieden. De gedeputeerde heeft daarop gesteld -- aldus Jan Bastiaanse -- niet verder te willen spreken en gezegd dat hij een communique zou uitgeven waarin gesteld zou worden dat de voorzitter van de NAZB de Arubaanse sport benadeelde en dat diezelfde voorzitter de subsidie welke aangevraagd was voor de Cali-afvaardiging wel kon vergeten.

Voor een gedeputeerde die onlangs nog voor de televisie verklaarde dat zijn Bestuurscollege nog nooit enige represailles had genomen, wel een vreemde uitspraak. Voor de voorzitter van de NAZB was de keuze echter niet moeilijk: of een team van één club naar Venezuela tegenhouden, of schorsing riskeren voor alle Antilliaanse zwemmers, aldus Bastiaanse.

Over samenstelling en afvaardiging van delegaties naar het buitenland, verduidelijkte de NAZB-voorzitter dat eilandelijke bonden dat niet kunnen, ook niet in opdracht of op verzoek van het Bestuurscollege van dat eiland. Alleen de NAZB kan toestemming verlenen voor deelname aan wedstrijden in andere landen welke ook aangesloten zijn bij de FINA. Deelnemers aan zulke wedstrijden, zowel van het uitzendende als van het ontvangende land moeten lid zijn, direkt of indirekt, van de FINA. Als voorbeeld haalde de heer Bastiaanse aan dat toen de Nederlandse Zwembond besloot Nederlandse zwemmers naar de Olympische Spelen in Moskou te zenden de Nederlandse regering dit niet tegen kon gaan, hoewel regering en parlement tegen waren. Hieruit moge blijken dat de regering geen mogelijkheden of enige autoriteit heeft.

Door de afvaardiging toe te laten zou volgens de heer Bastiaanse de NAZB een schorsing geriskeerd hebben voor Venezuela en alle Antilliaanse zwemmers, terwijl de Caribische kampioenschappen en de Koninkrijksspelen voor de deur staan. Zou de NAZB niets gedaan hebben, dan hadden de Arubaanse deelnemers toch niet kunnen zwemmen in Venezuela, omdat in het buitenland eerst de toestemming van de NAZB en het Olympisch Comite getoond moet worden. De Arubaanse ploeg zou dus een kapitaal aan reisgeld uit de overheidskas voor niets hebben uitgegeven, aldus Bastiaanse.

Het is voor de NAZB-voorzitter volkomen onbegrijpelijk dat een gedeputeerde van Sport deze regels, welke voor de meeste sporten gelden, niet zou kennen. Het lijkt erop dat men willens en wetens deze weg heeft gevolgd om de NAZB uit haar tent te lokken. Het past echter een gedeputeerde van een sociaal-democratische partij niet om democratisch vastgestelde sportregels te overtreden of te laten overtreden, aldus Bastiaanse.

Wat betreft de AZB wist men wel dat door het passeren van de NAZB moeilijkheden zouden komen, aldus Bastiaanse die erop wees dat het nieuwe AZB-bestuur vanaf het begin gereageerd heeft tegen het NAZB-bestuur. De AZB heeft zelfs de NAZB voor de rechter gedaagd, doch zijn eis werd echter niet toegewezen. Tot slot stelde de NAZB-voorzitter dat de FINA-regels gelden voor aangesloten landen en niet voor delen van landen en dat de gedeputeerde van Sport en de AZB of moeten proberen de FINA-regels veranderd te krijgen, wat niet erg realistisch zou zijn of moeten ophouden met de zwemsport op Aruba te benadelen door te proberen Aruba voorbarig onafhankelijk te laten zijn, waardoor de Arubaanse sportlieden internationaal geisoleerd worden.

Onzekerheid over doorgaan WK-voetbal in Colombia

BOGOTA — Het Colombiaanse congres heeft gisteravond in Bogotá de beslissing over het al dan niet doorgaan van de eindronde van het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal in 1986 in eigen land uitgesteld tot 20 juli.

In een heftig debat bleek dat talrijke parlementariers van de organisatie willen afzien vanwege de hoge kosten die eraan zijn verbonden. Voor veel leden van het congres vormen in dit licht bezien de slechte economische toestand van het land, de sterke inflatie en de sociale ongelijkheid genoeg redenen om tegen de organisatie door Colombia te stemmen.

ALDO MET 8-6 BAAS OVER BALLENTINE

ORANJESTAD — Ondanks een beter offensief van 11 tegen 3 hits verloor de Arubaanse tevens Antilliaanse kampioen Casa Haime Ballantine gisteravond de eerste wedstrijd van de play-off om de heren softbaltitel van Aruba. De 6 vette runs van Aldo in de derde inning bleken in het verdere verloop van de wedstrijd voldoende om uiteindelijk met 8-6 te winnen.

Ballantine, dat in de eerste twee innings een 2-0 voorsprong opbouwde, kreeg een inning later de rekening gepresenteerd. Pitcher Orlando Albus raakte in deze inning zijn controle kwijt en gaf achter elkaar drie vrije lopen weg, waardoor de drie honken bezet raakten zonder out. Twee Aldo-hits en liefst 3 errors van Ballantine leverden hierna de 6 Aldo-runs op. Pas na deze 2-6 achterstand slaagde Albus erin om achter elkaar drie outs te noteren en de inning te sluiten.

Een mogelijke rally van Ballantine in de daaropvolgende slagbeurt om tot scoren te komen, werd echter om zeep gebracht door het roekeloze honklopen van Nelson Orman en Erwin Jacobs, nadat beiden met honkslagen aan boord waren gekomen. Aldo deed er in de vierde inning nog een schepje boven op door twee nieuwe runs te maken en de stand op 8-2 in zijn voordeel te brengen.

Pas in de vijfde inning liet Ballantine weer van zich horen met een tegenrun (3-8), terwijl de whisky-ploeg in de zesde inning met nog eens 3 runs gevaarlijk inliep tot 6-8. Verder kwam Ballantine niet tegen het werpen van winnende pitcher Manuel Lopez.

Het wedstrijdverloop was 8 runs, slechts 3 hits en 4 errors voor Aldo, en 6 runs, 11 hits en 3 errors voor Ballantine. Winnende pitcher: Manuel Lopez en verliezer Orlando Albus. Victor Albus van Ballantine was de best batter van de wedstrijd met een uitstekende slagprestatie van 4 hits in evenveel keren aan slag.

De tweede wedstrijd van deze best out of 3-finale wordt maandagavond gespeeld. Aldo heeft aan nog een zege genoeg om kampioen te worden, terwijl bij winst voor Ballantine een derde beslissende wedstrijd gespeeld moet worden.

Coureur eist schadevergoeding na ongeluk

LONG BEACH (CAL) — Clay Regazzoni, die vorig jaar op het circuit van Long Beach ernstig werd gewond tijdens de Grote Prijs van de Verenigde Staten, heeft van de organisatoren van deze formule 1-race een bedrag van 20 miljoen dollar (50 miljoen gulden) als schadevergoeding geeist. Williams P.A. Camusi, de advocaat van de 41-jarige Zwitserse coureur, heeft een civiele procedure aangespannen tegen het organisatie-comité en een achttal personen à titre personnel, onder wie de oud-coureur Dan Gurney, een van de directeuren van het circuit. De organisatoren wordt verweten dat er sprake was van een gebrek aan veiligheid.

In de 78e ronde van de Grand Prix, die op 30 maart werd gehouden, raakten de remmen van Regazzoni defect. De wagen kwam niet in de veiligheidszone naast de baan tot stilstand, doch botste met een snelheid van rond 120 kilometer per uur tegen een betonnen muurtje. Bij dit ongeval werd de ruggegraat van de coureur zodanig beschadigd dat Regazzoni verlamd werd. Hij heeft zo juist een nieuwe medische ingreep ondergaan waardoor hij in de toekomst zich mogelijk kan verplaatsen met behulp van krukken en niet voor zijn verdere leven aan een rolstoel gekluisterd behoeft te zijn.

De Zwitser wijst er in de aanklacht op dat de veiligheidszone te smal was en dat het betonnen muurtje onvoldoende was beveiligd. Voorts wordt aangevoerd dat twee defect geraakte wagens de gehele race langs het circuit hebben gestaan. "Grand Prix-racen is op zich al een gevaar", aldus Camusi, "en dan gaat het niet aan dat de risico's nog eens extra worden vergroot".

Belangstelling voor dragraces

ORANJESTAD — Ofschoon de stichting Aruba Drag Association uit Curaçao nog niets officieel gehoord heeft over de aldaar met Koninginnedag te houden dragraces, bestaat op Aruba reeds grote belangstelling hiervoor. Zowel de coureurs als de meerderheid van de auto's zijn al klaar voor de deelname, aldus wordt vernomen van de voorzitter van de ADA, de heer Antonio Carlo.

Onofficieel heeft de heer Carlo wel vernomen dat de Curaçaose organisatoren in contact zijn met het Arubaans Don Flip-team van de gebroeders Werleman. De ADA heeft voor aanstaande maandagavond 8 uur in de POVA-club een vergadering opgeroepen met alle coureurs en andere belangstellenden. Aan de deelnemers zal onder andere gevraagd worden of zij er mee akkoord gaan dat de ADA voor hen de besprekingen voert met de Curaçaose organisatoren.

Wega preliminar: Riverside-Jong Holland

Victory Boys awenochi kontra Jong Colombia

WILLEMSTAD — E kampeonato di futbòl hubenil bou di òuspisio di CVB (Curacaose Voetbal Bond) ta kontinua awenochi den stadion di SDK na Brievengat ku e partido entre Riverside i Jong Holland. E partido, valido pa grupo A dje kampeonato enkuestion ta kuminsa pa 7'or.

Despues dje partido ariba menshona lo tin e enkuentro entre Victory Boys i Jong Colombia. E ultimo partido menshona ta enkonekshon ku e preparashon dje ekipo Victorio pa ku e proksimo kampeonato di futbòl Fedeprof lokal.

Den e ultimo enkuentro kua Victory Boys a mira akshon, nan a forsa un empate na un gol k'e ekipo prosedente di Barber i besindario, Undeba.

Direktiva i miembronan di Victory Boys alabes ta gradisi un i tur ku di un manera of otro a kopera k'e ekipo aña pasa i ta konta ku sosten di un i tur pa loke ta trata e kampeonato 1981.

DIREKTIVA

E direktiva aktual di Victory Boys ta komo siguiente: R. Brunken, presidente; E. Hercilia, vise-presidente; F. Parabirsing, sekretario; E. Phelipa tesorero; R. Mook di dos tesorero; R. Jardinier komisario i L. Davelaar di dos komisario.

Di shete torneo di sòftbòl "Entre Nos"

WILLEMSTAD — Djadumingu proksimo ta kuminsa e di 7 torneo di sòftbòl di e liga "Entre Nos" na tereno di Suvek na Van Engelen.

Den e liga, ku ta hunga estilo "slow pitch" ta partisipa e siguiente klupnan: Kroonvlag, Sito, Sigi Gosa, Vikings, V.L.C. Shop Sluggers, Quick 60 i Forti.

Den e liga aki, ku ta tene dos torneo pa aña, kada ekipo ta hanya un turno pa organisa un torneo. E biaha aki ta toka turno na Forti.

E torneo ku ta kuminsa djadumingu awor lo tin aktonan ofishal di apertura bastante kolorido:
9.15'or tin un desfile ku animashon di drumband. Despues di e akto aki tin hisamentu di bandera i kantamentu di himno nashonal. Señor Leslie Navarro, komo representante di e bastion di Fort Amsterdam, lo hasi e prome lansamentu di e torneo. Lot lo disidi kua ta e ekiponan ku lo enfrenta otro den e prome wega ku ta kuminsa 10'or.

Na tur lo tin kuater wega tur djadumingu.

Direkshon di e weganan ta na enkargo di e kuerpo di umpire di señor Willy Willems. Tin diferente trofeo disponibel p'e ganadónan dje torneo, manera: e ekipo kampeon, subkampeon, ekipo mas disiplina, miho pitcher, miho bateadó; homerun king i hopi mas.

Den e torneo aki a korda tambe riba e fanatiko. Tur siman lo premia e "Fanatiko di siman". Esaki lo keda anunsia via medionan di komunikashon lokal. Tur djadumingu lo tin un bar i kushina bon surti ku preisnan di famia. E fanatiko por bin ku su famia libremente pasobra e tribuna kubri ta ofrese asiento na un i tur.

Tur fanatiko di deporte i e fanatiko di sòftbòl en partikular ta keda invita pa asisti na e weganan di e di 7 torneo "Entre Nos" ku ta tuma luga den ball-park di Suvek entrante djadumingu awor.

WILLEMSTAD — Rules Gijsbertha den pleno akshon durante dje partido di sòftbòl ayeranochi kontra Tigres. E astro di Fuji Film a tira un gran partido, sinembargo tòg ela resulta e pitcher perdedó. Riba e otro portret por mira e alegria ku tabata reina den seno di Tigres despues di e viktoria ku skor perta di 1-0 ku e ekipo a logra ayeranochi. Awenochi lo tin e enkuentronan desisivo den stadion di SUBT.

Tennistoernooi in Brussel

Bjorn Borg tegen Gehring onderuit

BRUSSEL — Vijay Amritraj en Brian Gottfried hebben zich gisteren geplaatst voor de kwart-finales van het WCT-toernooi te Brussel. Amritraj won in twee sets van de Amerikaan Taygan, Gottfried moest een set afstaan aan Tsjechoslowaak Slozil, die 2-3 in de derde set kon bij ven, maar daarna geen meer maakte.

BORG ONDERUIT

Rolf Gehring, die v weekeinde in de strijd om Davis-beker Jose Luis had verslagen, haalde gist de nummer één van de we ranglijst, Bjorn Borg, on uit. De 25-jarige Westdu trof Borg niet in topvorm. Zweed verklaarde na afloop de tournee door Australi Azie toch niet onopgem aan hem was voorbij ge "Ik had wat snelheid ver en dat betekende dat een mijn sterkste wapens was getast. Wanneer de verp sing niet optimaal gaat, v zen ook de slagen vaa richting. Gehring heeft uitstekend van geprofit hij heeft erg sterk gespeeld"

De eerste set tussen de tijdsgenoten ging gelijk Gehring slaagde er op de lijk snelle baan in de hal Vorst in steeds zijn servi behouden en na 6-6 moest tie-break de beslissing gen. Daarin bleek het ge zelfvertrouwen van Geh die door zijn overwinning Clerc (nummer acht van wereldranglijst) toch meer kerheid had gekregen. Westduitser nam een sprong van 6-0 en gaf die niet meer weg. In de tw set slaagde Gehring er na in door de service van Bor breken. Een game later wa zijn winst al weer kwijt, Borg revancheerde zich identieke wijze. Na 5-5 kon Borg opnieuw zijn ser game niet winnen en voor laatste stapje naar de mo overwinning uit zijn loop had Gehring toen nog vold de kracht over.

De uitslagen van Bru zijn:

TWEEDE RONDE

Vijay Amritraj (Ind)-F Taygan (VS) 6-1, 6-4; Gottfried (VS)-Pavel S (Tsj) 6-1, 3-6, 6-3; Rolf ring-Bjorn Borg 7-6 en 7-5.

DUBBELSPEL, EERSTE RONDE

Tray Waltke/Andy Kohl Pavel Hutka/Jiri Hrebec 6-4, 6-2; Sandy (VS)/Frew McMillan Carlos Kirmayr/Cassio (Bra) 6-3, 6-4.

CAIRO

De belangrijkste uits van gisteren uit het toe van Cairo zijn:

TWEEDE RONDE

Guillermo Vilas (Arg)-Adri Panatta (Ita) 6-1, 6-2; Co Barazzutti (Ita)-Marco A (Ita) 7-6, 6-0; Ismail El S (Egy)-Wolfgang Popp 3-6, 6-2 en 7-5.

Tremendo aktuashon di Gijsbertha i Felida

Pichingolo i Tigres a forsa empate

WILLEMSTAD — "Play-off" di sòftbòl lokal a kontinua ayeranochi den stadion di SUBT ku e ekipo di Tigres i Pichingolo logrando un viktoria importante. Tabata respektivamente Fuji Film i Wild Cats i Tropical Transport/Coca Cola ku mester a baha kabes ku skor di 0-1 i 7-12. Prinsipalmente e partido entre Tigres i Fuji tabata unu di bon nivel i sin duda e por ser konsidera komo un duelo di pitcher entre Glenn Felida di Tigres i Rules Gijsbertha di Fuji.

Ku e viktoria ku Pichingolo a logra ayeranochi a kosto di Wild Cats nan a forsa un di tres i ultimo enkuentro kua mester disidi ta kua ekipo lo enfrenta Rising Trotters den e final valido p'e titulo di kategoria femenino AA. Soraida Juliana ayeranochi a tira un gran partido pa su ekipo Pichingolo i den bateo tambe ela kontribui engrande ku su propio kòusa konektando di 5-4.

E punto mas defisiente di Wild Cats ayeranochi tabata nan pitcheo ku no por a domina e bateria kontrali. Tantu Meredith Riley, komo Mildred Raphaela mester a sorporta un ofensiva barbaro di Pichingolo, ku di e forma aki a mantene nan speransa bibu pa klasifika p'e buelta final.

FUJI – TIGRES

E partido entre Fuji i Tigres tabata un gran enkuentro den kua Glenn Felida a logra domina su adversario na tres hit, sin permiti niun kareda. E uniko anotashon den e partido a presenta den e inning inisial ora ku e propio Felida a konekta doblete empuhando un kareda kua despues a resulta di tabata esun di viktoria.

Mester apunta tambe e kontrol estupendo dje astro di Fuji, Rules Gijsbertha, kende apenas a permiti tres hit n'e bateria pisa di Tigres.

KONTINUASHON

E "play-off" ta kontinua awenochi ku dos partido desisivo. Pa mitar di ocho Pichingolo/Hilton Casino lo enfrenta Wild Cats/Coca Cola den e partido valido pa kategoria femenino AA i pa 9'or Tigres lo bolbe bataya kontra e hoben ekipo di Buena Vista/Fuji Film. Ambos enkuentro ta tuma luga den stadion di SUBT.

Wielerronde Parijs Nice

Het doek is reeds gevallen voor Kuiper

DEN HAAG — De Nederlandse wielrenner Hennie Kuiper, voor de start van Parijs-Nice aangewezen als een der kandidaat-winnaars, heeft in de openingsetappe van Joigny naar Chateau-Chinon, 177 km lang, ruim minuten verloren. Bij ingaan van de slotronde om rond Chateau-Chinon, botste hij op het achterwiel van andere renner, sleurde Luc van den Broucke in zijn val mee en schoof zo'n meter door steenslag. linkerhand en rechterelleboog werden stevig geschaafd.

Vier ploegmaats uit de formatie wachtten Kuiper Na tien kilometer achtervolgen sloot Kuiper bij groep aan, een groep waar intussen de Italiaan Contini de Fransman Laurent ontsnapt waren. Die twee renners bouwden een voorsprong drie minuten op en worden de eerste etappe al aangewezen als de mogelijke- winnaars van Parijs-Nice.

Kuiper: die twee hebben inderdaad een sterke uitgangspositie, dat vanzelfsprekend. Ik moeten achtervolgen handen en voeten en kon de slotkilometers de achterstand niet meer reduceren. Ook omdat zowel Contine Laurent kunnen terugvallen een sterke en homogene ploeg. Van het moment dat ontsnapt waren, ging gordijn dicht. Daar was doorkomen meer aan. Er dus niet zoveel meer in mij. Tenzij een incident succes. Ik wil echter herstellen van die smak."

Ook de HB-formatie Koopmans kwam bekaaid die eerste rit. Jos Lammertink ging in Joigny niet meer start. Parijs-Nice eindigde voor hem nog voor wedstrijd begon. Jos Schipper werd nu aangewezen kopman.

Inzet bij Westduitse lotto voorlopig niet verdubbeld

BONN — Er komt voorlopig geen verdubbeling van de inleg bij de Westduitse lotto. De ministers van binnenlandse zaken van de deelstaten van de Bondsrepubliek zijn het gisteren over het onderwerp niet eens kunnen worden.

Ook zouden enkele ministers van financien zich tegen de plannen hebben verzet. Op het moment kan men in de lotto spelen tegen betaling van één mark (ca f 1,10). Op zijn hoogste kan men per trekking van de winnende getallen een prijs winnen van 1,5 miljoen mark.

Vrije Curacaose voetbal competitie

WILLEMSTAD — De VCVF voetbalcompetitie wordt morgen voortgezet met drie wedstrijden. Het tweede elftal van Abrahamsz Harbour Works zal te gast zijn bij Willemstad II. Segas ontmoet Quick II op het Quick terrein te Semi Kock en Quick IV speelt een uitwedstrijd tegen Abrahamsz III op het speelveld te Abrahamsz. Alle drie de wedstrijden beginnen om half vijf 's middags.

Morgen worden de volledige uitslagen van het afgelopen weekeinde en tevens de stand in de drie verschillende klassen gepubliceerd.

…ORLD IN A NUTSHELL

…INGTON — The … Administration plans … Congress soon to repeal … on U.S. aid to rebel … battling Angola's left- … government, … essional sources said …

…while, U.S. intelligence … said Angolan … ment forces led by one … and three Cuban … pad launched a fresh … ive against the rebel … t Unity (union for the … ependence of Angola).

…OS AIRES — Thirty- … ople were detained by … today when they … strated in front of … ment House to demand … ation on the fate of … who disappeared in a … nt anti-guerrilla drive … mid-1971's, human … oups said.
… were among a group of … 300 people, mostly … who have demonstrated … Thursday for several … nd have become known … "mothers of Plaza de … from the central square … Government House is …

…INGTON — Congress … rned down a 16.8 per … increase for itself in a … that also affects the … esident, judges, top … servants and … staff. Both the … and House of … tatives voted down as … proposed by former … Jimmy Carter.

…INGTON — UN high … oner for refugees Poul … said today the … of Afghan refugees in … had risen to 1.7, … making it the world's … refugee problem. Many Afghans had also fled into Iran after the Soviet military intervention, het told reporters at a luncheon, but he could give no figures.

LONDON — Britian is to cancel free health care for visitors. Sick foreign tourists would be charged from October for hospital treatment for the first time since the National Health Service was introduced in 1948, Social Services Minister Patrick Jenkins told parliament.

OTTAWA — Canadian Prime Minister Pierre Trudeau today denied that he had changed his position over El Salvador during President Ronald Reagan's visit to Canada this week. Last week Mr Trudeau said US arms aid to the Central American country was a mistake. But he did not repeat the criticism publicly during Mr Reagan's trip.

BOGOTA — Colombian President Julio Cesar Turbay Ayala reshuffled his Cabinet today, making seven chances but preserving the balance between Liberals and Conservatives. Those sacked included Foreign Affairs Minister Diego Uribe Vargas, a Liberal who was replaced by another Liberal, Carlos Lemos Simonds. No reason was given for the change.

WASHINGTON — The US Justice Department said today that it had smashed 14 major smuggling rings responsible for a third of all the marijuana imported into the US and seized more than a billion dollars worth of drugs. A two-year undercover operation by the department's Drug Enforcement Administration (DEA) ended today with the arrest of more than 120 people and seizure of more than 450,000 kilos of marijuana along with smaller amounts of other drugs, most of it from Colombia, officials said.

WARSAW — A month-old truce between the Polish government and the Solidarity trade union movement came under fresh strain after Union leaders in the central city of Radom threatened strikes and the authorities briefly detained a dissident. Adam Michnik, a co-leader of the self-defence committee (KOR), was held by police for three hours and told that he faced immediate arrest if he left Warsaw. At least three Solidarity branches said they would strike if KOR members were arrested and formally charged.

DAMASCUS — Pakistani officials said it could take days to exchange more than 100 people held on a hijacked airliner for 55 prisoners in Pakistani jails. Pakistan agreed to release its prisoners after the hijackers threatened to kill three Americans on the Pakistan International Airlines (PIA) Boeing 720, seized 12 days ago on an internal flight in Pakistan. Syrian officials said Damascus was the most likely place for the exchange.

VIENNA — Foreign Ministers from 11 countries will meet in Vienna today to prepare a new North-South summit on world development in June. The summit, recommended last year by former West German Chancellor Willy Brandt's commission on economic problems threatening world peace, is intended to promote cooperation between industrialised and developing nations.

TEL AVIV — Israel has officially decided that its talks with Egypt on Palestinian autonomy will not be resumed untill after the Israeli elections due on June 30, Israel radio said.

MOSCOW — The Soviet Union launched a two-man Soyuz spacecraft towards its orbiting Salyut-6 station, sending its 50th cosmonaut into space in the process.

ST JOHN'S, NEWFOUNDLAND — Canadian and Norwegian hunters killed and skinned nearly 10,000 baby seals in the first two days of the annual hunt off southern Labrador, according to a federal fisheries officer. The harp pups were killed by crews from seven Canadian and three Norwegian ships as the seals gathered on ice packs north of Newfoundland, he said yesterday.

WASHINGTON — British Defence Secretary John Nott said after talks with top US officials that he found no evidence of a hawkish attitude at high levels in the Reagan Administration. But he said there was a realistic desire to meet the threat of growing Soviet armament.

WASHINGTON — A senior Reagan Administration official said Nicaragua's recently-announced plan for an army of up to 50,000 troops would create a new source of instability in Central America.

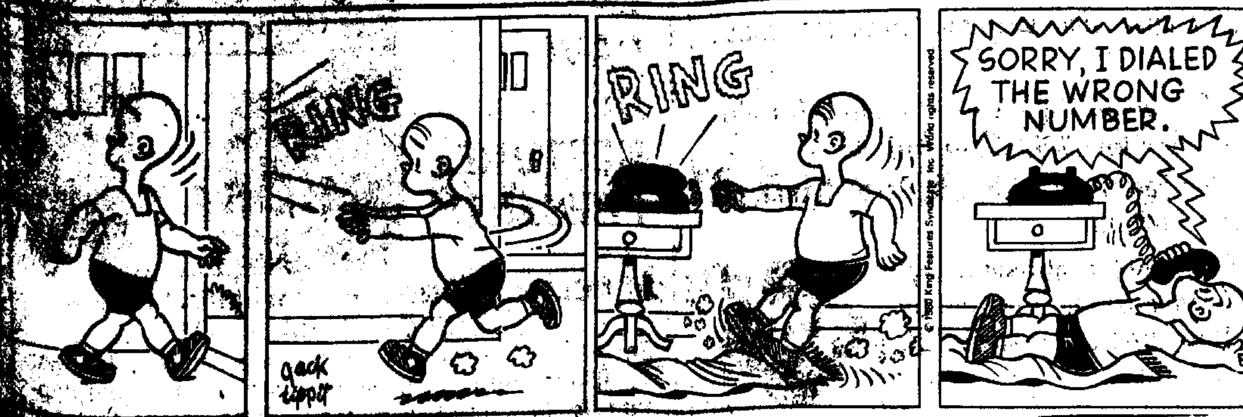
UNITED NATIONS — The UN centre against apartheid published a "blacklist" of some world athletes whom it said had sporting contacts with South Africa. It said another list would be sent to governments soon so that "appropiate action" could be taken against the athletes.

…ersen Centrale Bank

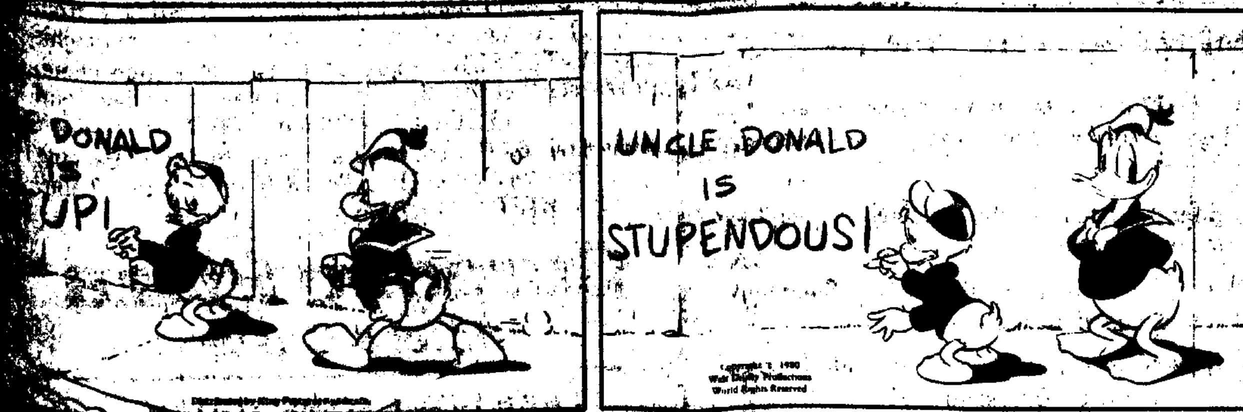
…LAR	1.77	1.9	1.8
…LLAR	1.475	1.495	1.515
…ERLING	3.90	3.955	4.015
…D	75.85	7657	77.37
…R	40.91	41.63	42.4
…NCS	9169	92.6	9341
…NCS	--.--	35.9	36.49
… MARK	84.07	84.79	85.9
…	--.--	100.0	097
…	1.43	1.73	1.9

…nglish Companion

by Jack Tippit

Walt Disney's DONALD DUCK

…Bailey

By Mort Walker

Stock closing prices

Information given by Bache Halsey Stuart Shields Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

NEW YORK CLOSINGS

ABT	ABBOTT LAB.	59 5/8	GM	GENERAL MOTORS	51 7/8
ACD	ALLIED CHEM.	54 1/2	GY	GENERAL TIRE	24 1/2
AHC	AMERADA HESS	37 3/8	GP	GEORGIA PACIFIC	30
AMR	AM. AIRLINES	14 1/4	GS	GILLETTE CO	29
ACY	AM. CYANAMID	30 1/2	GR	GOODRICH	26 7/8
AMO	AM. MOTORS	4 3/8	GO	GULF OIL	37 1/4
T	AM. TEL + TEL	52 1/8	HM	HOMESTAKE MN G	53 3/4
ASA	ASA LTD	48 1/4	IBM	IBM	63 7/8
ARC	ATL.RICHF.OIL	56 1/2	IP	INTL.PAPER	48 3/4
AVP	AVON PRODUCTS	37 3/8	ITT	INT. TEL.+ TEL	30 7/8
BAC	BACHE GROUP	24 1/8	KN	KENNECOTT	
BAM	BANK AMERICA	? /2	LIT	LITTON	70
BOL	BAUSCH + LOMB	4	MMM	MINN.MNG.MFG.	61 3/4
BFY	BEATRICE FOODS	19 5/8	PCG	PAC.GAS + EL.	20 1/2
BS	BETHLEHEM STEEL	28 3/4	PN	PANAM W.A.	6
BDK	BLACK + DECKER	19 3/8	PEP	PEPSI CO	34
BA	BOEING COPR	35 1/8	PFE	PFIZER	53 5/8
BCC	BOISE CASCADE	39 1/4	P	PHILLIPS PETR.	51 1/2
BP	BRITISH PETR.	36 3/4	MO	PHILIP MORRIS	48 1/4
BNI	BURLINGTON NORTH	64 3/8	PNC	PNEUMO CORP	32 5/8
BGH	BURROUGHS	50	POR	PORTEC	14 1/2
CP	CANADIAN PACIFIC	38	PG	PROCTER + GAMBLE	73 1/2
CMB	CHASE MANHATTAN	46 5/8	RJR	REYNOLDS IND.	43 5/8
CSS	CHESSIE SYSTEM	49	SFF	SANTA FE	89 5/8
FT	CITICORP	22 3/8	SPL	SEARLE (G.D.)	28 1/4
KO	COCA COLA	37 1/2	S	SEARS ROEBUCK	17 3/8
CDA	CONTROL DATA	62 7/8	SKL	SMITH KLINE	71 7/8
DE	DIGITAL EQUIP	87 1/2	SY	SPERRY CORP	56
DOC	DR. PEPPER	13 7/8	SN	ST OIL IND	70 1/4
DM	DOME MINES	78 3/4	SRT	ST REGIS PAPER	40
DMP	DOME PETROL	67 1/8	TDY	TELEDYNE	197
DOW	DOW CHEM	97 1/4	TX	TEXACO	38 1/8
DD	DUPONT NEMOURS	50 1/4	TW	TRANS WORLD	22 3/8
EK	EASTMAN KODAK	81 1/8	UK	UNION CARBIDE	59 5/8
ENG	ENGELHARD M + CH	48 3/8	UNP	UNION PACIFIC	71 1/2
XON	EXXON	71 3/8	UTX	UNITED TECHN	56 3/4
FDS	FEDER.DEPT.STR.	34 3/4	UPJ	UPJOHN	66 1/4
FLR	FLUOR	50 1/4	X	US STEEL	31 1/8
FMC	FMC CORP	31 1/2	WFC	WELLS FARGO	27
F	FORD MOTOR	221/4	WY	WEYERHAUSER	36 1/8
FWC	FOSTER WHEELER	24	WFI	WHEELABR. FRYE	54
GD	GENERAL DYNAMICS	35 1/8	Z	WOOLWORTH	24 1/4
GE	GENERAL ELECTRIC	67 3/4	XRX	XEROX CORP	56 1/4

AMSTERDAM CLOSINGS

AKZO	18.50	HOOGOVENS	17.80
ABN	286	KLM	84.50
AMRO	55.20	NATL. NEDL.	125.70
HEINEKEN	56	NMB	187
PHILIPS	18	ROYAL DUTCH	101.50
ROBECO	219	UNILEVER	131.20

		opening	close
GOLD	New York	478	479
PLATINUM		471.50	471.[illegible]
SILVER	New York	11.78	11.80

NYSE MOST ACTIVES
886 900 St. Joe Min. 47 7/8 up 2 1/4
463 000 Phillips Pete 49 3/4 up 3 5/8

ASE MOST ACTIVES
136 900 Bow Valley 14 3/8 up 1/4
109 100 Champion Home 2 1/8 Unch

DJII	close (previous)	close	VOLUME
	967.67	988.83	54.910.000
		dn 21.97	

TREASURY BILLS RATES
13 weeks 13.70
26 weeks 13,03

FEDERAL FUNDS
14 1/2 pc bid

After moving lower for two days in a row, prices reversed gear this morning in moderate trading. The DJIA was 3 points up at noon.
In the afternoon prices kept climbing with the oils heading for a while the way. At the close the DJIA was at 988.83 up 21.97 points.
The market got his act and has overcome its lack of enthusiasm. Upside activity was centered in special situations and stocks with takeover stories.......

Attached to their name..... There was also some activity in interest sensitive issues and these are being helped by recent cuts in the prime rate and cuts in the broker loan rate to 16 1/2 pct by two major banks.
On the economic front the 0.9 pct rise in February retail sales demonstrates that the consumer is still there although the economy is slowing. Still the advance was below street expectations of a 1.5 pct to 2. pct rise. Tomorrow the January report on business inventories will be making the scene. December, the first drop in five years. However a … dept analyst said the decline could be … out in … over the next two months. Needless to say, the inventory figures show a cautionary attitude on the part of business which would preclude any serious economic trouble.
The bond market is still on hold. This morning prices opened higher on both the long and short end, in quiet trading.
Some economists are saying it will take a severe recession to break the back of the current high bond yields … on a bond rally.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend met ingang van **13 maart 1981** de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen, per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied CURACAO als volgt zijn vastgesteld.

		hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument	
GEZOUTEN VLEES	verpakking	per collo	per eenheid	
Alle merken				
Beef Flats	35 lbs.	f. 119.20		
	30 lbs.	f. 102,09		
	500 gr.		f. 4,60	N

Namens de Plv. Direkteur,
Het Hoofd van O.B.C.P.

Opmaak MARUEN BAROUD.

ESTIEN KUNSTENAARS IN CURACAOS MUSEUM

In Nederland wonende Antillianen terug bij de bron

Mengeling van heimwee en ironie

door Ria Houwen

ZIJN TERUG bij de bron, voor een ogenblik althans, vertoeven in het Curaçao's Museum. Zestien Antilliaan-stenaars, woonachtig in Nederland. Kunstenaars oké, Antilliaanse? Ze bestaan in categorieën: geboren op Antillen, ofwel hier gewerkt hebbend een aantal jaren, Nederlandse vader en Antilliaanse moeder... Kortom, dronken allen voor een tijdje aan de bron.

'Bientu constante, Dushi no' van Edwin Maria.

Enkelen dronken diep. In hun werk ligt de Antilliaanse wereld duidelijk verzonken. Soms proef je een wrange nasmaak, een tikkeltje ironie. In Edwin Maria's zuivere litho's wortelt een vastgeklonken eenzaamheid in de Divi-Divi bomen: Bjentu konstante, dushi no". Een weg van verdriet klimt omhoog in: „Paisahe di kadushi". En ongenadig is zijn blik in: „Un zoya di piská ku bjentu ònbeskòp". In zijn collage: „Antiano, tira un bista profundo ariba bo mes", schreeuwt hij dan al zijn verlangen en frustraties om Curaçao uit. Edwin Maria draagt de Antillen diep in zich, waar hij ook gaat.

INEENSTRENGELING

Eenzelfde verbondenheid met de bron proef je bij de sinds 1965 in Nederland levende Rudi Martina. In zijn werk is er een grotere ineenstrengeling van buiteninvloeden en eigenheid. Martina heeft een „harde" schilderstrant. Deze voorliefde voor een realistische vormweergave zou wel eens een Antilliaans kenmerk kunnen zijn. Met realistisch wordt dan niet de inhoud bedoeld, die is allesbehalve reeël. Immers vreemdsoórtig flora en fauna stijgt op uit soortgelijke landschappen. Het is realistisch in de zin, dat men duidelijk ziet, hoe bijvoorbeeld een monster in elkaar zit.

Geen omfloerste delen, geen nuanceringen, en vervaagde vormen. Dit komt men vaker tegen in Caribjsche schilderkunst. Waarschijnlijk heeft het te maken met het ongenaakbare tropische licht, dat niets verhuld laat. Het is altijd en overal dringend aanwezig.

Eerlijke, duidelijke vormen, keihard en kil soms spreken uit Martina's werk. Een Antilliaan, die zijn eigenheid, zijn verlangens en verborgen werelden heeft geintegreerd in een vormentaal, die de zijne is, en die tevens handig stijlinvloeden van buiten weet in te passen. (zichtbaar in sommige plantendelen).

„VEEL TE ZIEN"

Alan George Hudson geeft zijn wereld eveneens weer in een „harde" schilderswijze. Hij kombineert gegevens uit de realiteit: de Koningin Julianabrug, de Handelskade, supersnelle racewagens met vrouwelijke idolen uit droomwerelden. Er is „veel te zien" op zijn doeken, die sterke invloeden vertonen uit Meta-Realistische kringen. Hij heeft echter niet die duidelijke eenheid van kompositie, vorm inhoud, die het werk van Martina kenmerkt. Door de drukke weergave van vele details gaat de algemene eenheid verloren. Je verdwaalt letterlijk en figuurlijk in de schilderijen. (overigens is dit kenmerkend voor het Meta-Realisme). Je zou hem Antilliaans kunnen noemen in zijn schilderswiize, en hier en daar inhoudelijk. Het Meta-Realisme, wat in Nederland een tijd lang opgang maakte, sluit bovendien erg aan op de Antilliaanse zin voor het verborgen demonische en fantastische.

De derde en de vierde „harde" schilders in de grote zaal van het Museum zijn Clyde Roël Lo A Njoe en Steven E. Bridgewater.

NEDERLANDS

De artiesten die het verst verwijderd van de bron lijken te zijn, hangen op de gang. De samenstellers van de expositie hebben blijkbaar een rangschikking gemaakt, wat betreft diepe bronmensen en minder diepe.

Het is erg Nederlands als je binnenkomt. Links hangt het werk van Anton Vrede. Lichte nonchalance in zachte tonen. Akwarellen met kleurpotlood. Co Westerik invloeden met een beetje Kitaj.

Rechts hangt Sam Parabirsingh, die verfijnder is gaan werken. Minder uitbundig. Misschien is dat te wijten aan het feit dat hij nu de ets-techniek toepast. Je proeft sterk de Zuid-Nederlandse invloeden (o.a. Ru van Rossum). Het werk lijkt rustiger, meer verdiept, bedaarder dan het was in 1974 in het Curaçao's Museum. Het typisch Antilliaanse element is afwezig. Hier spreekt een naar binnengerichte wereld. Genuanceerd, in stilte zich uitend, intiem teruggetrokken in de eigen woning.

INDIANENTEKENS

Nog grotere stilte hangt in de grafiek van Wouter van Romondt. Monumentale, verstilde momenten van een eiland, verborgen onder de tijd. Het is Aruba, maar versteend, bewegingsloos, gemummificeerd tot een perkamenten teken. Een bladzijde uit 's werelds eilandenboek. Heel mooi, heel oud. Mythologische gedachten omgezet in Indianentekens, afgesloten van het heden. Geen lawaai, geen geschreeuw. Een eiland, eens gegroeid, slechts nog over als een aards teken, roest bruin en rood en driehoekig. Een diepe bronmens toch, met heimwee?

KLAGENDE COLLAGES

Ver weg van de bron, maar dichtbij de oorsprong, is Johan B. Schweitz. Klagende collages druipen over het papier. De oorsprong van water, de oorsprong van de mens, maar tevens de ontbinding ervan. Materie in oorsprong en in vernietiging. Kleine erg Nederlandse lettertjes en pijltjes vergezellen de slierten. Alfa en Omega, begin en eind tezamen in een tergende kwelling, maar erg esthetisch.

Een beetje ongrijpbaar blijft Regina van Romondt. Illustratief en met hier en daar wat Avenue-invloeden.

SPEELSHEDEN

Het vrolijke levensritme, wat kenmerkend Antilliaans is, althans aan de buitenkant, komt terug in het werk van José Maria Capricorne.. De speelsheden, het drukke warrelige Caribische leven, zien we telkens verschijnen in de toneelkastjes op de schilderijen. Glimlachen met grote ogen, rijden op wieletjes, versierd zijn en opgesmukt wezen op 's werelds levens-toneel, dat is Capricorners boodschap. Een persiflage op de Antillen?

Er wonen tenslotte in Nederland Antilliaanse artiesten, die het landschap hier nooit hebben kunnen vergeten. Althans qua voorstelling. Want het licht is soms al te Nederlands gebleven, en er is dan weinig verschil tussen een Nederlandse wei en een stukje Caribische zee of kaktussen-land.

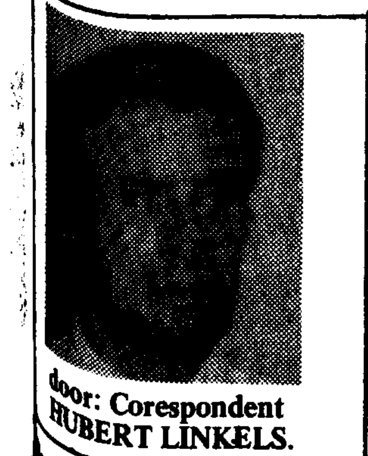

'Regalo di desex pa Isdhor' van Rudy Martina.

Nooit één dag verzuimd

Waldi Goedhart viert veertig jaar onderwijs

ALENDIJK — Max Albert Wladimir Goedhart vierde 13 februari het feit, dat hij precies veertig jaar geleden Antilliaanse onderwijs binnen stapte. Waldi zette mede definitief een streep onder zijn pas begonnen ...ère bij de Shell Curaçao, maar heeft daar nooit spijt gehad. Het onderwijs had hem voor goed te pakken Waldi Goedhart, die zijn loopbaan startte op Curaçao, nu wel alle facetten — mogelijkheden en moeilijk... — van ons onderwijs. De school waar hij het eerst de klas stond, was het St. Jozefcollege, de eerste ...ische school op Otrobanda. Hij kon direct aan de ...kon met zijn hoofdacte en bevoegdheden voor wis..., tekenen en Engels.

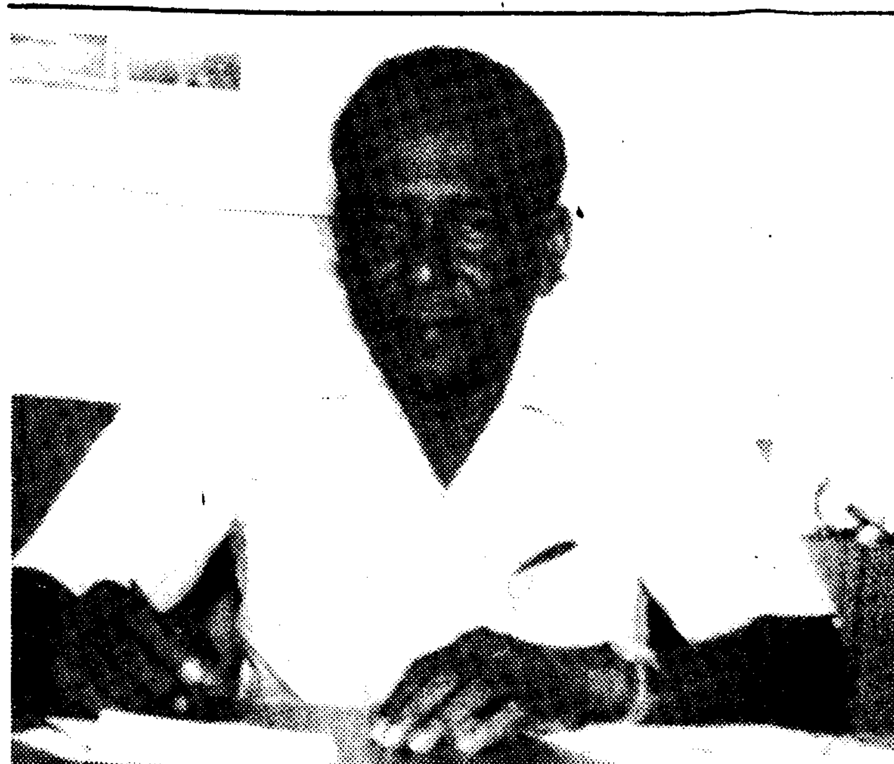
door: Corespondent HUBERT LINKELS.

...en Waldi in 1945 overging de lagere Willem de Zwijschool heeft hij pionierswerk verricht, want dit was de niet-katholieke school op ...anda.

...di Goedhart: "Die school gerund door Vrijmetselarij. Dus in volledige tegen... met het R.K. onder... Wij bewezen hiermede, de school wel degelijk een ...recht had." Tot 1951 ...hart bij het basisonder... gebleven. Zijn hart trok naar het onderwijs aan kinderen en al spoedig werd hij leraar aan de mulo school. Tot 1968 werkte hij aan de Johan van Walbeeck school. Inmiddels echter richtte hij samen met zijn vriend Henk Schuurmans de zogenaamde Eilandelijke leergangen op. Dat waren avondcursussen voor jongelui die de opleiding aan de ambachtsschool achter de rug hadden. Waldi verteit hierover : Dat waren belangrijke opleidingen. Voor de bankwerkers hadden we de opleiding stoommotoren, electromotoren en koeltechniek. Dan hadden we ook de opleiding voor vierde en vijfde machinist. Die opleiding heeft maar één jaar bestaan, hoewel er enorm veel belangstelling voor was. Dat was juist de tragiek. We hadden 10 man en daar slaagden er zeven van. Maar er was geen werk voor ze; er waren wel schepen, maar om de plaatsen te bezetten werden er jongens van de ambachtsschool uit Nederland gehaald."

BONAIRE

In 1968 besloot Goedhart naar Bonaire te gaan. Hij had met het eiland reeds kennis gemaakt omdat hij als lid van de examencommissie hier MULO examens kwam afnemen. Hij verloor onmiddellijk zijn hart aan Bonaire.

WALDI GOEDHART

"Ik kreeg zo'n goede indruk van de leerkrachten en van het onderwijs op Bonaire dat ik er wilde blijven "aldus Waldi Goedhart, die echter nu na twaalf, dertien jaar deze sfeer helaas wel mist." Op Bonaire maakte hij nog een keer mee, dat er een latente schoolstrijd speelde. Hij werd als leraar benoemd aan de Beatrix Mulo voor openbaar onderwijs, terwijl er reeds een R.K. Mulo was. "Die dubbele Mulo-school", aldus Waldi Goedhart" werd onbetaalbaar voor de overheid en men besloot er één Lourdes mavo van te maken. Alle leerkrachten van de Beatrix school gingen over naar de Lourdesmavo. Eigenlijk ben ik dus nog in dienst van de overheid van Bonaire, maar uitgeleend aan de Stichting." Niet alleen maakte leraar Goedhart het samensmelten van de Beatrix - en Lourdes Mulo mee, maar enkele jaren later werd ook de Lourdes mavo een onderdeel van een groter geheel, namelijk de Scholengemeenschap Bonaire. Op de vraag of Waldi Goedhart dat een gelukkige verandering vindt, zegt hij: "Het kan inderdaad een verbetering zijn, maar dat is helemaal afhankelijk van de leiding. Dit systeem legt in hoge mate een verantwoorelijkheid op de leiding van de school. Wat de school zelf betreft, geloof ik dat een scholengemeenschap uit zuilen bestaat en die zuilen bestaan bij ons nog steeds. Terwijl het juist de bedoeling is dat de zuilen worden opgeheven. Het moet één geheel worden, maar zover zijn we nog niet, dacht ik."

TAAL

Waldi Goedhart is geboren in Suriname, maar is zich in de veertig jaar die hij op deze eilanden doorbracht, ster verbonden gaan voelen met het Antilliaanse wel en wee in het onderwijs. Een van de problemen die hij steeds groter zag worden is de steeds geringere beheersing van het Nederlands. Goedhart:"Ik geloof dat men hier op twee gedachten hinkt over het al of niet gebruiken van het Nederlands. Dat is voor het hele onderwijs funest, want terwijl we aarzelen gaat het achteruit. Ik ken nog de tijd dat het verboden was om Papiamentoe te spreken op school. Misschien wordt er nu wel wat te weinig drang uitgeoefend door de leerkrachten op het gebruik van Nederlands. En dat heeft tot gevolg, dat de kinderen hoe langer hoe minder van het Nederlands afweten. Nu kan een kind dat van de lagere school afkomt nog een beetje lezen, maar als het zo doorgaat kunnen de kinderen straks niet eens meer lezen! Wat moet zo'n kind dan met boeken? Een redactiesom begrijpen kunnen ze dan niet meer."

TELEURGESTELD

Veertig jaar onderwijs heeft Goedhart achter de rug. Hij is toch wel een beetje teleurgesteld als hij terugkijkt: "De laatste tien jaar is er een duidelijke achteruitgang in het onderwijs. Dat is ook wel te verklaren. Vroeger had je onderwijzers van een ander kaliber. Nu is er een andere generatie en een andere opleiding. Dat inkrimpen van het leerprogramma is niet toe te juichen. De jongelui gaan zich te vroeg specialiseren. Als onze onderwijzers van vandaag teruggeplaats zouden worden naar 25 of 30 jaar geleden, dan zouden ze vast komen te zitten. Maar ik moet wel zeggen, dat er ook nu onderwijzers zijn, die er ook beter kunnen uitstappen omdat ze de veranderingen niet hebben kunnen of willen bijhouden.

Waldi Goedhart is bijna aan het eind van zijn opmerkelijke loopbaan. Veertig jaar les gegeven en nooit één enkele dag verzuimd. Een feit dat velen hem niet na zullen doen. Inmiddels heeft hij zijn aantal wekelijkse lesuren al enigszins beperkt. Of hij helemaal zal gaan stoppen?

"Het zal niet al te lang meer duren. Kijk, als ik stop, dat kan ik op Bonaire blijven of ik kan naar Curacao gaan waar ik het grootste deel van mijn leven heb gewoond. Ik kan ook bij mijn familie gaan wonen in Suriname. Zelfs de mogelijkheid van Nederland staat open. Ik geloof, dat het deze beslissingen is die genomen moet worden, die me laat doorwerken. Bovendien weet ik niet wat ik moet gaan doen als ik stop met werken. Ik kan eigenlijk niets anders dan onderwijs geven.

Minister van Onderwijs J.P. Veeris stelde in zijn felicitatietelegram "dat de inzet van Waldi Goedhart als voorbeeld moge dienen voor jongere collega's. "Eveneens een feit om bij stil te staan en om even na te denken zijn de woorden van de directeur van Trans World Radio bij het jubileum van een alom geliefd en gerespecteerd man "the entire 40 years is a wonderful example to us all!"

Het volk van de grote Manaure:

Rekonstruktie indiaanse geschiedenis

Officieel is er nog steeds erg weinig bekend over de eerste bewoners van onze eilanden, de Indianen. Is in het algemeen de belangstelling voor het [illegible] al lauw, voor deze uitgestorven groep is zij praktisch te verwaarlozen (behalve mogelijk op Aruba). [illegible] valt er weinig groots te ontdekken op dit gebied, [illegible] toch op zijn minst boeiend na te gaan waar de oorsprong ligt van vele van onze gebruiken, woorden in onze taal, etc.

De meeste gegevens in onze geschiedenisboeken over de Indiaanse periode zijn nogal summier en vaak [illegible] misleidend. Meer dan een [illegible] bladzijden, waarin [illegible] dat de Spanjaarden [illegible] verhuisden naar Venezuela, kunnen er nauwelijks af.

En wie de moeite neemt deze schaarse gegevens eens op een rijtje te plaatsen komt tot de ontdekking dat er meer moet zijn: na 1634 waren er van de plm. 600 inwoners van Curacao zo'n 200 van Indiaanse afkomst! Alle vrouwen en kinderen waren Indiaans, en de eerste decennia vormden zij de enige stabiele (niet-migrerende) bevolkingsgroep...

"Het volk van de grote Manaure" van Pater R. Nooyen is een eerste oprechte poging de zaken wat op een rijtje te zetten: de nevels van eeuwenlange ontkenning weg te werken. [illegible] voor velen zal [illegible] werkelijke openb[illegible] ter Nooyen [illegible] diaanse geschiedenis vanuit zijn eigen ervaring, zijn gezond verstand. Hij leest niet alleen wat anderen vóór hem over de Indianen schreven, maar duikt ook in de (schaarse) geschreven bronnen uit het verleden, de (kerkelijke) archieven. Maar belangrijker dan al dit is dat Pater Nooyen bekend is met de Indiaanse vindplaatsen op de eilanden, en dat hij zijn gezond verstand gebruikt! Zo rekonstrueert hij dit zo sterk verwaarloosde deel van onze geschiedenis. Zonder de pretentie te hebben een wetenschappelijke verhandeling te hebben geschreven, is het toch duidelijk dat Pater Nooyen een geheel nieuwe visie op de Indiaanse voorgeschiedenis heeft ontwikkeld.

We leren de Indianen van onze eilanden bij naam kennen uit de oude doopregisters (Christelijke namen weliswaar, maar het waren in historische tijden per slot christenen!), we zien hoe zij kontakten onderhouden met de Indianen op de Vaste Kust (Venezuela) en de Spanjaarden. Hoe ze min of meer gedwongen worden hun nederzettingen te verplaatsen, nederzettingen die aan de hand van doopregisters en topografische plaatsnamen terug te vinden zijn! We lezen van hun petities aan de Direkteur, we horen van hun [illegible] slavenbe[illegible].

Pater Nooyen heeft met *"Het volk van de grote Manaure"* een plaats ingeruimd voor de Indianen in de geschiedenis van onze eilanden. Er blijft veel nog onduidelijk, en daardoor is niet overal een net, overzichtelijk verhaal te schrijven, wat aan Pater Nooyens werk ook wel te merken valt. Daartegen is nu een duidelijke lijn uitgestippeld voor verder onderzoek en het is te hopen dat er in de toekomst een antwoord wordt gegeven op de vele nog openstaande vragen.

Een ieder die belang stelt in onze geschiedenis, doet er goed aan dit boekje aan te schaffen: f. 13,50 voor 176 pagina's tekst en foto's is niks!

CAREL DE HASETH

R. Nooyen: Het volk van de Grote Manaure
Offsetdrukkerij Montero, 1979
Verkrijgbaar bij Van Dorp-Eddine.

Coordinator
Carel de Haseth

Kort bestek

"Die nood van me ogen is uw identiteit"

WIE VOLLEDIG op de hoogte wil blijven van het werk van de Surinaamse schrijver Edgar Cairo - een hele opgave bij zo'n produktieve auteur die alleen al in 1980 zes publicaties op zijn naam heeft staan, wat het totaal op 21 brengt!- mag zijn nieuwe gedichtenbundel A nowtoe foe mi ai (In de nood van het aangezicht) niet ongelezen laten.

Evenals de titel is de bundel tweetalig, waarbij Cairo zelf naast de Surinaamse tekst voor een Nederlandse vertaling zorgde. De belangrijkste motieven van de twaalf gedichten (elf in de bundel, een op de achterkant) zijn de rol van de poezie, het verleden van de Surinaamse mens en de slavernij, zijn Afrikaanse godsdienst en de eigen cultuur.

Cairo streeft naar formele en inhoudelijke vernieuwingen door, wat paradoxaal mag lijken, naar het verleden met zijn orale traditie terug te grijpen en dat in de moderne tijd te integreren.

Met behulp van een introduktie en een [illegible] commentaar bij elk gedicht legt de schrijver zelf verantwoording af van zijn taalgebruik en thematiek. De bundel is uitgegeven bij In de Knipscheer te Haarlem, Nederland.

Kort bestek:

Anoekoe

Er valt een belangrijk initiatief uit Suriname te melden, waar de 'Stichting Kinderkrant' de eerste uitgave van een nieuw kinderboek verzorgd heeft. Het heet *Bij Anoekoe in het bos* en is geschreven door de bekende schrijver-onderwijzer Gerrit Barron. Twee jongens gaan in het Surinaamse binnenland logeren en beleven allerlei avonturen.

Het is een vlot leesbaar verhaal geworden van 31 bladzijden Magazine-formaat en gedrukt op krantepapier. De overzichtelijke bladspiegel, de duidelijke lettervorm en niet in het minst de tekeningen van Paul Woei maken deze goedkope uitvoering aantrekkelijk voor kinderen van de middenklassen van de [illegible] school.

WIM [illegible]

Gerrit Barron: BIJ ANOEKOE IN HET BOS
Uitgegeven door de St[illegible] Kinderkrant; P.O. Box [illegible] Paramaribo, Suriname.

Junichiro Tanizaki [illegible] De sleutel

Voor wie houdt van een goed en tegelijkertijd mooi verzorgd boek tegen een redelijke prijs, is er de "Meulenhoff Biblio" - serie. In stevige linnen band ingenaaid en voorzien van een flap-kaft, worden in deze serie werken uitgegeven van schrijvers als Cortázar, Kawabata, Gallico, García Marquez, Celine, Tolstoj en anderen.

In deze serie verscheen ook "De sleutel" een roman van de Japanse schrijver Junichiro Tanazaki (1886-1965). Het is opgebouwd uit fragmenten uit het dagboek van professor Anata en uit dat van zijn vrouw Ikuko, lopend van nieuwjaarsdag tot 11 juni.

De ouder wordende professor maakt zich zorgen om zijn achteruitgaande gezondheid en vooral ook om het afnemen van zijn seksuele kunnen. Omdat hij over deze onderwerpen niet rechtstreeks met zijn vrouw kan praten, probeert hij het via zijn dagboek, al is hij er bijna zeker van dat zijn vrouw nimmer zijn dagboek zal lezen, ook niet als hij haar er indirekt toe uitnodigt door de sleutel te laten rondslingeren.

Van de kant van zijn vrouw geldt ongeveer hetzelfde: ook zij vertrouwt haar da[illegible] haar problemen toe in d[illegible] dat haar echtgenoot het [illegible] zen. Wanneer de profes[illegible] merkt dat Kimura (die o[illegible] de dochter Toshiko [illegible] maakt) ook belangst[illegible] heeft voor de moeder, [illegible] begint hij een gevaarlij[illegible] te spelen. Om zijn eigen [illegible] ven te stimuleren, bren[illegible] Kimura en Ikuko steeds [illegible] ter bij elkaar. Zover gaat [illegible] zijn "spel" dat hij tek[illegible] een gevaarlijke aftakel[illegible] zijn eigen lichaam v[illegible] loost, hetgeen hem uitei[illegible] noodlottig wordt.

"De sleutel" is volg[illegible] flaptekst" *een moderne, [illegible] negerende roman over h[illegible] welijk, zijn glorie en v[illegible] ring, zijn passie en ero[illegible] onvrede".*

Daarenboven is het een [illegible] gerend geschreven verh[illegible] het laatst toe vol verras[illegible] dat heel diep ingaat op [illegible] voelens van twee mens[illegible] in de jaren van hun huw[illegible] zekere zin onbekenden [illegible] kaar bleven. Mensen, [illegible] kaar van dichtbij leren [illegible] en daar alle konsekwent[illegible] durven dragen. Een b[illegible] kortweg -- om zonder [illegible] uit te lezen.

Junichiro Tanazaki: De [sleu]tel Meulenhoof Biblio.

CAREL DE HASETH

Ingezonden

Woordenboek Papiamentu — Ulandes Nederlands — Papiaments

Enkele opmerkingen op de bespreking van het woordenboek Papiamentu - Nederlands, Nederlands - Papiamentu van Carel de Haseth.

BIJ HET SAMENSTELLEN van het woordenboek heb ik ernaar gestreefd alleen woorden die tegenwoordig gebruikt worden in op te nemen. Dit heb ik gedaan om het werkterrein af te bakenen, dat ik binnen drie à vier jaar een woordenboek kan samenstellen dat in de praktijk van alledag zou kunnen voldoen. Het woordenschat van het Papiamento verdeel ik in drie groepen. De eerste groep bestaat uit woorden die tegenwoordig gebruikt worden, die vroeger (hedendaags Papiamento), de tweede bestaat uit woorden die vroeger veel gebruikt werden en tegenwoordig weinig uit de laatste groep bestaat uit archaische woorden, dit zijn woorden die vroeger gebruikt werden en tegenwoordig niet meer. Het ligt in de bedoeling [illegible] ook de woorden die onder groep twee en drie vallen en (meer) Bonairiaanse in het boek op te nemen. Met de tweede groep is al een begin gemaakt. Wat betreft de flora en fauna is [illegible] zo dat slechts [illegible] in het woordenboek [illegible]. Dit [illegible] tijds[illegible] gesch[illegible] b[illegible] veel [illegible] de vele omschrijvingen [illegible] een ieder wel duidelijk zijn dat in een tijdruimte van slechts drie jaar het onmogelijk is om bijna alle woorden, betekenissen en uitdrukkingen die onder de bovengenoemde eerste groep vallen in het boek op te nemen. De geschiedenis van de lexikologie laat zien dat de meeste zo uitgebreide woordenboeken die wij tegenwoordig kennen als woordenlijsten en later als woordenboeken zijn ontstaan die zich in de loop der jaren tot meer volledige lexica hebben ontwikkeld. [illegible] bovenstaande, [illegible] opmerkingen van C. de Haseth overbodig [illegible] wil ik nadrukkelijk [illegible] die nadere toelichting vereisen.

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

De adjectieve en de passieve vorm van werkwoorden, zoals bijvoorbeeld *"hubri"*, *"tapa"* [illegible] komen in het woordenboek niet voor. Ze [illegible] *"verbo I"*, *"verbo II"*, etc. (zie [illegible]) pagina [illegible] Onder *"aanwijzingen voor het gebruik"* op bladzijde twaalf staat vermeld dat geografische namen op enkele uitzonderingen na niet zijn opgenomen!

"Labingen" staat op pagina 82 onder het woord *"birgen"*. Dit soort woorden dient geanalyseerd te worden om de schrijfwijze vast te stellen (Le Birgen/Labingen). *"Deschi"* staat op bladzijde 48 en *"buska"* [illegible] chi" onder het werkwoord *"buska"* op bladzijde 37. De kombinatie van fonemen *"Guatana"* komt in het woordenboek niet voor, omdat de spelling Römer/Maduro/Jonis deze schrijfwijze ([illegible] tussen twee vokalen) niet toelaat. [illegible] Hoogstwaarschijnlijk bedoelt C. de Haseth het woord *"Guayana"* dat op bladzijde 63 te vinden is.

ARUBA — CURACAO

Het is een [illegible] normale zaak dat de geografische varianten van een taal in een woordenboek worden aangegeven. De verschillen in het Papiamento tussen de eilanden Aruba en Curacao liggen in de vokalen, de diftongen, de konsonanten, metatesis, telwoorden, het verbale systeem, preposities, [illegible] verbia en homoniemen. De wijze waarop de woorden van elk eiland is aangegeven is zeer duidelijk en wordt trouwens onder *"aanwijzingen voor het gebruik"* verklaard. Sfeer of [illegible] is het in geen geval. Er is ook geen sprake van Arubaanse trots, daar het, zoals hierboven betoogd, een zuiver linguistisch gegeven is. Zo ook heeft het, als Arubaan, kiezen voor de fonologische spelling Römer/Maduro/Jonis niets te maken met trots. Bedoelde spelling is genomen om sociolinguistische redenen. Het Arubaan zijn speelt geen enkele rol. Als C. de Haseth werkelijk vindt dat er heel wat van de Arubaanse woorden ook op Curacao worden gebruikt dan zou ik graag willen vernemen welke dat zijn! Het woord *"alto (A)"* staat nergens in het woordenboek, omdat dit woord in het Papiamento van Aruba ook [illegible] woord [illegible] zijde [illegible] woorden die in het woordenboek niet voorkomen wel weet te vinden en andere die er wel in staan niet vindt, blijft voor mij een raadsel.

"DICTIONARY-HABIT"

Ofschoon verondersteld wordt dat de doorsnee Antilliaan geen *"dictionary-habit"* heeft, zou men van een recensent van een woordenboek dat bezit ervan wel mogen verwachten of op z'n minst dat hij de *"aanwijzingen voor het gebruik"* (uzo di dikshonario) goed doorneemt.

MARIO DIJKHOFF

GEZIEN DIJKHOFF nogal makkelijk over het geen in mijn bespreking gesteld werd heenloopt, lijken enkele opmerkingen zeker op zijn plaats.

Inderdaad komt *"alto (A)"* niet voor in het woordenboek. Daarentegen staat in het Nederlands-Papiamentu deel onder "hoog" alleen *"altu (a)"*, *"halto (a)"* en ontbreekt dus *"halto (C)"*. In mijn bespreking vond ik het destijds te ver gaan ook nog te wijzen op de tekortkoming dat vaak de "kruis-index" niet klopt: dat er dus niet altijd hetzelfde staat in het Pap-Ned. als in het Ned.-Pap. deel van het woordenboek. Ik [illegible] voorbeelden van woorden die volgens Dijkhoff alleen op Aruba worden gebruikt, maar die mijns insziens ook op Curacao gebruikt worden. In *"Mi atvertensia i reparonan"* van Antoine J. Maduro (een 25 bladzijden tellende lijst van opmerkingen over Dijkhoff's woordenboek) staan er nog heel wat. Om maar een paar voorbeelden te geven: doshi, falchi, fardo, kiriwichi, plasa, weita, welen.....

Waar Dijkhoff verwijst naar de indeling van zijn werkwoorden gaat hij voorbij aan wat ik naar voren bracht. Hij wijst naar de "adjektieve en passieve vorm" van de werkwoorden, maar daarmee komt je er niet achter dat "saya" niet alleen de adjektieve en passieve vorm is van (af-, toe-, be-) dekken of "zoo doen", maar ook "verborgen". Dit geldt ook voor "hubri" terwijl "bomba" helemaal niet voorkomt in het woordenboek (noch als opzichter, nog als bedarven!). Ook de kwestie van geografische namen blijft vaag. Als je inderdaad maar een enkele naam opneemt, waarom dan in godsnaam Afghanistan en Tunesia en geen El Salvador, waarom zo ongeveer alle Europese landen behalve Irlandia? Ik blijf erbij dat dit sierdig overkomt.

Om te beweren dat *"buska (C)"* wel in het woordenboek voorkomt is niet juist: "informeren naar iemands welzijn" (of hoe misschien beter te vertalen) komt er NIET in voor. Is zijn [illegible] Dijkhoff helemaal voorbij aan de bezwaren die voor zijn woordenboek gelden. Om te wijzen is de [illegible] alleen woorden die tegenwoordig gebruikt worden [illegible] manier [illegible]. Verder is de samenstelling van een woordenboek een kwestie van volledig, en -- als dat niet mogelijk is -- FOUTJES werken. Maduro zegt: *"Ta yega na kompo-sishon di un dikshonario ku ta satisfasé i ta utilisabel pa nos pueblo, bon boluntat i amor pa nos idioma so no ta sufisiente"*.

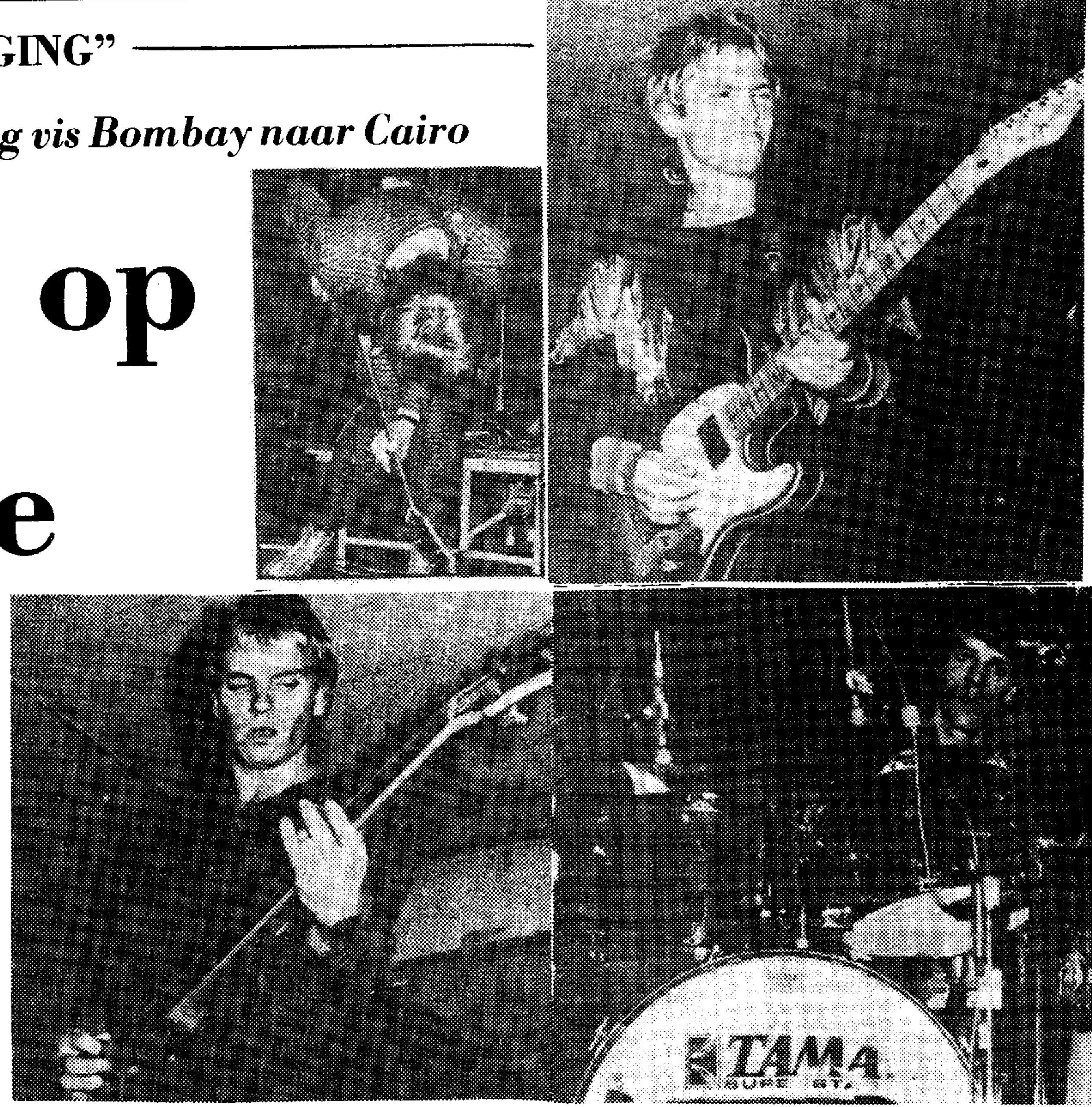
Waar Dijkhoff naar mijn mening geheel ten onrechte persoonlijk wordt, is het misschien goed op te merken dat een krant zo spoedig mogelijk na verschijnen aandacht moet besteden aan belangrijke uitgaven en dat die aandacht niet bestaat uit een wetenschappelijke verhandeling, maar [illegible] eerlijke en gefundeerde [illegible] van het gebodene. Da[illegible] gen heeft degene die pu[illegible] alle tijd: als Dijkhoff v[illegible] vier jaar voor een woord[illegible] voldoende acht, moet hi[illegible] kening mee houden da[illegible] enkele bespreking v[illegible] werk onvolledig positie[illegible] zijn!

CAREL DE HASETH

"EXOTISCHE TOURNEE WAS UITDAGING"

Van Hong Kong vis Bombay naar Cairo

'The Police' op opium-route

"HEAVY METAL"

IN DE MAANDEN die vooraf gingen aan het opnemen van hun laatste LP 'Zenyatta Mondatta', gaf de groep Police de muziekwereld iets om over na te denken. Het was niet zozeer wát ze speelden als wel wáár ze hun muziek ten gehore brachten. Midden in hun wereldtour in de lente van 1980 lieten ze de 'voorspelbare' steden voor wat ze waren om enkele exotische plaatsen aan te doen. Ze bespeelden het oude opium-pad, van Hong Kong via Bombay naar Cairo.

In Cairo sloegen de concerten van de groep enorm aan. Hun zwaarmoedige muziek is precies geschikt voor de stad die evenals de muziek snel van temperatuur verandert. In de warme Sahara nacht klonken songs als 'Walking On The Moon' als of ze waren geïnspireerd op de woestijn. De stem van Sting, die klinkt als de stem van een ketting-rokende koorknaap in een zwaarmoedige bui, vertoont veel overeenkomsten met het gezang van de 'sjeiks' die de gelovigen oproepen tot bidden. Wat het publiek echter het meest apprecieerde was de snellere wildere muziek die de groep ten gehore bracht en toen Sting, die de commissaris van politie aanzag voor een 'bouncer', de onthutste functionaris op ruwe toon afsnauwde werd het publiek helemaal wild.

UITDAGING

De reden dat de groep deze exotische tournee maakte was volgens Sting "om te riskeren een gek figuur te slaan". "In Parijs of London hoeven we alleen in onze neus te pulken en het publiek wordt al enthousiast. Maar proberen om een publiek te winnen dat je niet kent en dat ook niet als een gemis beschouwt, dát is pas een uitdaging. Een zekere positie is gevaarlijk voor een artiest. We hebben de tour gemaakt om te vechten en ik denk dat we gewonnen hebben. Vooral in India".

Over India zegt Sting: "Terwijl in Cairo het publiek voor een deel bestond uit Amerikaanse studenten, dus niet helemaal exotisch was, speelden we in Bombay echt voor India. Een zee van witte saris. We hebben een volledig vijandig publiek geheel over gehaald. We zijn er nog steeds van onder de indruk. Het was bizar en fascinerend".

Wat de armoede betreft verklaarde Sting dat hij die verwacht had. "De bedelaars, de vervallenheid, de reuk, alles was er als een ketting van clichés". Volgens Sting kon hij te midden van deze enorme chaos toch geluk ontdekken, hij ontwaarde dat de mensen daar een erg rijk leven leidden. Ditzelfde gold voor Cairo.

"Deze tour", zei Sting heeft me bepaalde zaken laten accepteren zonder erg gefrustreerd te worden. Hun gedachtenwereld is zo verschillend van de onze. Hoe kunnen we dan waardeoordelen uitspreken over abstracties als zelfvervulling".

Voor drummer Steward Copeland zijn Arabieren niet geheel vreemd aangezien hij in Libanon opgroeide. Zelf zegt hij dat zijn relatie met Arabische kinderen toen hij jong was vooral bestond uit het gooien van stenen en uitschelden. "Het was een hechte en betekenisvolle relatie". Zijn vader was adviseur bij een aantal firma's. Hij vertelde hun wie ze moesten omkopen". Aangezien omkoperij de grootste bron van inkomsten was in het Midden Oosten was er altijd veel vraag naar zijn vader.

Ook Copeland vond het een interessante ervaring terug te komen bij zo'n warm publiek.

De LP 'Regatta Le Blanc' en in mindere mate ook 'Zenyatta Mondatta' waren gebaseerd op reggae. Sting hierover: "We lopen het gevaar een label opgeplakt te krijgen van een reggae-band. Het is waar dat we van reggae houden maar daarnaast houden we ook van verandering. We moeten onszelf en het publiek op de proef blijven stellen door telkens te veranderen. Naar meer 'sophisticated' muziek misschien...."

Volgens Sting is dat laatste verenigbaar met succes in de VS. Hij gelooft niet dat je om in de VS te slagen zoveel concessies moet doen dat je op een gegeven moment goedkope "crap" gaat produceren. Hij is optimistisch aangaande het Amerikaanse publiek. Volgens hem moet het niveau van de pop-muziek verhoogd worden. Sting zegt verder dat hij zo een plaat zou kunnen maken die dubbel platinum zou verkopen in de VS, en wel 'Heavy Metal'.

HOT DISCO HIT

1.	Rapture	Blondie
2.	You're too late	Fantasy
3.	Tantra-The double Album	Tantra
4.	Never gonna give you up	Patrice Rushen
5.	You got my love	Sharon Redd
6.	It's a love thing	The Whispers
7.	Breaking and entering	Dee Dee Sharp
8.	I hear music in the streets	Unlimited Touch
9.	Give me a break	Vivien Vee
10.	Let's do it	Convertion

TOPHITS

1.	I love a rainy night	Eddie Rabbitt
2.	9 to 5	Dolly Parton
3.	Woman	John Lennon
4.	Celebration	Kool & The Gang
5.	Keep on loving you	REO Speedwagon
6.	The best of times	Styx
7.	The tide is high	Blondie
8.	Giving it up for your love	Delbert McClinton
9.	Same old Lang Syne	Dan Fogelberg
10.	The winners takes it all	Abba
11.	Crying	Don McLean
12.	I ain't gonna stand for it	Stevie Wonder
13.	Passion	Rod Stewart
14.	Hello again	Neil Diamond
15.	Rapture	Blondie
16.	Starting over	John Lennon
17.	Hey nineteen	Steely Dan
18.	Together	Tierra
19.	A little in love	Cliff Richard
20.	What kind of fool	Barbra Streisand & Barry Gibb
21.	Treat me right	Pat Benatar
22.	Games people play	The Alan Parsons Project
23.	Hearts on fire	Randy Meisner
24.	Smokey mountain Rain	Ronnie Milsap
25.	Kiss on my list	Daryl Hall & John Oates
26.	Living in a fantasy	Leo Sayer
27.	Fade away	Bruce Springsteen
28.	Every woman in the world	Air Supply
29.	Ah! Leah!	Donnie Iris
30.	While you see a chance	Steve Winwood
31.	Don't stand so close to me	The Police
32.	Riders in the sky	Outlaws
33.	Precious to me	Phil Seymour
34.	Morning train	Sheena Easton
35.	Heartbreak hotel	The Jacksons
36.	Guitar man	Elvis Presley
37.	Back in black	AC/DC
38.	Somebody's knockin'	Terri Gibbs
39.	Staying with it	Firefall with Lisa Nemzo
40.	Too tight	Con Funk Shun

Song Text

Radioland

By Sumner Mering

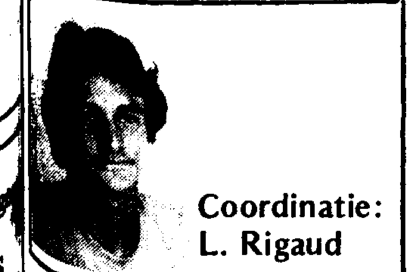
chorus:
It's gonna rock you right
It's gonna make you wanna stay out
all night
Under the neon light in radioland
Always something new, radioland

In the city, the hard core and the pretty
Tryin' to get a piece
Radio junkies want a new release
Gimme, gimme, gimme, gimme,
gimme, gimme, hey
Won't you gimme a line
DJ comes on the air with something
saves you just in time

It's gonna rock you right
It's gonna make you wanna stay out
all night
Under the neon light in radioland
Always something new, turn it on

chorus (repeat)

NICOLETTE LARSON

Coordinatie:
L. Rigaud

Live show met spectaculaire effecten

Pink Floyd maakt 'muur' van geluid

POPCONCERTEN van de wat grotere groepen leven eigenlijk bij de gratie van de gebruikte showeffecten. Massale licht- en diashows, veel rook- en vuurwerk verheffen een optreden van een groepje muzikanten tot een schouwspel. De Engelse groep Pink Floyd is deze traditie vijftien jaar geleden begonnen. In die vijftien jaar zijn zowel de shows als de bankrekening en de populariteit van de groep gestegen tot astronomische hoogten. Het bijbehorende verjaardagsfeestje, een uitvoering van The Wall, werd dan ook aangekondigd als ,,Het gebeuren van de eeuw", een nogal arrogant aandoende kreet die verbazend genoeg geheel werd waargemaakt. In de concertzalen verschenen voor verbijsterde toeschouwers neerstortende vliegtuigen, opstijgende helicopters, marionetten varierend in lengte van zes tot vijftien meter. Dat alles voor, op of tegen een langzaam oprijzende muur van veertig bij 10 meter, die tijdens de finale met een donderend geraas instortte. Pink Floyd is jarig.

De alom heersende kritiek op Pink Floyd is, dat het een té technische groep zou zijn. ,,Met zoveel geld en electronica kan elke willekeurige formatie zo'n spektakel op touw zetten", schreef een Engels muziekblad. Maar gedurende de show blijkt dat niet waar. Het vakmanschap en het technisch vernuft van de vier heren grenst aan het ongelofelijke. De muziek is eenvoudig perfect, niet één misgreep of hapering, geen ruis of brom, alleen maar muziek. De zang van Waters is verre van gevoelloos, maar eerder ijzingwekkend en angstaanjagend.

De elpee's van Pink Floyd hebben als thema altijd de ondergang van de mensheid gehad. Een teveel aan (atoom) techniek, een tekort aan naastenliefde, en een alles overheersende dwang van de regering om persoonlijkheden te vernietigen en zo een makkelijk te bevelen eenheidsworstbevolking" te krijgen. Motieven die meteen aan George Orwell's 1984 (Big Brother) doen denken. Tekstschrijver en componist Roger Waters gebruikt, evenals Orwell, ook veelvuldig dieren om menselijke karakters weer te geven.

Zo ook in ,,The Wall". Een in het voorjaar van 1980 verschenen dubbelelpee, waarvan de wereldverkoop rond de vier miljoen moet liggen. Verboden in landen als Zuid Afrika vanwege de opruiende teksten." In vijf kwartier wordt het leven geschetst van de jongeman Floyd (het kan het ook anders). Al meteen na zijn geboorte wordt hij systematisch ,,beschermd" tegen alle invloeden van buitenaf. Zijn opvoeding en opleiding zijn erop gericht om er een ,,standaardmensje" te maken. Zonder twijfels, afwijkingen of eigen mening of gevoel. Zijn moeder, leraar en vrouw schermen hem constant af, en bouwen zo langzaam een muur op tussen hem en zijn gevoel.

Hun opzet mislukt. Hij gaat twijfelen, ziet een grote leegheid in zijn leven, en denkt dat er meer moet zijn dan een fabriek, een eettafel en vrouw als ontspanning in het echtelijk bed. Zodra bekend wordt dat hij twijfelt aan ,,de ideale vorm" wordt hij opgepakt, opgesloten in een gekkenhuis en later terechtgesteld. Het vonnis: ,,Breek zijn muur af." De jongen gaat ten onder in de brokstukken van de muur, wordt bestormd door alle invloeden van buitenaf, en is echt waanzinnig.

Een doordacht gegeven, waaraan de leden van de groep jaren hebben gesleuteld. Zo ook aan de presentatie ervan. Driekwart van de reusachtige Westfalenhalle is gevuld met een 20.000 man sterk publiek. De rest van de zaal is nodig voor de groep. De eerste helft van de show wordt getekend door de effecten. Pink Floyd, voor deze gelegenheid gesteund door acht extra muzikanten, staat in het begin tussen twee steenhopen. Terwijl ze het oprichten van de muur tussen Floyd en de buitenwereld bezingt, wordt met behulp van hydraulische platforms een enorme witte muur van kartonnen bakstenen gebouwd tussen de groep en het publiek. Regelmatig verschijnt er een opblaasbare marionet met dreigende zoeklichtogen op of achter dit gevaarte. De moeder, de leraar en de vrouw van Floyd zweven om beurt langzaam de zaal door, bediend door enorme lieren.

Naarmate Floyd meer wordt ingekapseld wordt de muur hoger. Uiteindelijk zijn de groepsleden nog zichtbaar door gaten in de muur, maar dan worden ook deze onherroepelijk dichtgemetseld. ,,Goodbye, cruel world" roept Waters nog.

Na de pauze wordt onzichtbaar, achter de muur het toepasselijke ,,Is there anybody out there?" gespeeld. Hoofdpersoon Waters verschijnt links en rechts in plotseling openvallende gaten. Gitarist David Gilmour geeft een schitterende solo weg op de tien meter hoge muur. Dan wordt de finale ingezet en rijst de complete groep met de reusachtige installatie op uit de vloer vóór de muur. Ze verdwijnt in het niet bij de tekenfilmfiguren die met drie projectoren op de muur worden getoverd. De vereenzaming, bewustwording, berechting en vernietiging van Floyd worden met gigantische en angstaanjagende beelden getoond. In Engeland en Amerika werd voor het begin van de show omgeroepen dat LSD-gebruik zeer gevaarlijk kan zijn. Het blijkt een zeer terechte waarschuwing. Het tot een crescendo uitgroeiende nummer ,,The Trail" eindigt in de kreet ,,Tear down the wall." En prompt zakt de muur met oorverdovend geraas ineen. De groepsleden, die tijdig zijn weggevlucht komen nog eenmaal op, met klarinet en gitaren. Ze waarschuwen voor de muur, dat iedereen moet uitkijken dat ook hij niet wordt ingebouwd en dat het beter is iets minder comfortabel, maar wel bewust te leven dan in geestdodende luxe. Dan marcheren ze af.

Even is het nog stil. Het publiek is nog verbijsterd van het schouwspel. Dan, even donderend als de instorting begint het applaus en geroep om een toegift. Die komt niet. Dat kan ook niet. De instrumenten liggen onder honderden kartonnen bakstenen. En na een dergelijk spektakel past alleen nog maar stilte. Een hoogtepunt kan nu eenmaal niet overtroffen worden. (Overgenomen uit het Brabants Dagblad).

Roger Waters, bassist en schrijver van zowel de tekst als de muziek van "The Wall". Gedurende de hele show droeg hij een koptelefoon, waardoor hij controle had over het hele gebeuren.

Trinidad priester Madhosingh tot kerkelijk kader:

Ingezonden brief kan ook christelijke opdracht zijn

PORT OF SPAIN — Heeft iemand van ons ooit verteld, dat het schrijven van een ingezonden brief over een onrechtvaardige situatie een christelijke opdracht is? Wie van ons heeft aan degenen die als sportleiders actief zijn ooit verteld, dat wij hun werk waarderen en dat we hun werk als een christelijk getuigenis zien? Deze vragen legde Lassale Madhosingh de enige tijd geleden provinciale assemblee voor van de kerk uit het aartsbisdom Port of Spain, waartoe ook de NEDERLANDSE ANTILLEN als kerkelijke eenheid horen.

Hij bracht deze vragen ter sprake bij het bespreken van terreinen welke men nog niet heeft betreden met betrekking tot de leke deelname aan het kerke-wereld. Volgens Lassale Madhosingh is eigenlijk alles al gezegd op dit gebied door het tweede Vaticaanse concilie, maar dit is nog niet uitgespit. Waarom aanvaarden de leken Vaticanum II niet als een opdracht en waarom gebruiken zij het niet als hun autoriteit om een en ander toe te passen. Dit is nog niet gebeurd. Katholieken zijn niet in deze traditie opgevoed. Zij leunen nog sterk aan tegen hun leraren, die zij liefhebben en respecteren.

MOTIVEREN

Niet dat ik van mening ben, dat leken hun mede-leken niet kunnen vormen, aldus de spreker, maar hij dacht dat hier toch wel een grote verantwoordelijkheid bij de clerus lag. Hoe dikwijls gaan we bij mensen op bezoek, alleen maar om ben te motiveren, om iets te ondernemen? Gebruik bv eens het begrip politiek; meteen gaan leken en priesters op hun achterste poten staan. Maar laat mij u zeggen, dat er duizenden goede christenen in de Caribische regio te vinden zijn die in staat zouden zijn om een goede politicus te worden, maar die dit nooit hebben begrepen. Deze mensen zullen we nooit vanaf de preekstoel daarvan kunnen overtuigen. Persoonlijke motivatie, dat is de naam van wat nodig is op dit gebied.

MAXIMUM-PRIJZEN

In elke stad en in elke buurt zijn er mensen te vinden die kunnen vertellen bij welke zaak de maximum-prijzen worden overschreden of andere onrechtvaardige dingen gebeuren. Maar heeft iemand van ons hen ooit verteld, dat het een goede christelijke zaak zou zijn een ingezonden brief daarover te versturen?

Hebben we ooit onze kerkgangers aangespoord om scheidsrechter of umpire te zijn bij sportwedstrijden in onze buurt? Hebben we hen ooit verteld dat dit ook een bediening is? Hebben we onze zondagse gemeenschap in de kerk ooit verteld, dat zij de voetbalwedstrijd in hun buurt moeten gaan aanmoedigen en dat zij waardering moeten opbrengen voor de jongelui? Hebben we hen verteld, dat dit ook een bediening is? Of praten we alleen maar over de jeugd-groepen, welke altijd gefrusteerd zullen raken omdat de volwassenen van hen verwachten dat zij als volwassenen optreden en als volwassen kerkelijke bedienaren?

Waar beinvloedde de kerk.

Hoe lang is het geleden dat de kerk de vorming van Credit Unions bevorderde? Hoe lang is het geleden dat men de credit union zei: jullie volbrengen een christelijke taak? Want dat is ook bediening, aldus Madhosingh.

DADEN

Probeer het eens, zo raadde hij de aanwezigen op de Assemblee-vergadering aan. Je zal verbaasd staan van het resultaat. Verwacht niet dat iedereen vanuit zichzelf gemotiveerd wordt om iets te ondernemen. Het is ook de taak van de priesters iedereen in deze geest te motiveren. Laten we ophouden met praten en tot daden overgaan. Laten we de leken inspireren in het vertrouwen dat zijzelf in staat zijn de wereld op te bouwen, de kerk en Gods Koninkrijk. Tot zover de inleiding van Lassale Madhosingh.

DE VASTENTIJD IS al meer dan een week aan de gang. Vasten is een teken van zelf-beperking en van samen-delen. Met degenen die niets of weinig hebben. Vasten is solidair zijn. Concreet... voor zover het in ieders macht ligt. Het is meteen ook een bezinning op de wereld waarin we leven. Op de vraag, wie het daar voor het zeggen hebben. Waarom zij het voor het zeggen hebben en wat wij er aan kunnen doen. Vasten is bekeren: naar God toe en naar de mensen om ons heen.

Kruisweg uit Nicaragua

,,Door een gewelddadig vonnis werd weggenomen; wie
denkt nog over zijn bestemming na (Jesaja 53,8)
In hem heb ik niets gevonden, dat de doodst
rechtvaardigt....Luid
schreeuwend bleven zij echter zijn kruisigi
eisen....Pilatus besliste, dat gebeuren zou, wat zi
eisten (Lucas 23, 22-33).

TER BEZINNING

Jezus van Nazaret - een timmerman -
die de komst verkondigt van het Rijk van God,
een Rijk van rechtvaardigheid, liefde en vrijheid,
is ter dood veroordeeld door Pilatus,
die vertegenwoordiger van de keizer van Rome.
Pilatus weet dat Jezus onschuldig is,
maar meent dat zijn positie op het spel zal staan,
wanneer verklikkers en onderkruipers
naar het Hoofd van het Romeinse rijk gaan
en overbrengen, dat Pilatus een man vrijuit la
gaan
die de macht aan zich wil trekken.

★★★

VANDAAG DE DAG
wordt Christus nog steeds veroordeeld door velen
die net zo bang zijn als Pilatus.
Ze veroordelen hem , door voorbij te gaan
aan het lijden van het ondervoede kind,
dat langzaam vermoord wordt door een systeem,
dat het geen voedsel geeft.
Ze veroordelen hem, door niet mee te helpen
een oplossing te zoeken voor het probleem
van de werkloosheid en van hongerlonen,
waardoor arbeiders en boeren
langzaam de dood in gedreven worden.

GEBED
Vergeef ons Heer, dat we niets gedaan hebben
tegen de langzame of snelle dood
van zovele onschuldigen
en dat we niet zoals Christus
ons ingezet hebben
in de strijd voor vrijheid en rechtvaardigheid.
Vergeef ons, Heer, vergeef ons.

(uit Overwinning van het goede: kruisweg u Nicaragua, oorspronkelijk uitgegeven do Christelijke gemeenschappen voor de vrede Nicaragua, een beweging welke solidair met d armen, onderdrukten wil zijn. In Nederland samenwerking met verschillende organisat uitgegeven door Persdienst bisdom Bred Veemarktstraat 48 Breda).

Kerk en wereld

Cel wacht zusters die opkomen voor boeren

SAO PAULO — Twee Nederlandse religieuzen zouden arme landarbeiders in het noorden van Brazilie hebben aangezet tot de gewapende strijd. Dat is althans de mening van de veiligheidssecretaris van de staat Paraiba. Hij wil daarom [...] Burgers, beiden missiezusters Franciscanessen uit Asten, op grond van ,,de wet op de nationale veiligheid" laten veroordelen.

Volgens veiligheidssecretaris Geraldo Navarro zouden de zusters, samen met een Braziliaanse advocaat, een gewapende invasie van landarbeiders op een grootgrondbezit in Alamagar hebben geleid.

Ook zouden zij verantwoordelijk zijn voor ,,vernietiging van gewassen, het samenzweren tijdens nachtelijke uren, en het aanvallen van een gebouw van een regeringscooperatie." De aanklacht van de veiligheidssecretaris is ingediend bij de regionale chef van de federale politie, die zal beslissen of er tot vervolging van de zusters wordt overgegaan.

BERUCHTE WET

Op grond van de beruchte Braziliaanse ,,wet op de nationale veiligheid", die van iedere verdachte een schuldige maakt tot zijn volledige onschuld bewezen is, hangt de zusters een lange gevangenisstraf boven het hoofd. Het meest waarschijnlijke is evenwel dat na het eventueel accepteren van de aanklacht geen veroordeling plaats vindt, maar dat de religieuzen het land worden uitgezet. Dat gebeurde vorig jaar ook met de Italiaanse pater Vito Miracapollo, wat toen bijna tot een breuk leidde tussen de Braziliaanse kerk en het militaire regiem.

Ruim een jaar geleden kwamen geestelijken in Almagar ook al in conflict met de Braziliaanse autoriteiten. Zij hadden toen, met steun van de Braziliaanse bisschoppen Dom José Maria Pires en Dom Helder Camara, de zijde van de armen gekozen in de strijd tegen de grootgrondbezitters. Dit leidde tot botsingen met de politie en zelfs tot de tijdelijke arrestatie van de geestelijken, onder wie zuster Marlene Burgers.

Sindsdien zijn de sociale spanningen in het gebied nog verder toegenomen. Zevenhonderd families twisten daar met grootgrondbezitters en een kleine groep regeringsaanhangers, die met steun van de overheid een soort agrarische cooperatie hebben gevormd, om de landbouwgrond.

De zusters hebben erkend de zijde te hebben gekozen van de 700 landloze families. Er is volgens hen evenwel geen sprake van het plegen van of aanzetten tot geweld.

Uitvoerend comite Wereldraad

Nog veel te doen tav gehandicapten-probleem

GENEVE — Het doel de gehandicapten te integreren en hun volledige deelname aan het gewone en het kerkelijke leven, waarbij hun gaven en mogelijkheden erkend worden, moet ten sterkste bevorderd worden. Zo stelde het uitvoerend comite van de Wereldraad van kerken vast in een verklaring in verband met het Jaar van de gehandicapten.

WERELDWIJD

Men constateerde dat er heden ten dage zo'n 450 miljoen mensen geestelijk of lichamelijk gehandicapt zijn over de gehele wereld. Tachtig procent van hen woont in de ontwikkelingslanden, waar ondervoeding, één van de belangrijkste en eerste oorzaken is van handicaps.

Tien procent van de wereldbevolking heeft een handicap.

Sommige mensen worden zo geboren, sommigen worden dit later en anderen worden plotseling met een handicap geconfronteerd. Dit hangt nauw samen met de socio-economische omstandigheden. Miljoenen gevallen van mensen met een handicap kan men uiteindelijk terugvoeren tot armoede en ontbering.

Velen anderen zijn een symptoom van industrialisatie en overvloed en weer anderen raken bij geweldpleging en oorlog gehandicapt. Het gaat hierbij om een wereldwijd probleem.

Het uitvoerend comité wijst op kwesties als vervuiling van het milieu, het verkeer, de patronen van slechte gewoonten enz.

De leden kerken van de Wereldraad wordt aangeraden mee te doen met acties om de doelstellingen van het Jaar van de gehandicapten te bevorderen. De historische rol van de kerk op dit gebied wordt onderkend. Er blijft nog echter heel veel te doen. Zoals op het gebied van de preventie, gezondheidszorg voor de babies, enz. De kerken hebben een bijzondere bijdrage te leveren bij het onderzoeken en het verlenen van prioriteit naar en aan sociale en morele kwesties in verband met de gehandicapten en de handicaps, inclusief het opkomen voor de mensenrechten van de gehandicapten. De kerken moeten zich aan deze taak volledig geven. Aldus de verklaring.

Wereldraad: aandacht voor Namibie en El Salvador

GENEVE — De strijd van de kerken en de bevolking van Namibie en de burgeroorlog in El Salvador evenals de voorbereiding van de Assembleevergadering van de Wereldraad van kerken in 1983 kregen de meeste aandacht op de onlangs gehouden vergadering van het uitvoerend comite van de Wereldraad in Geneve.

Wat de Assemblee betreft. De voorbereiding daarop moet zoveel mogelijk anderhalf jaar voor de bijeenkomst op volle toeren draaien in alle aangesloten kerken. Wat Namibie betreft is het standpunt onveranderd: de bevolking van dit deel van zuidelijk Afrika heeft recht op een eigen bestaan, onafhankelijkheid en vrijwording van de banden met Zuid-Afrika.

EL SALVADOR

Hulp blijft men ook bieden aan de slachtoffers van de strijd in het MiddenAmerikaanse El Salvador. Vastgesteld werd dat directe militaire steun vanuit verschillende bronnen de geweldpleging zelfs heeft doen toenemen, evenals de onderdrukking, waarbij felle aanvallen worden ondernomen op burgers en vertegenwoordigers van de kerken . Met grote bezorgdheid heeft men kennis genomen van de vergroting van de militaire en andere hulp door de VS aan de Salvadoriaanse overheid.

JAN PAUL II uitgenodigd.....

Bezoek paus aan Wereld-raad moet oecumene dienen

GENEVE — Het Uitvoerend comite van de Wereldraad van kerken, bestaande uit 25 man, heeft op zijn februari-vergadering de verhouding met de katholieke kerk bekeken. De mogelijkheid van een bezoek van paus Jan Paul II aan de Wereldraad werd verwelkomd. Dit eventuele bezoek werd doorgepraat, waarbij men tot de conclusie kwam, dat de stijl en duur dit bezoek tot een echt oecumenisch gebeuren moest maken en het een teken moet worden van bemoediging voor de oecumenische beweging. Overleg over een dergelijk pauselijk bezoek is nog steeds aan de gang. Bijzonderheden kunnen daarom nog niet worden meegedeeld.

RELATIES

Wat de relaties met Rome betreft, werden de verslagen aanhoord over de activiteiten van de gezamenlijke werkgroep, welke op dit gebied actief is. De verklaring van deze werkgroep over een Gezamenlijk getuigen werd gezien als een zaak, welke beloften inhoudt voor de toekomstige samenwerking tussen de Wereldraad en het Vaticaan.

Paus uitgenodigd voor Bolivia

LA PAZ — Het episcopaat van Bolivia heeft paus Jan Paul II uitgenodigd voor een bezoek aan dit land in 1983 bij gelegenheid van het vierde eeuwfeest van het Copacabana-heiligdom. Onze Lieve Vrouw van Copacabana is patrones van het land en ook van het Boliviaanse leger.

Priester opgepakt op Filippijnen

MANILLA — De Filippijnse kath. geestelijke P. Pepito Bernardo is gearresteerd, omdat hij verdacht wordt van "volksopruiing". De man is lid van de bisschoppelijke commissie voor de oorspronkelijke bevolking van de Filippijnen.

Pepito Bernardo heeft zich ingezet voor de sociaal en cultureel gediscrimineerde minderheden in de Filippijnen. Hij werd al in september vorig jaar een keer gevangen genomen, maar met de hulp van bisschop Purugganan werd hij weer vrijgelaten.

In Negros in de Filippijnen vond de boer door toeval de lichamen van zeven vermoorde kerkelijke medewerkers, die stonden aanvankelijk als vermist te boek. Gebleken is dat de zeven afschuwelijk werden gefolterd, voordat ze werden gedood en in een graf werden gelegd.

Beperking ontwikkelingshulp

Fel kerkelijk protest tegen Reagan-plannen

NEW YORK — Tegen de plannen van de regering van president Ronald Reagan om de Amerikaanse hulp aan het buitenland te verminderen is fel protest aangetekend door Church world service, het orgaan voor internationale hulp en ontwikkelingswerk van de Nationale raad van kerken in de VS. Men vindt het alarmerend dat het Reagan-bewind humanitaire hulp ondergeschikt wil maken aan militaire en veiligheidsuitgaven. Volgens deskundigen van Reagan zou de hulp, door zijn voorganger Carter op acht miljard gebracht vóór 1982 met 2,6 miljard moeten verminderen. Hetzelfde team heeft ook aan Reagan voorgesteld de buitenlandse hulp geheel aan Buitenlandse zaken te verbinden. Ook omvat het voorstel dat de VS hun steun aan internationale hulpinstanties gaan verminderen.

ONVOLDOENDE

Volgens het kerkelijk hulp-orgaan met veertig miljoen dollar aan hulpuitgaven in 1980 op particulier gebied, de groo zijn soort - is het peil Amerikaanse humanita ontwikkelingshulp eigen onvoldoende, gezien licht van de Buitenlands tieke doeleinden op la termijn om de menselij den in de wereld serie doen verminderen.

Men wijst in dit verba het feit, dat alle ingredi al voorradig zijn voor e haling van de grote k voedseltekorten en de u gering zoals die zich voor in het begin van de zeve jaren. De wereld-voedse ductie is al beneden peil, het tweede achtereenvo jaar. De voedselvoorra dus snel slinken en wel het minimum zoals dat d VN is vastgesteld. Wann zich dit jaar weer slechte sten voordoen, dan za geconfronteerd worden enorme problemen. Ald kerkelijk orgaan.

RONALD REAGAN ..... felle kritiek op ontwikkelingsbeleid ....

DE WERELD VANDAAG

Stationering van het neutronenwapen op Europese bodem.
...... Gevaarlijke gok ....

Belachelijk

E WERELD KREUNT in de ep van de crisisgod. Hij is m tegenwoordig. Hij troont in energie, de grondstoffen en in produktie. Hij slokt het ndwater op, verdort of vernigt cultuurgronden, veroorkt voedselschaarste, de jaarse hongerdood van miljoenen, rkiemt rivieren en zeeën met delijke ziekten en bezwangert lucht met velerlei schadelijke offen. Hij manipuleert met de mme technologische ontwikling van onze eeuw zodanig, zij een bron van arbeidslozen rd. Erger nog, hij is mens georden.

DE MENS WEKT de indruk dat hij – uitgerekend met de machgste middelen, die hem eindek ten dienste staan – de aarde et meer kan onderwerpen, en t hij de grootste crisisverwekr werd, dankzij zijn eigen nnen.

De weerslag van vernoemde crihaarden komt neer op geheel et gebied van de intermensee en internationale verhougen. De grootste mogendhen ondergaan er de grootste tealagen van. Zo bevindt de hinese Volksrepubliek op nd van haar vier moderningen zich in een uitzonderde ideologische crisis. Een ofessor die zijn studenten in ing de zonden van het kapitalisme voorhoudt, loopt de worden uitgelachen. Praat hij er de deugden van het commume, dan riskeert hij hetzelfde ect. De Sovjet-Unie lijdt duiliker dan ooit aan autoriteitsis. Zij viert hoogtij in Polen, ar arbeiders, studenten en ren het geloof in het Russch communisme afwijzen als anti-socialistische ketterij. enzo is de status van grootste reldmogendheid, de Verenig Staten, deerlijk aangetast. ert de aftocht uit Vietnam ft zij veel verloren aan gewaardigheid en invloed.

Deze drie verval-verschijnselen ben de internationale verdingen nog zwaarder belast, wankele evenwicht nog drasher verstoord en de politieke, nomische en militaire krachnog aanzienlijker verschoven. is een utopie te geloven, dat storende krachten weer tegestuwd kunnen worden in voormalige gelid en dat het evenwicht kan worden herd. De verschuivingen zijn in e instantie toe te schrijven revolutionaire ontwikkeen in de Derde Wereld. Hier daar konden zij een onaanbaar eigen leven gaan leiden. ert de nationalisering van de aamste oliebronnen is dit duidelijk in het Middenten. De machtsverschuiving ft er een vrij solide basis verd, die de mogelijkheid biedt de industriële positie van het en te verzwakken.

verstoring van het evenis in tweede instantie een htstreeks gevolg van interwikkelingen in het westen ame in de Ver. Staten. De aag in Vietnam bracht er tionale oppositie teweeg elke verdere gewapende he interventie of tegen , die namens of in het bean Moskou intervenieerp het buitenlands beleid e Ver. Staten had dit een akkend effect. Het nam de t naar ontspanning, maar eronderstelde dat ontspanook bij de Russen tot een pping van de militaire zou leiden.

schuilt de derde oorzaak verschuiving der krache Sovjet-Unie maakte van mming van het Amerin buitenlandse beleid gen haar bewapening tech ch te verbeteren en geo uit te breiden, zelfs om gewapend een land van de Derde Wereld binnen te vallen.

OM ZICH op te werpen tegen een stroming, die zijns inziens gevaarlijk was, zwom Mao door de Yangste. Maar de ontwikkeling wist hij niet te beteugelen. President Reagan werpt zich in een stroom, die gestuwd wordt door drie versnellingen: de ontwikkelingen in de Derde Wereld, in zijn eigen land en in de Sovjet-Unie. Zijn utopische verwachtingen worden als zelfbedrog nog groter door de obsessie, dat de enige oorzaak van de machtsverschuivingen en de verstoring van het evenwicht te wijten is aan de Sovjet-Unie.

Hij mag gelijk hebben met de bewering, dat elk Russisch internationaal gewin voortspruit uit agressief wapengebruik van de Sovjet-Unie zelf of van haar handlangers. Maar hij toont zich blind voor de gehele werkelijkheid, waar hij alle crisishaarden en het eigen leven dat de ontwikkelingen in de Derde Wereld gingen leiden, op een en dezelfde rode hoop gooit. Hij zal dan ook de plan mis slaan als hij het machtsevenwicht wil herstellen met een zogenaamde politiek van sterkte, die zich in Europa rechtstreeks en elders onrechtstreeks tegen de Sovjet-Unie richt, alsof er sefert de dagen van Dulles en diens „loopjongen" Adenauer, niets fundamenteels is veranderd. De Bondskanselier van de Bondsrepubliek beweerde toen: „buitenlandse politiek heeft louter de nationale belangen te dienen. Zij kan slechts gemeenschappelijk zijn in zover haar belangen samenvallen met die van anderen. Met barmhartigheid heeft zij niets te maken. Gemoedsopwellingen kunnen haar slechts schaden." M.a.w. zij mag geen moraal huldigen, zich niet bekommeren om mensenrechten, tenzij het nationale belang dient.

Deze stelling is zo oud als de machtspolitiek. Met deze stelling maakt men de wereld niet beter. Zij kan trouwens op twee manieren worden toegepast. Tegenstrijdige belangen kunnen vredelievend en zakelijk door overleg benaderd worden of oorlogsdreigend door een wedijver in bewapening.

DE SOVJET-UNIE doet het een en het ander. Zij verklaart zich steeds bereid tot onderhandelingen, maar voert haar oorlogspotentieel dusdanig op, dat het een bedreiging wordt. President Reagan zou de onderhandelingen in de ijskast gelegd hebben om zich te concentreren op een tegenbedreiging. Het eerste symptoom ervan zou de stationering van het neutronenwapen op Europese bodem zijn. De Sovjets hebben hun middelbare afstandsrakketten immers reeds zover vooruitgeschoven, dat er voor onderhandelingen geen plaats meer zou zijn alvorens zij er door een meer dan gelijkwaardig wapen toe gedwongen zouden worden.

Dit is een gevaarlijke gok. Hij kan fataal worden voor geheel West-Europa. Want met de neutronenbom kan een conventionele oorlog gemakkelijk de drempel naar een grote kernoorlog overschrijden. Daarom is zij zo onmenselijk. Niemand kan garanderen dat de Sovjets zich onder druk laten zetten. Meermalen hebben zij verklaard, dat zij dit wapen zo nodig eveneens zullen maken. Het alarm, dat zij hierover slaan beoogt slechts de Europese bondgenoten te vervreemden van de Verenigde Staten.

Met de stationering van de neutronenbom in West-Europa maakt de Amerikaanse regering zich daarenboven belachelijk. Als voorbode van een nieuwe wapenwedloop onthult zij namelijk het kortzichtige streven om de internationale machtsverschuivingen en de verstoring van het evenwicht, dat ook door andere dan militaire ontwikkelingen veroorzaakt werd, ongedaan te maken.

Reagan zoekt steun voor offensief tegen opstandelingen

El Salvador: een tweede Vietnam?

WASHINGTON — De nieuwe Amerikaanse regering van Ronald Reagan heeft het oog laten vallen op El Salvador, het door bloedige binnenlandse gevechten verscheurde kleinste van de Midden-Amerikaanse staten, om de wereld te laten zien waar vrienden van de Verenigde Staten en communisten de komende vier jaar op kunnen rekenen. De Amerikaanse regering zegt het overtuigende bewijs in handen te hebben dat Cuba, en daarmee de Sovjet-Unie, betrokken is in de activiteiten van linkse guerrilla's in El Salvador. Aldus Dick Toet in het Brabants Dagblad.

EL SALVADOR
Linkse guerrilla's poseren tijdens hun eind-offensief in Januari.

Drie Amerikaanse delegaties zijn onlangs met de door de Amerikanen gevonden bewijzen naar West Europa en Latijns Amerika geweest om steun te zoeken voor een demonstratieve uitbreiding van de hulp aan de regeringsjunta van El Salvador.

De Amerikanen waren van plan echter een verdrievoudiging van de militaire en een verdubbeling van de economische hulp aan El Salvador aan te kondigen.

Tezelfdertijd zal Nicaragua ernstig gewaarschuwd worden, omdat veel van de steun aan de linkse guerrilla's volgens de Amerikanen via dat land verloopt. Als de links georienteerde regering van Nicaragua die steunverlening niet onmiddellijk staakt, loopt het land kans alle economische hulp uit de Verenigde Staten te verspelen.

RESERVES

De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Alexander Haig wil de situatie in El Salvador gebruiken om te onderzoeken in hoeverre zijn nieuwe politiek, waarin de nadruk zal liggen op bestrijding van internationaal terrorisme boven bemoeienis met de mensenrechten, op steun van de bondgenoten kan rekenen. De eerste reacties wijzen op nogal wat reserves.

De Zweedse regering heeft al op voorhand geprotesteerd. Mexico, waarmee Reagan de relaties graag wil verbeteren, neemt officieel een neutraal standpunt in, maar officieus heeft de Mexicaanse regering al verscheidene malen sympathie getoond voor de Salvadoriaanse bevrijdingsbeweging. De Italiaanse minister van buitenlandse zaken Emilio Colombo, die bij Reagan op bezoek was, liet volgens diplomatieke bronnen enige voorzichtige sympathie voor het Amerikaanse standpunt blijken, maar dat was volgens die bronnen vooral omdat er enkele christen-democraten in de Salvadoriaanse regering zitten.

Om diezelfde reden hebben de Amerikanen ook enige hoop een wat meer welwillend oor te vinden in Nederland. De Europese delegatie wordt geleid door Lawrence Eagleburger, een voormalige stafmedewerker van Kissinger, die door Haig is aangetrokken om de Europese aangelegenheden op zijn departement te gaan behandelen. De delegatie is van plan behalve aan Nederland bezoeken te brengen aan West-Duitsland, Engeland, Frankrijk en Belgie.

De Amerikaanse regering verwacht overigens niet alleen bezwaren uit het buitenland. Ook in de Verenigde Staten lijkt Reagan verzekerd van een storm van protest tegen deze indirecte interventie in de bloedige strijd in El Salvador. In een aantal grote Amerikaanse kranten verscheen gisteren een cartoon, waarin een linkse vrijheidsstrijder "Uncle Sam" om hulp vraagt. Het antwoord luidt: "Sorry, ik kan niets voor je doen, maar bel nog eens op als je ooit in Polen mocht komen". Meer progressieve Amerikaanse groeperingen menen dat het in El Salvador gaat om de escalatie van een jarenlange strijd tegen een ultrarechtse terreur. In die strijd zijn niet alleen communisten betrokken, maar ook sociaal-democraten en vele andere meer gematigden, die de rechtse tirannie meer dan beu zijn.

De situatie in El Salvador leek zich aanvankelijk te verbeteren, toen in de herfst van 1979 een aantal jonge officieren de macht overnam. Zij introduceerden een aantal sociale hervormingen, betrokken de christen-democraten in de regering, maar slaagden er niet in een groeiende terreur van ultra-rechts in te dammen. Steeds vaker de laatste tijd klinken beschuldigingen op, dat de regering, zoals niet direct betrokken bij rechtse terreuracties, in elk geval weinig of niets heeft gedaan om een serie moorden op vooraanstaande vertegenwoordigers van links te voorkomen.

MENSENRECHTEN

Maar het zijn niet alleen de meer progressieven in de Verenigde Staten die moeite hebben met Reagans plannen ten aanzien van El Salvador. Sommige gematigde Republikeinen spreken onomwonden de vrees uit dat El Salvador kan leiden tot een nieuwe Vietnam-situatie. Haig lijkt er vooralsnog echter van overtuigd, dat El Salvador eerder kans loopt een tweede Cuba te worden. In elk geval lijkt hij vast van plan zo snel mogelijk waar te maken, dat hij het vraagstuk van de mensenrechten de komende jaren ondergeschikt zal maken aan wat hij noemt "de expansiedrang van het communisme". Al eerder gaf Haig opmerkelijk gestalte aan die visie door de ultra-conservatieve Ernest Lefever aan te trekken als zijn directeur van het bureau voor de mensenrechten. Lefever was de laatste vier jaar directeur van een instituut in Washington, dat zich voornamelijk bezig hield met het bestrijden van oud-president Carters streven naar wereldwijde verbetering van de mensenrechten.

Eigenbelang

Partijleider Leonid Brezjnev heeft in zijn openingsrede voor het 26ste partijcongres tamelijk onverwacht voor een verrassing gezorgd. Ondanks de gebruikelijke kritiek en de onvermijdelijke harde woorden aan het adres van het Witte Huis heeft Brezjnev namelijk de deur naar Washington en naar het hele Westen weer op een tamelijk ruime kier gezet.

Brezjnev's aanbod om door middel van een dialoog de ingetreden verkoeling tussen Oost en West niet in vrieskou te laten overgaan wordt geconcretiseerd in een aantal opmerkelijke voorstellen. Moskou blijkt bereid te praten over de middellange afstandsraketten, over uitbreiding van de militaire vertrouwenwekkende maatregelen tot het hele Europese deel van de Sovjet-Unie, dus tot aan de Oeral, en over strategische wapens.

Wie denkt, dat het forse optreden van het nieuwe Amerikaanse regeringsteam onder leiding van Reagan en Haig de Sovjetrussische leiders tot inzicht heeft gebracht, vergist zich waarschijnlijk deerlijk. Vrijwel nooit sinds de tweede wereldoorlog heeft het Kremlin zich door een krachtige vuist uit het Westen laten intimideren.

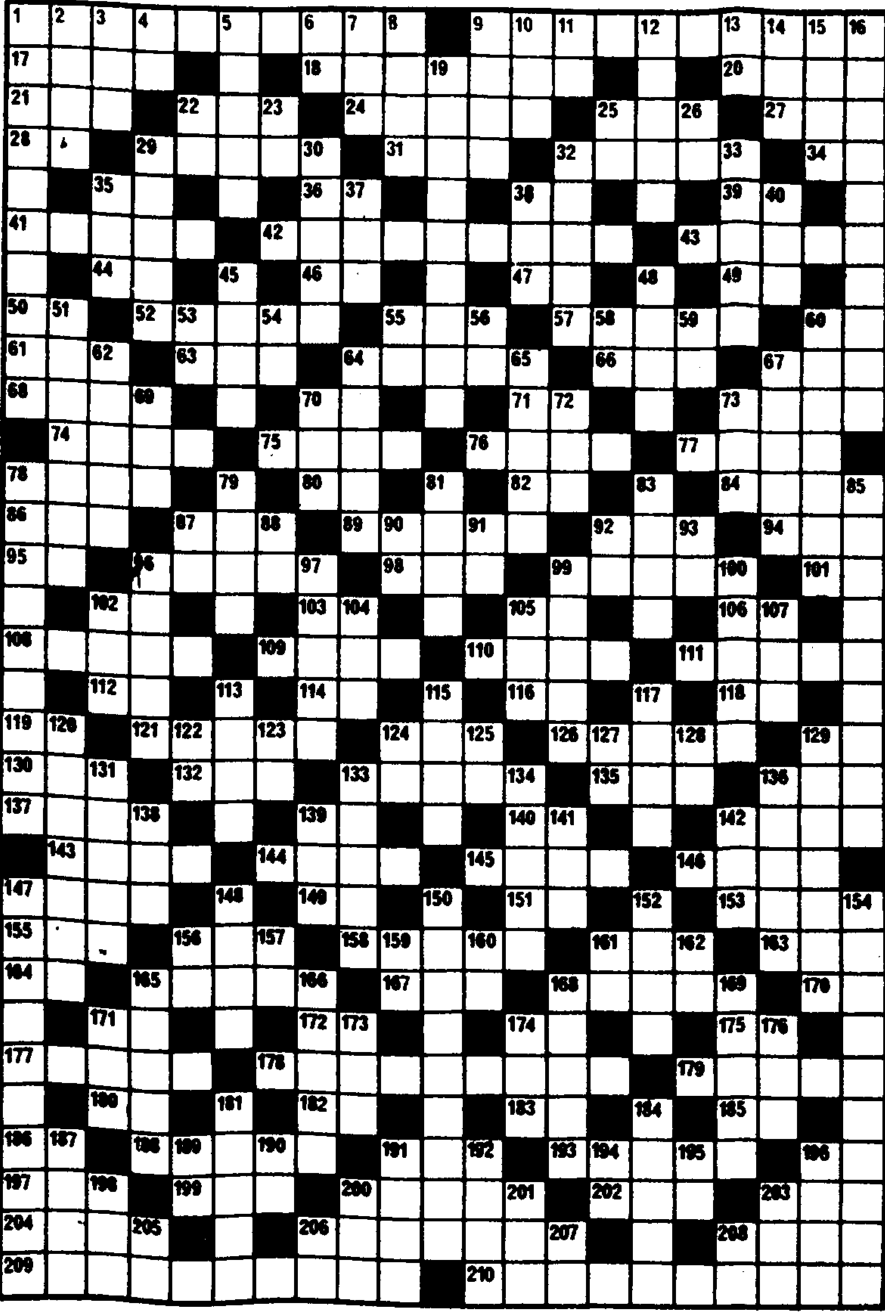
De reden voor de verzoenende toon die Brezjnev nu heeft laten horen, ligt waarschijnlijk in het tweede deel van zijn toespraak besloten. Dáár ging hij in op de noodzaak om beduidend meer geld en mankracht te investeren in die sectoren, die de Sovjetburger nu eindelijk een beetje meer persoonlijke welvaart moeten leveren: een ruim gebied dat zich uitstrekt van de voedselvoorziening tot de gezondheidszorg.

Investeringen op die punten laten zich echter niet rijmen met een bijna onbetaalbare wapenwedloop. Sovjetrussisch eigenbelang is totnutoe vaak de beste bondgenoot voor het Westen geweest.

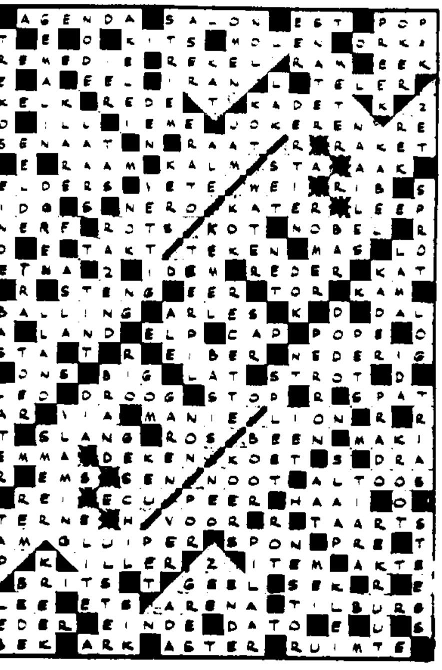
Tot zover commentator Leo van Vlijmen in het Brabants Dagblad.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. leersoort; 9. kleinigheid - zonder moeite; 17. verfstof; 18. vissersgerei; 20. overlevering; 21, mannelijk dier; 22. ongeluksgodin; 24. vogel; 25. dikke pap; 27. onderricht; 28. landhouwwerktuig; 29. loopstok; 31. geneesmiddel; 32. pl. in Zwitserland; 34. leraar; 35. stannum (afk. scheik.); 36. getijde; 38. riv. in Siberië; 39. eenheid v. arb. vermogen; 41. schreeuw; 42. zitplaats; 43. muze v.h. minnedicht; 44. nummer; 46. boom; 47. pers. vnw.; 49. titel; 50. gereed; 52. roofdier; 55. weg; 57. insect; 60. deel v.h. lichaam; 63. beweging met de tong; 64. vis; 66. water in Schotland; 67. aanw. vnw.; 68. gemeen; 70. gewicht; 71. ten bedrage van; 73. drank; 74. mop; 75. vaartuig; 76. slotwoord; 77. boom; 78. zware balk; 80. pers. vnw.; 82. maanstand; 84. vochtig, plakkerig aanvoelend; 86. weterig; 87. genoeg - voldoende; 89. open plek in een stad; 92. houding; 94. vroegere Spaanse koningin; 95. aardrk. aanduiding; 96. weinig; 98. wijnsoort; 99. aantal bij elkaar horende personen; 101. titel; 102. voertuig; 103. voedsel; 105. reg.-reglement; 106. militaire rang; 108. minder (rekenk.); 109. opening i.e. muur; 110. goed gekookt; 111. jaargetijde; 112. onmeetbaar getal; 114. ter plaatse; 116. familielid; 118. toets alleen; 119. of dergelijke; 121. familielid; 124. belemmering; 126. nu; 129. vogelprodukt; 130. vreemde munt; 132. Europeaan; 133. krachtig; 135. tussenzetsel; 136. grafvaas; 137. Eng. titel; 139. deel v.d. bijbel; 140. voertuig; 142. uniek; 143. heldendicht; 144. spoel; 145. kippenziekte; 146. vr. dier; 147. wild zwijn; 149. lengtemaat; 151. dat is; 153. vrucht; 155. schreeuw; 156. schaakterm; 158. Europ. hoofdstad; 161. masker; 163. paardje; 164. landbouwwerktuig; 165. boomvrucht; 167. bedekking; 168. schoonmaakartikel; 170. water in N.-Brabant; 171. oneven; 172. pers. vnw.; 174. oude lengte maat; 175. bijwoord; 177. water in Italië; 178. spelersvereniging; 179. soort appel; 180. muzieknoot; 182. klaar; 183. vreemde munt; 185. klein kind; 186. tijdelijk; 188. pl. in N.-Holland; 191. vaartuig; 193. bedelmonnik (Moh.); 196. welwillende lezer; 197. een weinig; 199. opening; 200. tap; 202. Europeaan; 203. schel; 204. bijb. figuur; 206. sportartikel; 208. slaapziekte; 209. groente; 210. zéér sterke draad.

VERTICAAL: 1. dialect; 2. gering - klein; 3. oude vocht maat; 4. de onbekende; 5. wondvocht; 6. oude lengtemaat; 7. water in Utrecht; 8. strook; 9. verlegenheid - nood; 10. mager - teer; 11. deel v.d. bijbel; 12. vergissing; 13. vaartuig; 14. stevig; 15. insecteneter; 16. lijst v. tijden te geven onderwijs; 19. Nederl. provincie; 22. adm. troepen; 23. oude lengtemaat; 25. uitroep; 26. lekkernij; 29. gerecht; 30. kweker; 32. boom; 33. deel v.h. jaar; 35. vreemde munt; 37. zangstem; 38. familielid; 40. voertuig; 45. opgeld; 48. kelner; 51. licht breekbaar; 53. geringe luchtdichtheid; 54. maanstand; 55. riv. in Italië; 56. deel v.h. been; 58. insgelijks; 59. water in Friesland; 60. onbep. vnw.; 62. riv. in Frankrijk; 64. bende; 65. pl. in België; 67. plant; 69. opening; 70. kleefmiddel; 72. scheepsvloer; 73. bergplaats; 78. groente; 79. voordeel; 81. deel v.d. voet; 83. deel v.e. schaakspel; 85. aanduiding; 87. familielid; 88. motorraces; 90. briefaanhef; 91. pers. vnm.; 92. voertuig; 93. muzieknoot; 96. ontploffingsmiddel; 97. reeks; 99. visbeen; 100. grap; 102. Ned. persbureau; 104. mager - dun; 105. mannelijk dier; 107. gewicht; 113. vlug; 115. part; 117. opdracht; 120. triest - treurig; 122. bij tussentijd; 123. Telegraaf restant; 124. Rotterdamse tram (afk.); 125. titel; 127. inhoudsmaat; 128. vervoersmij; 129. deel v. Afrika; 131. mannelijk dier; 133. vuist slag; 134. vismand; 136. enig; 138. droog; 139. boom; 141. vlaktemaat; 142. eikenschors; 147. heester; 148. loom - traag; 150. communicatiemiddel langs de rijweg; 152. traag - langzaam; 154. officiële uitgave waarin wetten e.d. worden afgekondigd; 156. muzieknoot; 157. bijwoord; 159. ten bedrage van; 160. merk; 161. militaire politie; 162. met name; 165. hemelgeest; 166. slingerplant; 168. snuit - tromp; 169. vis; 171. nageslacht; 173. afval v. gedorste korenaren; 174. telwoord; 176. bouwland; 181. braam of draad op de snede van een mes; 184. holte onder de arm; 187. inlands dorp; 189. Duitse NV; 190. voor de vuist; 191. palmsoort; 192. mogelijkheid; 194. aartsbisschop; 195. hetzelfde; 196. riv. in Rusland; 198. open plek i.e. bos; 200. herkauwer; 201. vangwerktuig; 203. slang; 205. waterstand; 206. inhoudsmaat; 207. blijkens de akten; 208. nummer.

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **6 maart 1981:**

Mauritza Fontilus
Mgr. Kieckensweg 29,
Curaçao.

Zij kan haar prijs **(fl. 25,–)** ophalen bij Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n.

Oplossingen van deze week dienen vóór **19 maart 1981** in het bezit te zijn van de Redactie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **18 maart 1981** in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J. A. Abraham blvd., Bonaire of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.

by Bernadette Baroud

SLAVE CUSTOMS CONNECTED WITH LIFE CYCLE

Slave midwife in Jamaica:

"Till nine days over, me no hope for them"

*A man of quality and his wife attended by six slaves — a status symbol. The whites were those with power. But was their contribution to the development of Caribbean culture also that powerful? It was not. By stucking scrupulously to their European tradition the white creoles in the Caribbean contributed very little to the texture of local customary and spiritual life beyond the framework of the Great House and the plantation.....

*The ackee, slave food brought to the West Indies from West Africa during the American War of Independence when thousands of slaves died from starvation as a result of the end of their imported food supplies from North America. It became characteristic for Jamaica's food habits. Saltfish and ackee still constitute the Jamaican national dish.

"Have you ever heard African Negroes speak of their own country?"

"I have heard them speak very much in favour of their own country, and express much grief at leaving it. I never knew one but wished to go back again".

(British Parliamentary Papers, 1790-1791)

A CHILD is born/growns up into a woman, a man/women and men choose lovers/have children themselves/and in the end they die.....The eternal cycle of life! The slaves in the Caribbean accompanied this cycle with customs, which rooted in Africa, but in an ingenious way were adapted to the new conditions.

Brathwaite in his work speaks particularly of the slaves in Jamaica — who for the greater part came from West Africa — but the habits and customs he describes, could be found spread throughout the Caribbean, just like the slaves themselves.

BIRTH

When a child was born, the placenta and navel string were carefully disposed of. The mother had to guard them and, after three days to a year after the time of birth, she had to bury them in the ground. After that she had to plant a young tree over the spot, which henceforth became the property of the child and was called his "navel string tree".

The new-born was regarded as not being of this world untile nine days had passed. The Europeans, who lived in Jamaica, took this nine-day period of neglect as cruel and crude. And as if the child had not suffered enough already, on the ninth day 'he was exposed to the inclemency of the weather to render him hardy'. Again in the eyes of the whites.....

But was it as simple as that? No, it was not! The 'inexplicable' slave custom had a living connection with rituals of birth in West Africa. In a description of the birth customs of the Ga people, the following can be read: "After the child is born, it is 'kept like an egg' indoors for seven days. It is then held to have survived seven dangers, and is worthy to be called a person. On the eighth day very early in the morning, about four o'clock, two women of the father's family are sent to bring the child from the mother's home, where it was born and where it will be suckled, to its father's house for the *'kpodziems'*, or 'going-out' ceremony.....". ".....the child is laid naked on the ground under the eaves.....Then the 'godfather' takes water in a calabash and flings it three times on the roof, so that it trickles down on the child like rain. This to introduce the child to the rain and to the earth. Then the child as it lies on the ground is blessed.....The child is now a member of the family and has assumed its own name. If it dies before the eighth day it is considered as having never been born and has no name, but it can die on the ninth day and its father and mother for the rest of their lives be called by its name — *'Dede* mother', *'Tete* father'".

The custom neither did occur only among slaves. A description of an Jamaican 'outdooring', observed in the 1920's: "The momentous time in an infant's life arrives on the ninth day after birth, when for the first time he is taken out of doors. During the first nine days the mother eats soft food, like arrowroot, bread and milk. On the ninth day, a bath is prepared for the child, a little rum thrown into it, and each member of the family must throw in a bit of silver for the eyesight'.....To ward off evil spirits, indigo blue is added to the bath, and the midwife offers a prayer before bringing the baby out into the air".

POLYGAMY

As to their sexual and domestic life, the enslaved Africans in the Caribbean also kept habits, which had their roots in their home continent. In 1801 Bryan Edwards in 'The History, Civil and Commercial of the British Colonies in the West Indies' wrote the following: "It is a truth well known, that the practice of polygamy, which universally prevails in Africa, is also very generally adopted among the Negroes in the West Indies; and he who conceives that a remedy may be found for this, by introducing among them the laws of marriage as established in Europe, is utterly ignorant of their manners, propensities and superstitions. It is reckoned in Jamaica, on a moderate computation, that not less than ten thousand of such as are called Head Negroes (artificers and others) possess from two to four wives".

And in another text, dating from 1774, can be read: "One only is the object of particular steady attachment; the rest, although called wives, are only a sort of occasional concubines, or drudges, whose assistance the husband claims in the culture of his land, sale of his produce, and so on; rendering to them reciprocal acts of friendship when they are in want. They laugh at the idea of marriage, which ties two persons together indissolubly". As to how far these habits work on in present Caribbean life, most people will now for themselves.........

CHILDREN

The relations between parents and their children also showed patterns, which were deriving from Mother Africa. Some quotations from the late 18th and early 19th century: "The exercise a kind of sovereignty over their children, which never ceases during life; chastizing them sometimes with much severity; and seeming to hold filial obedience in much higer estimation than conjugal fidelity".

"I can affirm that the affections between the mothers and even spurious offspring are very powerful as well as permanent.....and with respect to black children, nothing is so sure to irritate and enrage them as cursing their mother.....".

"Negroes absolutely respect primogeniture; and the eldest son takes an indisputed possessions of his father's property immediately after his decease.....They are in general so attached to their families, that the young will work with cheerfulness to maintain the sickly and weak, and they are much disposed to pay to age respect and veneration".

FUNERALS

Death and funeral among the enslaved Africans were as well accompanied by specific customs, coming from Africa.

Before burial a dead person was, if possible, laid out in state. According to a description from 1790: "An assemblage of slaves from the neighbourhood appears. The body is ornamented with linen and other apparel, which has been previously purchased, as is often the custom, for this solem occasion; and all the trinkets of the defunct are exposed in the coffin".

A wake usually took place at this time, accompanied by what white observers called 'every kind of tumult and festivity' — dirges, drumming, horn-blowing in the West African style, praise-songs for the deceased, on a recital of the valiant deeds of him of his ancestors. There was also eating and drinking. Interment took place in Negro burial grounds, if these were provided by the authorities. Or, according to a description from 1790 "promiscuously in the fields, and near their dear relations at the back of the huts or sometimes under their beds". Another writing says, that they were "always buried in their own gardens, and many strange and fantastical ceremonies are observed on the occasion. If the corpse be that of a grown person, they consult with it as to which way it pleases to be carried; and they make attempts upon various roads without success, before they hit upon the right one". Descriptions of funeral processions among the Ga people, a present West African tribe, are almost similar.

LIBATIONS

At the slave graveside, libations were offered: "The manner of the sacrifice is this: The nearest relation kills a hog, the intrails are buried, the four quarters are divided, and a kind of soup is made, which is brought in a calabash or gourd, and, after waving it 'three times, it is set down. Then the body is put in the ground. All the while they are covering it with earth, the attendants scream out in a terrible manner, which is not the effect of grief but of joy. They beat on their wooden drums and the women with their rattles make a hideous noise....."

SECOND BURIAL

The dead body's spirit, however, would not yet be at rest. A period of forty days had to elapse before this would be accomplished. As in parts of West Africa, therefore, the first burial was considered temporary, and food was left by the graveside for the succour of the 'traveller': "After the grave is filled up they place the soup which they had prepared at the head, and a bottle of rum at the feet". There then followed the period of mourning, again West African in character: "When the deceased is a married woman, the husband lets his beard remain unshaved, and appears rather negligent in his attire, for the space of a month. At the expiration of which, a fowl is dressed at his house, with some messes of good broth, and he proceeds, accompanied by his friends, to the grave". Here, now, about a month (or forty days) after the first interment, the second, final — often symbolic only — burial took place: "Then begins a song, purporting, that the deceased is now in the enjoyment of complete felicity and that they are assembled to rejoice at her state of bliss, and perform the last offices of duty and friendship. They then lay a considerable heap of earth over the grave, which is called 'covering it'. The meeting concludes with eating, drinking and vociferation.

UN-UNDERSTANDING

Because of this 'two-burial' custom, some un-understanding white Jamaican observers received the impression that the slaves did not care for their dead, but merely covered them lightly with a little earth. The 'happy' songs and uptempo rythms used when returning from the graveside also contributed to this impression. For a real understanding of the slaves' customs in funerals and burial, it is necessary to enter into their religious ideas. Therefore attention will be paid to these in the second article of this series. In that article there will be spoken as well of music and dance, musical instruments and kinds of entertainment.

'FOLK CULTURE OF THE SLAVES IN JAMAICA'

Edward Brathwaite, poet and writer:

Old heritage adapted to new conditions

EDWARD BRATHWAITE is a noted Caribbean poet and writer. He made a lot of researches into the Afroid basis of Caribbean life. In the 'Abeng' of April 3 and 18, and May 16, 1980, attention was paid to his work "Contradictory Omens/Cultural diversity and integration in the Caribbean'. Now in a similar way his study 'Folk culture of the Slaves in Jamaica' will be dealt with in a series of three articles.

The first article is about the habits and customs of the (ex-)slaves with regard to the cycle of life: birth, relations between parents and their children, death. In the second article attention will be paid to religious ideas and practice, to music and dance and musical instruments and to the entertainments. The third and last will be about dress, housing and language.

Brathwaite in his work speaks particularly of the slaves in Jamaica - who for the greater part came from West Africa - but the habits and customs he describes, could be found spread throughout the Caribbean, just like the slaves themselves.

The white creoles for most of the period of their presence in the Caribbean, stuck scrupulously to their European tradition and so contributed very little to the texture of local customary and spiritual life beyond the framework of the Great House and the plantation. But the blacks from their first landings in the Caribbean began to adapt their African heritage to the new and changed conditions - in often ingenious ways.

"A study of the slave period, an especially a study of the folk culture of the slaves is very important", says Brathwaite, "for West Indians now seeking their own identity". "It is during this period that we can see how the African, imported from the area of his 'great cultural tradition', went about establishing himself in a new environment, using the available tools and memories of his traditional heritage to set going something new, something Caribbean, but something nevertheless recognizably African. The psychological problem of the present-day Caribbean is that this crucial and basic African element has been ignored and is seldom recognized". "On the other hand", according to the writer. "the thesis of 'Folk Culture of the Slaves in Jamaica' is, that it is in the nature of the folk culture of the ex-African slave, still persisting today in the life of the contemporary 'folk', that we can discern something else. This is the following: The 'middle passage' was not, as is popularly assumed, a traumatic destructive experience, separating the blacks from Africa, disconnecting their sense of history and tradition, but a passway of channel between this tradition and what is being envolved, on new soil, in the Caribbean".

*Kingston, Jamaica, in 1850. Here lived the ex-Africans, adapting the heritage of their home continent to the new and changed conditions.

